

A.A.R.D. - C.A.R. „UNIREA” – TECUCI

Monografia
Asociației de Ajutor Reciproc pentru
Decese și a Casei de Ajutor Reciproc
„UNIREA“
Tecuci

Identificare, transcriere și interpretare documente,
elaborare lucrare:

ȘTEFAN ANDRONACHE

Ediția a 2-a, revizuită și adăugită

Editura Sfera
Bârlad – 2012

Proiect inițiat de col. (rez.) Mihai Sârbu, președinte
al A.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ Tecuci între anii 1993-2008.

Lucrarea reluată și îmbogățită de ing.ec. Cătălin DODU,
președintele în exercițiu al A.A.R.D.- C.A.R. „Unirea“ Tecuci.

Copertă și fotografii: Șt. Andronache
Culegere computerizată și
tehnoredactare: Bogdan Artene

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ANDRONACHE, ȘTEFAN

Monografia Asociației de Ajutor Reciproc pentru Decese
și a Casei de Ajutor Reciproc Unirea din Tecuci / Ștefan

Andronache. - Bârlad : Sfera, 2012

ISBN 978-606-573-181-3

Prezenta ediție, tipărită în 250 exemplare, a apărut la
S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad, Tel./Fax: 0335 425302

Prezenta lucrare își propune să marcheze împlinirea a 130 de ani de la crearea Societății Filantropice a Funcționarilor Publici (31 ianuarie 1882), a 120 ani de la fondarea Societății Filantropice „Regina Elisabeta” a Comercianților și Meseriașilor (23 februarie 1892) și a 75 de ani de la prima fuziune (8 septembrie 1937) a principalelor societăți filantropice tecucene, demers benefic ce avea să conducă la întemeierea A.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” – Tecuci.

CUVÂNT DE ÎNTÂMPINARE

A doua ediție a Monografiei Asociației de Ajutor Reciproc pentru Decese și Casei de Ajutor Reciproc UNIREA, cunoscută sub denumirea generică A.A.R.D. - C.A.R. „UNIREA” – Tecuci vine cu adăugirile firești perioadei 2007-2012 încercând, în plus față de prima ediție, o cronică lucidă a evenimentelor acestei perioade .

Ce am reușit în această etapă?

Poate în primul rând reafirmarea rolului filantropic al asociației prin acțiuni de ajutorare punctuale adresate membrilor asociați. Am creat evenimente sociale precum „Craciunul alături de oameni” sau colecte pentru sinistrați.

În al doilea rând am oferit orașului o instituție – Casa Mortuară – în deplin acord cu vremurile și necesitățile.

Și, în al treilea rând, am încercat oferim mijloace și proceduri rapide de creditare, ajutoare de deces conforme cu contribuția, informații utile și concrete, ușurință în accesare fonduri, într-un cuvânt, o față nouă, destinsă și deschisă, accesibilă tuturor membrilor asociați sau potențialilor membri asociați punând totul sub semnul simplității și al eficienței.

Ceea ce am reușit va rămâne inclusiv prin înscrisul în această carte. Ceea ce e de făcut în continuare vă așteaptă pe fiecare membru asociat să spuneți.

Este o invitație pe care v-o adresez cu cea mai mare plăcere,

Tecuci, 2012

*Al Dumneavoastră,
Cătălin Dodu*

CUVÂNT ÎNAINTE *

Societatea de Ajutor Reciproc pentru Decese și Casa de Ajutor Reciproc, cunoscută mai mult sub forma prescurtată S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” – Tecuci, își are începuturile cu 125 de ani în urmă.

Aceasta este o societate de întrajutorare obștească non-profit, apolitică, cu caracter social de grup, nepatrimonial și profund umanitar, ea aparținând cetățenilor majori din România. Ea se integrează organizațiilor cu caracter civic privat, fără scop lucrativ.

S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” – Tecuci funcționează autonom ca persoană juridică și îndeplinește un scop social pe baza legilor țării și a Statutului propriu.

Societatea noastră a fost constituită pe baza liberului consimțământ de voință exprimat de membrii săi, în condițiile prevăzute de dreptul fundamental de asociere înscris la art. 40(1) din Constituția României.

S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” nu contravine bunelor moravuri sau ordinii publice întrunind condițiile necesare constituirii unei societăți conform prevederilor Codului Civil, titlu VIII, art. 1491-1552, având drept scop, dar și importanță, sprijinirea și ajutorarea membrilor săi prin

---

* De la prima ediție, din anul 2007.

acordarea de ajutoare financiare pentru deces nerambursabile și împrumuturi bănești rambursabile, precum și alte ajutoare sociale nerambursabile sau de caritate din fondul de solidaritate social-uman, constituit la nivelul instituției, conform hotărârii Adunării Generale a delegaților împuterniciți și membrilor societari din 28.02.2002.

Motivațiile care au stat la baza elaborării „Monografiei Societății de Ajutor Reciproc și a Casei de Ajutor Reciproc «Unirea» - Tecuci” au fost determinate atât de importanța acestei unități, de dimensiunea activităților prestate, cât, mai ales, de vechimea pe care a reușit s-o acumuleze de-a lungul timpului.

Apariția prezentei lucrări, în anul 2007, își propune să marcheze cum se cuvine împlinirea a 125 de ani de la întemeierea Societății Funcționarilor Publici din Tecuci (31 ianuarie 1882), a 115 ani de la fondarea Societății Filantropice „Regina Elisabeta” a Comercianților și Meseriașilor (19 aprilie 1892) și a 70 de ani de la prima mare fuziune (8 septembrie 1937) a principalelor societăți filantropice tecucene și, ulterior, chiar societăți de ajutor reciproc, demers benefic ce avea, din 26 martie 1995, să conducă la revigorarea activităților întreprinse de S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” – Tecuci.

Dacă în calitatea mea de președinte, dar și de om, nu am avut privilegiul de a prinde acești ani de istorie, prin oamenii bine intenționați, pe care aveam să-i cunosc pe parcurs, dar și a sprijinului celor ce alcătuiesc conducerea actuală a Societății, s-a creat oportunitatea demarării investigațiilor prin arhivele și bibliotecile din Galați sau București în

vederea identificării, transcrierii unor prețioase documente sau informații legate de începuturile sau evoluțiile societăților filantropice sau de ajutor reciproc ce au funcționat, de-a lungul vremii, la Tecuci, până în momentul producerii primei fuziuni, precum și după constituirea puternicei Societăți Mixte „Unirea” din localitate.

Monografia prezintă întrunește attributele unei veritabile cărți de vizită pentru Societatea noastră, membrii acesteia – permanenți sau în curs de devenire – având posibilitatea să cunoască momentele cele mai semnificative din istoria sa.

Așadar, cititorul va putea afla, din conținutul cărții, cine au fost cei ce au fost călăuziți de ideea creării unor societăți menite să-i sprijine pe cei nevoiași și neajutorați, cine au fost oamenii care s-au perindat pe la conducerea acestora, însemnele activităților benefice puse în slujba celor mulți, dar și particularitățile fiecărei unități până în momentul inspirat al Unirii.

Cu siguranță că vor fi remarcate atât faptele bune, cât și unele situații critice cu care s-au confruntat adesea societățile. Învățămintele care se desprind din activitatea acestora ne determină să continuăm ceea ce ne-au transmis acestea, dar să și evităm repetarea unor greșeli.

Generația mai tânără de astăzi va putea constata faptul că unii oameni, care ocupau diferite funcții de răspundere pe linie de stat sau în conducerea organizațiilor politice și sindicale, au încercat, prin diverse căi, să submineze activitatea și chiar existența Societății Mixte „Unirea” și, în

ultima perioadă a regimului comunist, avansând ideea desființării ei.

Desigur, piedici în buna desfășurare a activității s-au pus și în perioada care a urmat evenimentelor din Decembrie 1989, dar conducerea actuală – care a probat a avea un cuvânt greu de spus – dând dovada de hotărâre și abnegație a reușit să mențină în viață această organizație obștească.

Ținând seama de situația materială tot mai precară a pensionarilor, de faptul că nu puțini din rândul acestora se situează sub pragul nivelului de sărăcie, președintele și Consiliul Administrație al Societății au intervenit, în anul 2006, cu memorii adresate principalelor organe legislative sau guvernamentale în urma cărora s-au primit răspunsuri favorabile, consfințindu-se, astfel, atât modul de constituire, cât și forma viabilă de organizare din prezent.

Monografia are în componența sa șapte capitole distincte și alte câteva subcapitole ce reușesc să scoată în evidență întreaga activitate a Societății de la începuturi și până astăzi. Cititorul grăbit poate opta pentru cunoașterea perioadei care-l va interesa mai mult.

În ultima parte, sunt menționați fondatorii și președinții activi, Consiliul de Administrație și funcționarii din anul 2007.

Considerăm că scopul urmărit a fost realizat în cea mai mare parte, monografia constituind o bază de analiză și de cunoaștere a etapelor pe care le-au parcurs societățile de ajutor tecucene, inclusiv marea Societate constituită după contopirea benevolă a acestora.

Nutrim convingerea că această carte va putea fi cercetată cu interes și de către cei preocupați de istoria Tecuciului, ea oferind un bogat material informativ.

Cât privește pe autorul acestei prime monografii complete a Societății de Ajutor Reciproc pentru Decese și Casei de Ajutor Reciproc „Unirea” – Tecuci, trebuie să reliefăm și să apreciem, în același timp, nu numai sobrietatea stilului și analiza obiectivă a evenimentelor, ci și interesul și pasiunea de care a dat dovadă în materializarea ambițiosului demers, spiritul de cooperare pe care l-a demonstrat în raporturile cu instituția noastră. Iată, așadar, încă un motiv pentru a-i adresa, Domnului profesor Ștefan Andronache, mulțumirile noastre.

Concluzionând, putem spune că S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” – Tecuci are, în sfârșit, o lucrare pe măsura trecutului bogat, importanței și diversității activităților sale, fapt ce o onorează, dar o și obligă, totodată, să țină cont de experiența înaintașilor, să persevereze în îmbunătățirea permanentă a serviciilor sale.

La această trinitate aniversară, să ne unim cu toții „în cuget și-n simțire” și să-i urăm Societății, împovărată de istorie, viață neîntreruptă spre binele tuturor oamenilor din zona noastră, precum și a celor din întreaga țară!

Tecuci, 2007

Colonel (rez.) **Mihai Sârbu** ,
fost Președintele S.A.R.D. - C.A.R.
„Unirea” – Tecuci

În memoria tuturor celor care au trudit cu sârg la constituirea, buna funcționare și consolidarea prestigiului societăților de binefacere din Tecuci care, spre sfârșitul primei jumătăți a secolului al XX-lea, aveau să fuzioneze punându-se astfel bazele marii Asociației de Ajutor Reciproc pentru Decese și Casei de Ajutor Reciproc „Unirea” de azi.

I. PREDISPOZIȚIA TECUCENILOR PENTRU ACTIVITĂȚILE FILANTROPICE, PENTRU SPRIJINIREA CELOR AFLAȚI ÎN SUFERINȚĂ

„Singurul scop al vieții e lucrarea pentru aproapele nostru.”

Vasile Pârvan

Din câte cunoaștem, filantropul este persoana dispusă să iubească oamenii, să contribuie la ameliorarea stării materiale și morale a acestora. Întotdeauna, el probează a avea o conduită dezinteresată, necăutând a urmări obținerea vreunui profit.¹

Filantropia s-a dovedit a fi, alături de onoare, cinste și ospitalitate, una dintre însușirile alese care-i caracterizează pe tecuceni. Nenumăratele întâmplări, din perioada cea mai îndepărtată și chiar până în zilele noastre, țin să confirme și să întărească această apreciere.

De-a lungul istoriei sale și, mai ales, în ultimele două secole (XIX, XX), Tecuciul s-a confruntat cu numeroase epidemii de ciumă (1815, 1829, 1831, 1848-1849, 1855) care i-au decimat populația; cu inundații (1852, 1863, 1880, 1891, 1935, 1937, 1940, 1970, 1974, 1996, 2007), ce au afectat locuințele și au modificat, adesea, vatra așezării; cu invazii, precum cea din 1821; cu secete cumplite (1849, 1946); cu cutremure de pământ (1802,

1894, 1901, 1940, 1977 și 1986) și cu nenumărate incendii dintre care cel mai pustiitor s-a dovedit „focul cel mare”, din 1 iulie 1858, în flăcările căruia au pierit: biserica „Sf. Ilie”, zeci de case și peste 200 din prăvăliile care se înșiruiau, pe ambele laturi, ale străzii Mari (Ștefan cel Mare de astăzi), binecunoscutul vad comercial al târgului.

Legat de acest ultim eveniment, aflăm din „Gazeta de Moldavia”² că însuși „Iorgu Carageali a predat Starostiei [Putna, n.n.] suma de 1185 lei, adunați de la o reprezentație teatrală ce a fost dată la 3 august 1858 în orașul Focșani în beneficiul incendiatișilor din Tecuci”.

Gestul nobil al conducătorului renumitei trupe teatrale avea să-i determine pe tecuceni să-i calce pe urme. Așa, spre exemplu, Costache Arhip, prin testamentul său, în afara mai multor danii oferă și „300 galbeni [...] în ajutorul căutării sărmanilor pătimași ce astăzi zacu pe sub garduri la Spital”.³

Mărinimoasa sărdăreasă Smaranda Cincu (soția viitorului primar ales al Tecuciului), care obișnuia să-și exercite profesiunea de medic fără să fi făcut vreodată studii de specialitate și care pusese bazele unei „bolnițe” (aflate pe locul în care, între anii 1850-1852, s-a zidit Biserica „Sf. Ioan Botezătorul”) la care aveau acces „bolnavi din toate colțurile Moldovei și chiar din Țara Românească”⁴, „stăruiește”, la 30 aprilie 1862, pe lângă reprezentanții Serviciului Sanitar din Moldova, „pentru înființarea Spitalului din Tecuci, ca una ce a descoperit mai multe danii [...] și milostenii, solicitând să rămâie la acel spital în serviciul bolnavilor [...], dorind să se consacre pentru ajutorul omenirii suferinde”.⁵

Se cuvine a menționa faptul că Spitalul Comunal din localitate, inaugurat în ziua de 17 noiembrie 1863, a putut fi întemeiat numai ca urmare a unor importante donații făcute de Alexe Anastasiu, Theodor Săndulescu, Anton Cincu, Alecu Corban, Ioniță Ghilț, oameni avuți care nu au ezitat să vină în ajutorul celor aflați în suferință.⁶

„Spiritul de bunăvoință către aproapele său, de gratitudine și compătimire către cei în neajuns și suferință”⁷ i-a animat pe tecuceni. Drept urmare, gesturile pline de noblețe ale localnicilor încep să se înmulțească. Astfel, în ziua de 8 mai 1877, se constituie Societatea Femeilor din Tecuci, printre membrele fondatoare figurând: Elena Plitos, Olga Kopețchi, Zamfira Șerbănescu, Amalia Papadopol-Calimah, Ecaterina Petraș ș.a., a cărei menire era aceea de a colecta, prin diverse mijloace [concerte, baluri, n.n.], fonduri importante capabile să contribuie la „ușurarea suferințelor fiilor patriei care luptă pentru apărarea drepturilor și hotarelor ei”.⁸ Pe parcurs, instituția filantropică se va intitula Societatea de Binefacere a Doamnelor din urbea Tecuci, ea fiind deseori implicată în organizarea unor baluri și tombole, la Primărie sau la Cercul Militar, pentru sporirea „fondului Societății destinat acțiunilor de binefacere”.⁹

În timpul Războiului de Independență nici cei tineri nu s-au lăsat mai prejos. Sub îndrumarea lui Nicolae Petrașcu, viitorul diplomat și istoric literar, elevii C.G. Robescu și D.M. Serea, actori amatori, susțin atât la Tecuci, cât și la Bârlad, spectacole teatrale, banii strânși de pe urma acestora fiind predați Elenei Plitos,

vicepreședinta Comitetului tecucean pentru ajutorarea ostașilor căzuți pe câmpul de luptă.¹⁰

Pe 16 decembrie 1879, ia ființă la Tecuci o Societate de Binefacere și Ajutorare pentru cei aflați în suferință în componența căreia intrau notabilități ale orașului: protoiereul Gheorghe Dimitriu (tatăl viitorului scriitor Calistrat Hogaș), Anton Cincu, Alexandru Papadopol-Calimah (istoric și om politic), doctorii Constantin Petraș și Ion Kopețki, Ioniță Hrisanti ș.a. Din fondurile pe care le creaseră aceștia s-a cumpărat și distribuit îmbrăcăminte membrilor familiilor sărace din oraș.¹¹

La mai puțin de doi ani, pe 31 ianuarie 1882, la Tecuci, se constituie prima Societate cu caracter exclusiv filantropic, cea a Funcționarilor Publici, al cărei principal scop era acela de a „acorda ajutoare medicale, pensii la văduve, ajutoare de înmormântare”.¹²

Se cuvine a aminti și faptul că, după Războiul de Independență, „în mormântările nu se mai pot face pe la bisericile din oraș”,¹³ ci numai la Cimitirul creat „la marginea târgului” dinspre nord-vest, motiv pentru care deplasările carului funerar până acolo implicau deja cheltuieli mult mai mari pentru oameni cu venituri modeste.

Anul 1892 marchează constituirea a două unități importante de întraajutorare pentru oamenii din zona Tecuciului: Societatea de Filantropie „Regina Elisabeta” a Comercianților și Meseriașilor (ce avea să se dovedească a fi cea mai longevivă și mai credibilă dintre cele câte s-au întemeiat, de-a lungul timpului, la Tecuci) și Societatea de Ajutor a membrilor corpului didactic din județul Tecuci, ambele purtând amprenta neobositului

fondator Gheorghe Anghelescu, profesor și director al Gimnaziului real de băieți din oraș. Cea din urmă își propunea acordarea de ajutoare „în caz de boală și infirmități; ajutorarea celor îndepărtați din funcții; ajutorarea văduvelor și orfanilor”.¹⁴

Într-un document din anul 1894 aflăm de existența Societății de Ajutor Reciproc „Achdes” (Unirea) a populației de origine evreiască, reînființată în luna februarie a aceluiași an, fapt ce ne determină să credem că aceasta fusese întemeiată inițial cu mulți ani în urmă. Președintele Societății, S. Leon, înștiințează Primăria Tecuciului de reactivarea acesteia și dezvăluie și motivele ce au stat la baza hotărârii: „vindecarea bolnavilor și conducerea membrilor decedați la eternul repaus în Tecuci”.¹⁵

Binecunoscutului profesor Gheorghe Anghelescu, care se trăgea dintr-o familie de țărani din Matca, îi aparține inițiativa fondării, la 6 ianuarie 1896, a importantei Societăți a Agricultorilor din județul Tecuci „Regina Elisabeta” chiar în comuna natală după care aceasta își va stabili sediul în reședința districtului.¹⁶

Și tot în anul 1896, dar la 1 aprilie, la Tecuci, ia ființă, după modelul românesc, prima Societate Filantropică a Meseriașilor israeliți.¹⁷

Societatea de Binefacere a Doamnelor din Tecuci, despre a cărei existență am amintit deja ceva mai înainte, continuă să se remarce prin diverse activități (baluri, tombole etc.) care permiteau crearea de fonduri speciale în vederea ajutorării săracilor și elevilor. Astfel, dintr-un proces-verbal, din februarie 1894, conceput de profesorul Gh. Anghelescu, consilier, aflăm că

Societatea reușise să vândă „609 bilete de tombolă a 1 leu biletul”.¹⁸ Aceleași demersuri pline de omenie părea să inițieze și Societatea Funcționarilor Publici „Filantropia”.¹⁹

Având în vedere faptul că despre activitatea unora dintre aceste societăți vom vorbi mai în detaliu, pe parcurs, continuăm să evidențiem, în cadrul primului capitol al monografiei, și alte fapte nobile care s-au consumat, de-a lungul a mai bine de o sută de ani, în localitatea noastră.

Anton Cincu a fost cu siguranță și va rămâne încă pentru multă vreme cel mai mare filantrop al Tecuciului pentru că, prin testamentul său a lăsat „o jumătate de milion orașului, celor mulți, celor [aflați, n.n.] în lipsă și suferință”²⁰, cât și pentru construcția noului Spital al orașului, inaugurat la 25 aprilie 1904.

Dar gestul cu încărcătură altruistă al lui A. Cincu nu putea rămâne singular.

Tache și Elena Anastasiu întemeiază la Tecuci, la 20 ianuarie 1900, o Școală Profesională de fete care, ulterior, le va purta și numele. Aceleași familii generoase îi aparține inițiativa creării, la Țigănești, la doar 6 km de Tecuci, a unei Școli Inferioare de Agricultură pentru copii săraci²¹ ce avea să devină funcționabilă începând cu 1 noiembrie 1910.²²

Elena Anstasiu, femeie de „o rară blândețe și de o extremă duioșie”, obișnuia să viziteze cartierele orașului „trecând din casă în casă și împărțind familiilor sărmane, înaintea Crăciunului și a Paștelui, ajutoare bănești însoțite de cuvinte încurajatoare”, fapte ce contribuiau la „ridicarea moralului celor obijduiți de soartă”. Și tot

această ființă altruistă „a contribuit cu mulți bani la căsătoria multor fiice de-ale Tecuciului, la acordarea de burse pentru ajutorul mai multor eleve” sărace ce doreau să-și continue studiile.²³

La rândul său, farmacistul Constantin Racoviță, personalitate politică activă a localității, avea să constituie, spre sfârșitul vieții sale, un fond special (care i va purta numele), de 40000 lei și din care, vreme de aproape două decenii, „s-au acordat ajutoare și cărți copiilor săraci din localitate” cu condiția expresă ca aceștia să frecventeze în mod regulat școala.²⁴

În timpul Primului Război Mondial, atât în întunecata toamnă a lui 1916, cât și de-a lungul anului 1917, tecucenii, deși s-au văzut depășiți cu totul de amploarea și tragismul evenimentelor (atunci, populația orașului s-a dublat), nu au ezitat să facă proba unor înalte virtuți cetățenești, sprijinindu-i cu tot ceea ce le-a stat în putință pe refugiații din Muntenia sau Oltenia, pe copiii orfani aproape înghețați și hămesiți de foame, pe bolnavii care se luptau cu tifosul adesea necruțător sau pe răniții, deloc puțini, aduși direct de pe câmpul de luptă din împrejurimi.

S-a remarcat în mod cu totul deosebit Catinca Anastasiu care „a depus o muncă titanică în timpul războiului expunându-și viața în căutarea exantematicilor și adunând fonduri pentru spitalele militare” existente la Tecuci.²⁵

În acele clipe de restriște, un Comitet de domnișoare (Florica și Suzane Caragiane, Lilica și Mimi Kopețchi, Florica Stâlpeanu ș.a.) se ocupa nu numai de îngrijirea răniților din spitalele orașului, ci și de pregătirea unor

spectacole ce vizau atât ridicarea moralului populației așezării, cât și realizarea de fonduri pentru sprijinirea invalizilor de război.²⁶ Alături de artiste consacrate (Maria Cinski sau Margo Capșa) aflate în turneu, s-au remarcat și câteva tinere talente locale: Lucia Berlescu și Coca Mironescu. La sfârșitul unuia din spectacole, ce avusese „un succes moral și material”, s-au adunat 10000 lei ce au fost remiși direct M.S. Regina Maria.

Serbarea de la Tecuci a constituit „un puternic imbold pentru a se mări fondul necesar acelor care și-au vărsat sângele pentru patrie”. Au mai contribuit, atunci, cu bani: marii proprietari I. Gheorghiu, S. Crisoveloni, Banca „Prevederea” și mai mulți dintre piloții Misiunii franceze venită să ajute România atât de greu încercată.²⁷

Pe aceeași linie par să se fi înscris și activitățile Societății „Vatra săteanului” fondată, în iunie 1918, pentru sprijinirea reconstrucției gospodăriilor sătești din comunele de pe malul Siretului ce avuseseră de suferit din cauza bombardamentelor. Filiala locală de la Tecuci a organizat mai multe reprezentații teatrale cu membrii renumitei Trupe „Voiculescu” din București.²⁸

Din cauza condițiilor precare în care trăia marea majoritate a populației tecucene în oraș, în anul 1931, fînțau mai multe instituții de binefacere care încercau prin gesturile lor umanitare să diminueze pe cât posibil suferințele acesteia. Dintr-un anuar statistic al epocii aflăm că, la Tecuci, existau: un azil de bătrâni „Alec și Catinca Anastasiu”, un orfelinat „General Rășcanu” și Societatea de Ajutor a Doamnelor „Sprijinul”.²⁹

Dar elementul forte care a determinat, în perioada interbelică, afirmarea sentimentelor patriotice și de

solidaritate ale tecucenilor a fost, în mod cert, construcția monumentalei Catedrale a orașului, adevărat „monument de credință și unire”. Atunci s-au cumpărat, de către cetățenii așezării, albume cu fotografii, cărți poștale cu proiectul lăcașului de cult și, mai ales, „carnete de cărămizi” (timbrelor poștale) cu diverse valori.³⁰

O contribuție majoră la zidirea importantului edificiu de cult au avut-o Alecu și Catinca Anastasiu, care, numai în 1942, au donat suma de 1.620.000 lei³¹, totalul contribuției acestora ridicându-se, pe parcurs, la „aproximativ cinci milioane de lei”.³²

În timpul celui de al Doilea Război Mondial, când în oraș exista și un Consiliu de Patronaj al Operelor Sociale,³³ tecucenii nu au ezitat să sară în ajutorul la 470 refugiați, civili sau militari polonezi pe care i-au găzduit în hotelurile din oraș.³⁴ Totodată, reprezentantele filialei locale Tecuci a Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor din România, grație fondurilor special create, au distribuit alimente refugiaților care se perindau prin gara din Mărășești.³⁵

Chiar și în perioada dictaturii comuniste, spiritul de solidaritate și întraajutorare nu i-a părăsit pe tecuceni. Ei i-au sprijinit pe cei aflați în nevoie atât în timpul inundațiilor din 1970, 1974, 2004-2006 sau septembrie 2007, cât și cu ocazia cutremurelor de pământ din 7 martie 1977 sau august 1986. Alături de cetățenii urbei s-au aflat lăcașurile de cult și, mai ales, societățile de ajutor în caz de decese: „Unirea” și „Muncitorul”. Contribuția acestora la reabilitarea condițiilor de viață ale oamenilor, la alinarea suferințelor sau la asigurarea

hranei necesare s-a accentuat, în special, după evenimentele din Decembrie 1989.

Merită să remarcăm și faptul că, în perioada anilor '90, s-au pus bazele a două societăți filantropice: Fundația de Binefacere „Anton Cincu” de pe lângă Clubul Copiilor și Fundația de Binefacere din cadrul Protoieriei Tecuci, organisme care au reușit să se înregistreze, fie și parțial, în eforturile întreprinse de Societatea de Binefacere „Lions Degerfors” din Suedia.

Nu putem încheia rândurile acestui prim capitol fără a aminti de contribuțiile substanțiale ale societăților de ajutor reciproc pentru decese din Tecuci care, cel puțin în ultimul deceniu, i-au ajutat cu sume mari de bani sau alimente pe oamenii ce-au avut de suferit după catastrofele naturale care au afectat mai multe comune din județele Galați, Vrancea, Suceava, Bacău sau Timiș.

Se cuvine a sublinia faptul că, cel puțin pentru o bună parte din tecuceni, scopul vieții pare să fie devenit „lucrarea pentru aproapele lor”.

Astfel de oameni care vibrează la suferința celorlalți, care sunt dispuși să-și împartă puținul pe care l-au agonisit și cu alții mult mai nefericiți decât ei, merită stima și aprecierea noastră pentru că demersurile lor altruiste, indiferent de dimensiunea lor, pot determina și pe alți concitadini cu conștiință să le urmeze exemplul.

Note:

1. „Le petit Robert”, vol. 1, Paris, 1991, p. 1422.
2. „Gazeta de Moldavia”, XX, nr. 64, 14 august 1858, p. 254.
3. „Buletin oficial”, Iași, 25, nr. 90, 14 nov. 1857, p. 417.
4. „100 de ani de la nașterea lui Anton Cincu”, București, 1931, p. 4.
5. Sediul Central al Arhivelor Naționale București, Fd. Direcția Serviciului Sanitar, 159/1862, f. 79 și 106.
6. „Monografia orașului Tecuci”, Galați, Geneze, 1999, p. 353.
7. Dimitrie Balaban, „Cartea donatorilor tecuceni”, București, 1907, p. 5.
8. Ștefan Andronache, Tecuci, ghid, Ed. revizuită și adăugită, Tecuci, 2001, p. 29.
9. Direcția Județeană Galați a Arhivelor Naționale, Fd. Primăria Tecuci, 1/1894, f. 6 și 12.
10. Ștefan Andronache, op. cit., p. 29.
11. „Curierul Tecuciului”, VII, nr. 32, 16 decembrie 1941, p. 2.
12. „Tecuciul, I, nr. 9, 12 apr. 1899, p. 3.
13. Direcția Județeană Galați a Arhivelor Naționale, Fd. Primăria Tecuci.
14. „Buciumul instrucțiunii”, Galați, II, nr. 1, 1893, p. 18, 23.
15. Direcția Județeană Galați a Arhivelor Naționale, Fd. Primăria Tecuci, 1/1894, f. 13.
16. [Aurel Brumă], „Monografia Societății de Ajutor Reciproc «Unirea» - Tecuci”, 1973, manuscris dactilografiat, filele IX-X.
17. Ștefan Andronache, op. cit., p. 34.
18. Direcția Județeană Galați a Arhivelor Naționale, Fd. Primăria Tecuci, 1/1894, f. 6; 4/1897, f. 6.
19. DJGAN, Fd. Pr. T., 12/1900, p. 18.
20. Dimitrie Balaban, op. cit., p. 26.
21. Ștefan Andronache, op. cit., p. 36.
22. „Monografia orașului Tecuci”, Galați, Geneze, 1999, p. 202; „Primăvara”, Tecuci, I, nr. 5, apr. 1910.
23. „Provincia literară”, I, nr. 4, 28 apr. 1908, p. 1.
24. Arhivele Naționale ale României, SC-București, Fd. MCIP, 420/1892, f. 1.
25. „Opinia Tecuciului”, II, nr. 75, 16 aug. 1933, p. 2.
26. „Monografia orașului Tecuci”, Galați, Geneze, 1999, p. 176.
27. „România”, Iași, I, nr. 135, 19 iun. 1917, p. 2.
28. Direcția Județeană Galați a Arhivelor Naționale, Fd. Primăria Tecuci, 1/1919.
29. „Anuarul României pentru comerț, industrie, meserii și agricultură”, București, 1931/1932, p. 1235; „Curierul Tecuciului”, VI, nr. 2, 13 feb. 1940, p. 2.
30. Direcția Județeană Galați a Arhivelor Naționale, Fd. Prefectura județului Tecuci, 45/1939.

31. „Curierul Tecuciului”, VIII, 21, 2 aug.1942, p. 2.
32. „Progresul”, Tecuci, I, nr. 5, 19 ian. 1947, p. 2.
33. Direcția Județeană Galați a Arhivelor Naționale, Fd. Consiliul de Patronaj – Tecuci, 119/1941-1943.
34. Șt. Cudălbeanu, „Tecuciul – gazdă ospitalieră pentru refugiații polonezi”, în: „Glasul Tecuciului”, X, nr. 119, septembrie 1999, p. 1.
35. Ștefan Andronache, op. cit., Tecuci, 2001, p. 58.

II. PRIMELE SOCIETĂȚI DE BINEFACERE ÎNTEMEIATE LA SFÂRȘITUL SECOLULUI AL XIX-LEA

*„Și orișice dureri s-alină când
om pe om s-ajută la nevoi.”*

Ioan Slavici

Deși Tecuciul – reședința județului cu același nume – între anii 1877-1900 a avut o populație constantă (de cca. 10000 locuitori), acest handicap nu l-a împiedicat să aibă o viață social-economică și culturală aproape normală. În plus, activitatea orașului era dinamizată de prezența câtorva mari proprietari de pământ, de ofițerii Taberei Militare de la Furceni și a celor din regimentele 6 Călărași și 10 Dorobanți, de funcționarii din administrația localității și, nu în ultimul rând, de intelectuali: medici, avocați, învățători și profesori.

Având în vedere problemele cu care se confruntau adesea semenii lor, cât și experiența altor așezări urbane învecinate, aceștia s-au gândit să pună bazele unor societăți cu caracter filantropic capabile să-i sprijine pe cei săraci sau bolnavi, să le suporte cheltuielile prilejuite de decesele unor membri din familie.

Dacă timide forme de astfel de asocieri s-au manifestat încă din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, din documentele cercetate am aflat că printre

primele forme instituționalizate, la Tecuci, s-au numărat: Societatea Femeilor (Comitetul Doamnelor) din Tecuci ce ființa încă din primăvara anului 1877,¹ Societatea de Binefacere și Ajutorare pentru cei aflați în suferință (16 decembrie 1879) și Societatea Funcționarilor Publici (31 ianuarie 1882), demersurile cu caracter filantropic ale acestora vizând cu prioritate acordarea de ajutoare medicale și de înmormântare.²

Activitățile lor de binefacere aveau să-i convingă pe tecucenii de alte profesii să se asocieze și ei. Astfel, la 23 februarie 1892, s-a constituit Societatea de Filantropie „Regina Elisabeta” a Comercianților și Meseriașilor,³ iar în ziua de 1 august a aceluiași an, membrii corpului didactic întemeiază, la rândul-le, Societatea de Ajutor din județul Tecuci.⁴

Înainte de sfârșitul secolului al XIX-lea, mai precis în ziua de 6 ianuarie 1896, un grup de agricultori din județ și din oraș fondează o societate proprie ce avea să preia același patron, adică tot pe Regina Elisabeta.⁵

În paginile care urmează, ne propunem să relatăm mai multe lucruri despre două dintre cele mai importante societăți și care, după mai bine de patru decenii de existență independentă, aveau să fuzioneze constituind Societatea de Ajutor Reciproc și Decese „Unirea” a cărei prodigioasă activitate continuă și astăzi în plin secol al XXI-lea.

1. Societatea de Filantropie „Regina Elisabeta” a Comercianților și Meseriașilor

Societatea de Filantropie „Regina Elisabeta” a Comercianților și Meseriașilor din Tecuci este în mod cert una din cele mai vechi, mai longevive și mai importante dintre toate cele ce au fost fondate vreodată în orașul nostru de-a lungul a 130 de ani.

Nu este exclus ca aceasta să fi avut drept model fie pe Societatea Junilor Meseriași din Galați, fondată la 1 iunie 1881, fie Societatea de Binefacere „Independența” a Meseriașilor și Comercianților din Focșani care data din 1 septembrie 1885.

Apariția ei a fost posibilă pentru că, la Tecuci, existau, la sfârșitul anului 1890, 320 comercianți și 636 meseriași.⁶

Întemeietorul său a fost entuziastul și omenosul profesor Gheorghe Anghelescu (originar din comuna Matca, deci din imediata apropiere a Tecuciului), director în exercițiu al Gimnaziului Real de băieți – Tecuci.

La 18 aprilie 1892, cu ocazia primei Adunări Generale a membrilor societari, s-a constituit un comitet de inițiativă. Procesul-verbal, întocmit atunci, consemnează: „Subsemnații, constituiți prin proclamațiune în întrunirea precedentă [23 februarie 1892, n.n.] într-un comitet de inițiativă în scopul de a se ocupa cu studierea Statutelor societății și de a conduce toate lucrările necesare relative la înființarea Societății «Regina Elisabeta» a Comercianților și Meseriașilor din Tecuci”, hotărâsc a se convoca o Adunare Generală pentru a doua

zi. Comitetul de inițiativă includea următoarele persoane: Gheorghe Anghelescu, Al. Gheorghiu, Gheorghe Purcel, Constantin Brăiliță, Toma A. Putnescu ș.a. Numele patronimic le fusese, probabil, inspirat de însăși Societatea Filantropică de notorietate națională, pe care o crease Regina Elisabeta, soția regelui Carol I.

Așadar, pe 19 iulie 1892, în localul Gimnaziului Real de băieți (astăzi Școala Gimnazială nr.10, „Dimitrie A. Strudza”) are loc discutarea detaliată a Statutului după care se fac propuneri pentru Consiliul de Administrație al noii Societăți. Cu acest prilej, Adunarea stabilește prima conducere: Constantin Gh. Nenița – președinte, Gheorghe Purcel – vicepreședinte, Costică N. Brăiliță – vicepreședinte, Ștefan Tufescu și Gheorghe Matei – secretari, Președinte de onoare a fost ales Theodor Cincu, mare proprietar de pământ, om politic și întemeietorul Fundației Culturale cu același nume din anul 1934.⁷ Au mai fost cooptați ca membri de onoare și alți oameni mai avuți din localitate în ideea că ei ar putea contribui cu unele donații la sporirea fondurilor Societății aflată la început de drum.

Din statut reiese în mod clar că scopul Societății este de a sprijini material și moral, pe orice cale legală, pe membrii săi și de a-i ajuta pe aceștia în caz de moarte astfel încât să li se poată face o înmormântare cuviincioasă.

Se mai remarcă faptul că, încă de la fundarea sa, Societatea „avea un caracter de breaslă, candidații, la înscriere [...] trebuind să parcurgă o adevărată trecere prin purgatoriu, cei 3 consilieri însărcinați cu înscrierea luând informații exacte despre sănătatea și antecedentele

petiționarului, iar în cele din urmă, Consiliul de 12 [membri, n.n.] trecând la votul cu bile. Mulți nu rezistă la această încercare. E vorba mai ales de cei ce nu au atelier propriu, fiind servitori. Caracterul de breaslă este întărit și de vizitele reciproce ale societărilor din Tecuci și Focșani, unde exista, în acea perioadă, Societatea Meseriașilor.⁸

Fondatorul de drept al acestui organism de întrajutorare, Gheorghe Anghelescu, susține că membrii Societății trebuie să alcătuiască o adevărată familie, motiv pentru care avea să se facă o comandă de „200 cocărzi” pentru a putea fi identificați cu prilejul serbărilor ce urmau a fi organizate.⁹

Conform articolului 21 din Statut, membrii societari vor trebui să conducă la cimitir pe oricare societar decedat, cei care vor lipsi fiind nevoiți să plătească o amendă de 0,50 lei. De altfel, societarii nu trebuie să lipsească nici de la serbările organizate cu prilejul întemeierii sau a zilei patronului Societății, absența lor atrăgând iarăși o amendă substanțială. Banii astfel strânși se cumulau cu cei proveniți din taxele de înscriere, cu cotizațiile, donațiile și celelalte venituri obținute în urma balurilor de caritate.¹⁰

Interesant este faptul că, numai după 8 luni, Societatea ajunge să posede un venit de aproape 1000 lei pentru ca, în luna august a anului următor, soldul să fie de 1813,97 lei.

Fondurile Societății sporesc pentru că se vor găsi bani pentru cumpărarea unui steag brodat cu fir, pentru plata vizitiilor care îi însoțesc pe medicii care se deplasează la domiciliul bolnavilor.

Întrucât se dorește crearea unei atmosfere de fast pios cu ocazia înmormântărilor va fi contactat, în octombrie 1892, Gh. Intze din Focșani, în vederea achiziționării unui car mortuar pentru care se vor plăti 6000 lei.¹¹

Printr-o adresă, datată la 1 februarie 1892, președintele ce fusese inspirat de o inițiativă recentă a Societății Funcționarilor Publici, în numele instituției pe care o conduce, solicită primarului Gheorghe Cuza aprobarea pentru organizarea unui bal chiar în modernul și luxosul local al Primăriei [în clădirea acesteia funcționează astăzi Casa de cultură, n.n.]. Iată conținutul acestei scrisori:

„Domnule Primar,

Societatea Comercianților și Meseriașilor din Tecuci, dorind a da, pentru ziua de 6 (șase) februarie a.c., un bal în scopul măririi fondului său pentru cumpărarea unui dric sistem modern de care și orașul are necesitate căci cel existent lasă mult de dorit.

În consecință dar, vin prin aceasta în numele Societății a apela la bunătatea ce vă caracterizează, rugându-vă ca, în acest scop, să binevoiți a face de a ni se oferi sala Primăriei pentru sus menționata zi cu care veți face cel mai mare act prin binevoitorul D-voastră concurs de care vă mulțumim anticipat.

Primiți, cu această ocazie, încredințarea deosebitei mele considerațiuni.

Președinte: Gh. Nenița, secretar M. Gheorghiu.

D-sale Domnului Primar al comunei urbei Tecuci“.¹²

Încurajat de răspunsul favorabil, președintele Societății, după alte trei zile, la 4 februarie 1892, îl

abordă oficial pe „părintele orașului” rugându-l să accepte și distribuirea a „40 bilete”.¹³

Și tot la sediul Direcției Județene Galați a Arhivelor Naționale mai aflăm, dintr-un document emis în anul 1894, o apreciere a președintelui Societății tecucene: „Societatea Comercianților și Meseriașilor, înființată acum doi ani în acest oraș în scop filantropic pentru ajutorarea celor suferinzi, numără până acum 170 membri cu un capital mare în raport cu cerințele ce ni se impun”.¹⁴

Dintr-un chestionar cu date relevante despre Societate, completat de președintele Gh. Purcel, și expediat Direcției Generale a Statisticii de la București, în cursul anului 1899, aflăm că dacă la înființare figurau doar 3 membri, la 31 decembrie 1898 numărul înscrișilor era de 415 membri în timp ce capitalul totaliza 80293 lei.^{14b} „Organele Societății” din anul 1899 erau alcătuite dintr-un „un președinte activ, 2 vicepreședinți, șase consilieri, un casier și un secretar, aleși pe timp de un an”.^{14c}

După anul 1900 nu ne-au parvenit prea multe informații despre Societatea Comercianților și Meseriașilor care, chiar și în 1903, continua să fie condusă de Gheorghe C. Purcel.

Președintele adresează, pe 6 februarie 1907, o petiție omologului său de la Societatea Filantropică a Agricultorilor din localitate, cerându-i sprijin în bani pentru plata a „2 metri lemne” necesare cancelariei, gestul său extrem dezvăluindu-ne momentele dificile pe care le traversa, în acea perioadă, Societatea.

Suntem mai mult ca siguri că această unitate a fost nevoită să-și diminueze activitatea mai ales în timpul Primului Război Mondial când, din cauza exodului miilor de refugiați, frigului și bolilor necruțătoare, ajung să-și piardă viața sute de oameni la Tecuci.

În acea perioadă de restriște, membrii Consiliului Administrativ se gândesc să modifice „caracterul filantropic în cel de ajutor reciproc”.¹⁵ Din acest motiv, în ziua de 28 iulie 1916, s-a constituit o comisie a cărei menire era aceea de a lichida fondul filantropic.

„Consiliul de Administrație [...] se zbate spre a face rost de banii necesari medicamentelor și plății vizitiilor pentru societari”.¹⁶ Ținându-se cont de stipulările din statutul Societății, li se cere medicilor angajați să nu mai prescrie „medicamente de lux”, rețetele medicale să le întocmească numai pe imprimatele speciale, iar deplasarea la domiciliul bolnavului trebuie să rămână în sarcina medicului căruia i se plătește doar vizita.¹⁷

Nici ajutorul de înmormântare nu mai rămâne cel stabilit. Acesta ajunge să scadă de la 300 lei, cât fusese inițial, la doar 200 lei.

De altfel, conducerea trebuie să-și chivernisească cu grijă capitalul pentru că destul de mulți bani se plăteau și pentru chiria localului în care funcționa Societatea, aceasta nebeneficiind încă de un local propriu.

La doar câțiva ani după Unirea cea mare, în toamna anului 1926, la Tecuci, se vorbește iarăși despre Societatea de Filantropie „Regina Elisabeta”.

Grație statutelor Societății – autentificate prin Tribunal și publicate, în anul 1928, de Tipografia lui

Vasile S. Adam din localitate – putem reconstitui cea de a doua perioadă importantă din evoluția acesteia.

Pentru a ne da mai bine seama de organizarea internă, de condițiile pentru a deveni membru și, mai ales, de îndatoririle societarilor, de veniturile constituite și evenimentele menite să contribuie la creșterea prestigiului Societății, va trebui să răsfoim, la modul succint, câteva din paginile acestei „cărți de căpătâi” a unității tecucene.

Din capitolul I, art. 1, aflăm că „se [re]înființează, în orașul Tecuci, o Societate ce poartă numele de Regina Elisabeta a Comercianților și Meseriașilor din Tecuci”.¹⁸ Patronul spiritual a fost desemnat Sfântul Mare mucenic Gheorghe pornindu-se, probabil, de la faptul că începuse a se vehicula ideea rezidirii Catedralei orașului cu același hram. Scopul Societății rămâne acela de a acorda: „sprijin material și moral [...] membrilor săi” și de a-i ajuta pe membrii societari, astfel încât să aibă „o înmormântare cuviincioasă”.¹⁹

Conform capitolului al II-lea, în Societate erau admiși cu prioritate „comercianții și meseriașii cu femeile lor”, atât cei domiciliați în oraș, cât și cei din județul Tecuci, „Prin excepție” erau admise și „alte categorii sociale”, dar numai cu acordul Consiliului de administrație.

Pentru a fi acceptat să cotizeze un membru trebuia să îndeplinească următoarele condiții: a) să fie de religie creștină; b) să se bucure de bună reputație în lume; c) să aibă etatea de la 21-50 ani; d) să fie sănătos.²⁰

Odată admisă în Societate de către Consiliul de Administrație, persoana respectivă trebuia să plătească

„o taxă de 20 lei pentru înscriere”, „rata lunară” fiind de 3 lei, de la un an până la 20 ani inclusiv, iar de la 21 ani până la încetarea din viață „aceasta urmând a fi doar de 1,50 lei”.²¹

Îndatoririle membrilor sunt stipulate în capitolul al III-lea. Astfel, „dările către Societate” se vor achita „la începutul fiecărei luni”. Membrii erau datori „să apere prestigiul și demnitatea Societății în orice împrejurare și pe orice cale legală”, să facă „cumpărăturile necesare” de la „membrii comersanți ai acestei societăți”, să conducă pe societarii decedați la Cimitir, cei care se vor sustrage de la această îndatorire fiind amendați „cu 5 lei în folosul Societății”.²²

Ajutoarele de înmormântare sunt enumerate în capitolul al IV-lea. Iată cum arată acestea în funcție de vechimea membrului societar:

a) În primul an de la înscrierea lui, i se va da onorul și dricul fără cai;

b) De la 2-5 ani inclusiv, ajutor bănesc de lei 400, onor și dricul cu cai;

c) De la 6-10 ani inclusiv, ajutor bănesc de lei 600, onor și dricul cu cai;

d) De la 11-20 ani inclusiv, ajutor bănesc de lei 800, onor și dricul cu cai;

e) De la 21 ani în sus, ajutor bănesc de lei 1000, onor și dricul cu cai.²³

Din capitolul al V-lea reiese în mod clar că dreptul de societar încetează odată cu decedarea membrului, cu demisia sau excluderea din Societate ori ca urmare a neachitării ratelor.

Membrul care „prin purtarea lui necorectă și rușinoasă devine nedemn a mai face parte din societate, „la propunerea Consiliului de Administrație, este exclus cu aprobarea Adunării Generale”²⁴

Articolul 36 mai precizează și alte motive care pot sta la baza unei excluderi: „Se exclude din Societate orice membru care se dovedește că lucrează contra intereselor Societății, care defăimă Societatea ca: insultă, batjocorește și provoacă scandaluri în adunarea generală, care nu respectă și care nu se supune statutului”²⁵

În momentul reînființării sale, Societatea (conform informațiilor din capitolul VI al statutului) deținea următorul patrimoniu:

1) în numerar.....	37.800;
2) efecte de stat	50.500;
3) un dric cu accesoriile lui.....	50.000;
4) una casă de fier	20.000;
5) un drapel lucrat cu fir	2.000;
6) una pendulă de perete	500;
7) două mese de tei	1.500;
8) un contuar de brad	300;
9) una sobă godin.....	400;
10) zece scaune, un dulap	<u>600;</u>
	Total 163.600 lei”

Precizăm, totodată, că veniturile Societății proveneau din ratele lunare ale societarilor, taxele de cerere de înscriere în Societate, din amenzi, din donațiuni, din veniturile fondului Societății puse în efecte publice, precum și din alte diferite mijloace ce avea să găsească Societatea de cuviință.²⁶

Detaliile despre modalitățile de organizare și desfășurare ale alegerilor Consiliului de Administrație întâlnim în cadrul capitolului VII. Demne de reținut ni se par a fi: art.52 care prevede ca președintele să fie sprijinit, în timpul desfășurării Adunării Generale, de „patru societari numiți comisari”; art.61 în care se precizează că „nicio persoană străină nu se poate amesteca în afacerile Societății, nici a asista la ședințele Adunării Generale fără învoirea președintelui”; art.65 ce face referiri la președinte și Consiliul de Administrație care „se aleg pe trei ani” de către Adunarea Generală și se reînnoiesc „cu câte o treime în fiecare an”; art.70 care subliniază că „membrii Consiliului de Administrație sunt solidari răspunzători pentru pierderile Societății ce ar rezulta din reaua credință sau din neglijența lor”.²⁷

Cât privește reprezentarea Societății, acest lucru este statuat în cadrul capitolului al IX-lea. De aici rezultă că președintele – ca „autoritate supremă a Societății”, căreia „societarii îi dătoresc supunere și respect” – are îndatorirea de a „executa cu tărie și dreptate aceste statute”, de a aplana, împreună cu Consiliul de Administrație „neînțelegerile ivite între societari”.²⁸

Ultimul dintre capitole, cel de al XI-lea, face referiri la „serbările Societății” care, conform art.110, sunt două: „a) Ziua de 23 februarie pentru amintirea zilei în care s-a înființat Societatea în anul 1892, când această zi nu cade într-o zi de sărbătoare sau de duminică, atunci serbarea se va face în cea dintâi sărbătoare sau duminică din februarie; b) Ziua de 23 aprilie, patronul Societății, care este Sf. Gheorghe și sfințirea drapelului Societății.

Serbarea acestei zile se va face cum va crede Consiliul de Administrație de cuviință”.²⁹

La sfârșitul Statutului ale cărui articole au fost dezbătute și votate de Adunarea Generală în iulie 1923 și, respectiv, pe 2 august 1925³⁰ aflăm și componența Consiliului de Administrație din acea perioadă:

Carol Pelin – președinte; Alexandru Popovici – vicepreședinte; membri: Panaite Focșăneanu, Constantin Vascan, Grigore Constantinescu, Teodor Florea, Grigore Isac, Constantin Scarlat și Neculai Gheorghiu.³¹

Puternica criză economică, declanșată în anul 1929, a afectat și bunul mers al Societății Filantropice a Comercianților și Meseriașilor. Din acest motiv, ajutoarele de deces scad în mod sistematic. Astfel, dacă la 26 octombrie 1930 se acorda o sumă de 800 lei, după numai o lună și jumătate, aceasta ajunge să oscileze între 250 și 700 lei. Consilierii Societății depun eforturi susținute în vederea economisirii banilor. Însuși președintele P.V. Focșăneanu acceptă să fie retribuit cu o sumă derizorie comparativ cu cea pe care reușesc să o obțină omologii săi de la alte societăți din oraș.

Din cauza imposibilității de a-și mai putea plăti chiria, Societatea se mută în casele Băncii Populare „Independența” din strada Ștefan cel Mare nr. 229. Din nefericire, Banca „Independența” – care depozita și banii societărilor – intră brusc în încetare de plăți, motiv pentru care președintele în exercițiu se hotărăște să demisioneze, în locul acestuia fiind desemnat Dimitrie Velicu.³²

În Consiliul de Administrație din această perioadă figurează: Alecu Tănase – cizmar, Constantin Scarlat –

cojocar, Costică Căpraru – ceaprazar, Iosif Harles – caretaș, Vasile V. Avram – tipograf și Ghiță N. Țanu – stoler.

Tot în acest timp nu se mai percep nici amenzi pentru lipsa societarilor din cortegiul funebru sau de la ședințe, fapt ce ne determină să credem că membrii încep să dea dovadă de un spirit spirit de întrajutorare și de solidaritate, probează a avea simțul onoarei.

Demnă de toată lauda este și atitudinea responsabilă și încurajatoare a președintelui D. Velicu care a rămas celebru printr-o replică adresată, în ziua de 27 august 1933, consilierilor: „Trebuie să menținem Societatea și să n-o dărâmăm spre rușinea noastră și râsul lumii”.³³

Societatea Comercianților și Meseriașilor înregistra, la sfârșitul anului 1935, 180 membri în timp ce ajutorul de deces se situa între 200 și 700 lei, quantumul acestuia fiind condiționat de vechimea pe care o înregistra societarul. Pentru că numărul membrilor începe să scadă, consilierii nu ezită să facă, în orice împrejurare, propagandă în favoarea Societății.

Dacă până în vara anului 1936, Societatea și-a avut sediul în casa lui Iraclie de pe strada Ștefan cel Mare nr.141, de la 1 septembrie al aceluiași an, cancelaria își va afla adăpostul din nou în „localul Băncii Populare «Independența» fără nicio plată către aceasta, avându-se în vedere că venitul său este cu totul redus”.³⁴

În ciuda dificultăților cu care este nevoită să se confrunte, Societatea Comercianților și Meseriașilor continuă să se bucure de respectul cetățenilor comunității și de stima reprezentanților Administrației locale. Din acest motiv, conducerea acesteia a fost

invitată să participe la serbarea națională prilejuită de „Ziua praznicului – Înălțarea Domnului din 10 iunie 1937”, urmărindu-se a se da, la aproape două decenii de la victoria armatei române de la Mărășești, „acestei zile mari și sfinte caracterul de strălucire și frumusețe pe care o merită”. În plus, s-a adus și un pios omagiu „eroilor morți pentru patrie” care, „prin sacrificiul vieții lor” a făcut posibilă crearea României Mari.³⁵

2. Societatea Agricultorilor „Regina Elisabeta” din județul Tecuci

Este îndeobște cunoscut faptul că, la întretăierea dintre cele două veacuri, agricultura – care trecea drept cea mai importantă ramură a economiei României – asigura peste 80 la sută din exporturile țării.

Zona înconjurătoare a orașului Tecuci era dens populată de agricultori care se ocupau cu cultura cerealelor și a plantelor tehnice, cu viticultura, pomicultura sau cu creșterea animalelor.

Date fiind aceste condiții a fost posibilă întemeierea Societății Agricultorilor „Regina Elisabeta” din județul Tecuci. Inițiatorul și prim diriguitorul acesteia a fost tot profesorul Gheorghe Anghelescu, intelectual tecucean preocupat, printre altele, și de îmbunătățirea stării țăranului în momentele dificile ale vieții.

Când s-a creat Societatea, în ziua de 6 ianuarie 1896, chiar în Matca, satul de baștină al președintelui Gh. Anghelescu (1896-1899), Consiliul de Administrație își propusese: „ajutorarea tuturor membrilor – bărbați și femei – în cazuri de boală, de moarte, precum și

[acordarea unui, n.n.] mic ajutor bănesc celor lipsiți de orice sprijin material în timpul boalei lor”.³⁶ Din acest motiv, pe ștampila Societății, în mijlocul căreia fusese incizionați doi boi trăgând un plug, erau incluse și cuvintele: filantropie, pensiune și economie.³⁷

După retragerea lui Gheorghe Anghelescu, în anul 1899, președinte activ devine Paul Papadopol-Calimah, fiul istoricului și omului politic Alexandru Papadopol-Calimah.

Consiliul de Administrație din această perioadă mai cuprindea 12 consilieri „aleși pe tremen de cinci ani”.^{37b}

Dacă statutul se aseamăna în cea mai mare parte cu cel al Societății Filantropice a Comercianților și Meseriașilor, se puteau sesiza totuși și unele mici particularități. Astfel, membrii Consiliului de Administrație sunt determinați să depună, anual, jurământul sub privegherea unui preot. Iată cum arăta o „foaie de jurământ” din 25 martie 1903:

„Jurăm pe onoare și conștiință în fața lui D-zeu și a oamenilor, credință M. S. Regelui Carol I, că vom respecta legea și statutul acestei Societăți, că ne vom îndeplini cu sfințenie în totul îndatoririle impuse și nu ne vom abate niciodată de la regulile bunei cuviințe, așa să ne ajute D-zeu.

Prestat astăzi, 25 martie, anul 1903, în fața preotului Theodor Pohrib la care a asistat și societarii notați în josul semnăturii Consiliului de Ad-ție. Semnează întreg Consiliul de Administrație și casierul. Prestat în fața noastră. (s) Pr. Th. Pohrib”.³⁸

Tot în același an, ne mai este oferită o mostră îmbunătățită a acestui jurământ. De această dată,

membrii Consiliului se angajează să dea „ascultare atât Președintelui, vicilor președinți, membrilor din Consiliu de Administrație cât și Dlor controlori și casierului Societății”, să păstreze „cu sfințenie secretele Societății și discuțiunile Consiliului de Administrație”, să nu le „comunicе celorlalte persoane străine de Consiliu”.³⁹

La puțin timp după întemeiere, Societatea Agricultorilor – care începe să-și extindă activitatea – își stabilește sediul tot în reședința județului, avându-se în vedere faptul că piața, oborul și bâlciul tradițional atrăgeau aici majoritatea populației rurale din comune.

Pentru asigurarea unor donații importante în bani, cât și pentru creșterea prestigiului Societății sunt aleși ca președinți onorifici: Nestor Cincu în 1897 și Ulisse Negroponte în 1903, mari proprietari de pământ din partea locului.⁴⁰

De-a lungul anilor, între noua Societate a Agricultorilor și Societatea Filantropică a Comercianților și Meseriașilor s-au statuat raporturi strânse de colaborare, ambele fiind dispuse să-și împartă membrii știindu-se că fiecare cotizație plătită de aceștia putea atârna mult în balanțele fiecăreia din ele.

Teodor M. Costea – președintele în exercițiu al Societății Agricultorilor – îi va înmâna, cu ocazia serbării Societății din 15 mai 1903, Diploma de onoare și o insignă lui Gheorghe Purcel, omologul său de la Societatea Filantropică, „pentru modul demn de laudă cu care știe să conducă interesele acestei Societăți”.⁴¹

După modelul suratei amintite par să fi fost și ajutoarele de înmormântare acordate:

pentru vechimea de peste 1 an – 100 lei + car funebru;

peste 2 ani vechime – 150 lei + car funebru;

peste 3 ani – 200 lei + car funebru, cuantumul acesta menținându-se până în anul 1922.

La sfârșitul anului 1898, cei aproximativ 250-300 membri, care plăteau drept cotizație 1 leu pe lună, reușesc să creeze Societății un excedent de 2.631 lei.⁴²

Excedentul fusese posibil și pentru faptul că, încă din perioada președinției profesorului Gheorghe Anghelescu, s-a desfășurat o „vastă campanie de creare a unor sucursale ale Societății Agricultorilor la sate”.⁴³

Astfel, la 27 martie 1903 funcționau sucursale la Matca, Nicorești, Ivești, Cosmești, Tudor Vladimirescu, Brăhășești, Liești-Bucești, Țigănești și chiar la Mărășești, în județul Putna, toate acestea aflându-se în subordinea cancelariei centrale a Societății din Tecuci.⁴⁴

Aceasta, adică Societatea Agricultorilor, se afla instalată într-o cameră luată cu chirie „pentru mobilarea căreia s-au cumpărat: șapte bucăți draperii de pânză pentru ferestre [...], patru scaune, una masă pentru contabil”. Totodată, în anul 1903, se mai avea în vedere refacerea din nou a mesei Consiliului de Administrație, punerea unei rame cu geam la portretul donat a<l> fostului președinte Papadopol” și procurarea a „mai multe obiecte de cancelarie ca: tocuri, călimări, hârtie, sugativă”.⁴⁵

Cele mai importante sume de bani, care contribuiau în mod cert la rotunjirea bugetului unității, proveneau din „închirierea carului funebru” pentru care se percepeau: 13,50 lei pentru un transport cu 4 cai la

Mărășești, în oraș; 38 lei pentru un transport cu 6 cai și dusul doliului la Mărășești, în oraș, 21,50 lei.⁴⁶

Această Societate – fiind cu mult mai umanitaristă decât celelalte existente în Tecuci – pare să manifeste o grijă deosebită și pentru asigurarea stării de sănătate a membrilor societari în vârstă. De aceea, pe statele de plată ale Societății figurează mai mulți medici, precum: D. Boteanu, Vasiliade, L. Avramescu, Gh. Popescu ș.a. Cu aceștia se fac angajamente scrise urmărindu-se, pe cât posibil, respectarea tarifelor instituite deja de Societate. Totodată, unitatea suportă și plata medicamentelor „date societarilor de farmacie”.⁴⁷

În plus, membrilor societari decedați li se mai punea la dispoziție, pentru ultimul drum, nu numai dricul, ci și muzică. În acest sens, se încheiau contracte, valabile „câte un an”, cu o orchestră locală care devenea, astfel, „muzica Societății”. Dar nu întotdeauna cântările orchestrei aveau accente funebre pentru că, la un moment dat, însuși protoiereul I. Andreescu înștiințează conducerea Societății că Episcopia Romanului a hotărât să se sisteze „cântarea muzicii la mort”.⁴⁸

O atenție deosebită se pare că se acorda și „serbărilor venețiene” organizate, la jumătatea lunii mai, de Duminica Mare, hramul Societății, fie în Grădina Publică din centrul Tecuciului, fie în pădurea de stejari și salcâmi care despărțea orașul de comuna Drăgănești.

Scriitorul de origine tecuceană Eugen Boureanu, într-unul din romanele sale „Păcatul duduiei Aurelia”, surprinde, în postura sa de participant, atmosfera caracteristică serbărilor organizate în ceairul Drăgăneștilor.

Petrecerea de aici implica, de regulă, „care împrumutate” de la vreun bogătaş al locului, „panglici pentru coarnele boilor ce trebuiau numaidecât să fie și aurite și alte asemenea podoabe”, „mâncare și băutură lăsată la filotima fiecăruia”.

„În ziua hotărâtă serbării, înaintea Grădinii Publice se înșirau carele cu boii gătiți ca niște paparude cu flori, cu panglici, cu coarnele aurite și cu funii tricolore. În fiecare car se rotunjea câte o balercă cu vin de Nicorești sau Coasta Lupii”.⁴⁹

Când se dădea semnalul de plecare, „muzica începea un marș. Carele se urneau din loc, prinseseră să scrâșnească din leotără și leuci, să scârție din osii, peste prundul Șoselei Naționale”.

După ce treceau de barieră, carele ajungeau deja „sub poala pădurii” [...] unde „erau deșertate de merinde și băuturi”.⁵⁰

„Muzica buciună alt marș și mai asurzitor. Gălăgia era de nespus. Se formau „partidele”, fiecare dintre ele disputându-și umbrele mai largi ale stejarilor mai frunzoși sau pajiștile mai puțin spâne și murdare ale locurilor umbroase. Se întinseră pături [...], se așezară mâncările și balercile ori clondirile cu vin. Și... ospățul începu. Muzica nu mai înceta. Nici dinții. Nici paharele [...]. Amintindu-și de ancestralele deprinderi, câțiva începuseră să chiuie, cercând parcă să biruie vacarmul fanfarei care începuseră o horă. Mâinile se prinseră. Roata se încheie, crescu și nebunia jocului îi cuprinse pe toți”.⁵¹ „Trupurile se zvârcoleau ca în spasme. Picioarele izbeau cu un fel de ciudă în țărna ce începuse a se

prăznui. Fetele se aprinseseră, îmbrobodindu-se de sudoare”.⁵²

Cât privește serbările Societății Agricultorilor de la Grădina Publică din oraș, acestea urmăreau „nu numai ținerea de cuvântări, ci mai ales creșterea fondurilor societărilor”, motiv pentru care se plătea biletul de intrare. „Dar, la lumina felinarelor, lângă chioșcul unde cânta muzica lui C. Dragomir, se petrec, uneori, mici drame care se termină cu excluderea cuiva din Societate sau, mai rar, cu bătăi sau chiar dueluri”.⁵³ Ziarul bucureștean „Adevărul”, într-unul din numerele sale din iunie 1903, incrimina fapta maiorului Focșăneanu care „a tăiat cu sabia pe Năstase N. din oraș”.

În procesul-verbal nr.94, elaborat cu prilejul ședinței Consiliului din 15 mai 1903, se prezintă desfășurătorul unei astfel de serbări prilejuită de sărbătoarea Societății:

„La ora 9 dimineața, societarii se vor aduna la sediul Societății. Aci membrii Consiliului de Ad-ție vor ține diferite cuvântări societărilor.

La ora desemnată, de Dl. Președinte, societarii aranjați în ordine<a> fixată de consiliu vor pleca cu drapelu<l> și muzica la Biserica „Sf. Dumitru” unde se va oficia un Te-Deum.

De aici, în aceeași ordine, societarii vor parcurge strada Ștefan cel Mare, prin bariera Galați vor merge la pădurea Drăgănești [...]. Societarii vor lua masa din aceea ce-și vor fi procurat. După masă vor începe seria jocurilor naționale și muzica va sta la dispoziția societărilor putând fiecare pretinde a se cânta orice cântec însă prin intermediul Președintelui.

La semnalul dat de Președinte și care se va comunica societarilor în pădure, societarii vor fi obligați a forma un careu în jurul Președintelui așteptând sosirea persoanelor notabile din oraș care ar binevoi a vizita pe societari cu ocaziunea acestei serbări.

Consiliul cere cu insistență ca societarii să păstreze cea mai bună ordine și liniște în timpul serbării.

La ora 6 ½ seara, în aceeași ordine, societarii se vor reîntoarce în oraș când se va face retragerea cu torțe pe stradă.

La ora 8 seara, Societatea va da o serbare venețiană în Grădina Publică unde atât societarii, Consiliul de Adție și particularii vor plăti intrarea câte 50 bani de persoană...”⁵⁴

Spre deosebire de celelalte instituții tecucene cu caracter filantropic, Societatea Agricultorilor „Regina Elisabeta”, la doar șapte ani de la fondarea sa, în vara anului 1903, a parcurs o perioadă oarecum nefastă, conducerea sa, în mare parte apolitică, fiind pe punctul de a fi acaparată cu totul de Theodor Cincu, șeful organizației locale a Partidului Conservator, deputat de Tecuci în Parlamentul României, precum și de către oamenii influenți din anturajul său.

Pentru a reconstitui tot ceea ce s-a petrecut atunci, vom prelua mai multe relatări dintr-un ziar local și unele fragmente din broșura lui Ioan G. Demetriade „Înfierarea politicii cinculiste”, publicată la Tecuci în anul următor.

Cel mai relevant, dar și virulent pare să fie articolul „Banditismul cinculist de la Societatea Agricultorilor” publicat pe prima pagină a „Scutului Tecuciului”. „Din cele patru societăți câte avem în localitate, singură

Societatea Agricultorilor scăpase de lăcomia fraților Cincu pentru motivul că nu li se părea posibil să exercite presiuni asupra membrilor ei care s-au constituit în societate pentru a ajuta mutual în caz de moarte <cu> banii trebuitori pentru înmormântare”.⁵⁵

Analiza situației de la Societate reconstituie evenimentele petrecute între lunile martie și august 1903:

„La 25 martie 1903, Adunarea Generală, conform art. 48 din Statut, alege un alt Consiliu de Administrație din sânul căruia se alege (!) ca președinte D<l> Toader Costea [liberal, n.n.]”. Atunci „în noul Consiliu de Administrație intraseră și câțiva bătauși, marcați conservatori, și în forța lor și-a pus Cincu speranța de izbândă [...] potlogăriile triumviratului de tristă amintire” format din „Gh. Gheorghiu, Raiciu și Ghițulescu”, fiind cunoscut pentru „nerușinate gheșefuri și neregularități”.⁵⁶

„O manoperă infamă” avea să se producă și după alte patru luni. Procesul-verbal, din 30 iulie al aceluiași an, consemnează faptul că cei „13 membri din Consiliul de Administrație, prezidați de cel mai în vârstă dintre ei, Tănase Ioan, hotărâsc, pentru diferite motive, revocarea din președinție a Dlui Toader Costea”.⁵⁷

Conducerea Societății realeasă la 3 august sub supravegherea poliției, formată din Paul Papadopol-Calimah, președinte, Toader Costea și Tănase Ion vicepreședinți, nefiind pe placul susținătorilor lui Cincu este nevoită ca, după o săptămână, să cedeze „stăruințelor făcute cu bâta” de către conservatori.

Articolul amintit reconstituie cu minuțiozitate evenimentele petrecute în intervalul 11-12 august 1903 când, practic, s-a produs „asediul Societății” și s-a pus la cale „furtul de acte”.

„În ziua de 11 august, vestiții bătauși Gheorghiu, Raiciu și Ghițulescu se duc la Parchet și cer un ajutor polițienesc ca să asiste la verificarea scriptelor Societății. Întrebați <fiind> asupra calității lor și neputând răspunde, procurorul i-a dat pur și simplu afară [...]”.

Cei trei „pornesc la Societate, mai recrutează câteva lepădături, printre care Lepădatu, Alec. Trif și alții, intră în localul Societății unde găsesc pe dnii Papadopol, Al. Corlătescu și Panaitescu și îi somează să le dea dulapurile cu arhiva.

De împotrivire nu mai era vorbă. Nu doară pentru discuții pașnice se duseseră emisarii conservatori acolo.

Și, într-adevăr, Dl. Papadopol, noul președinte, și cu ceilalți domni cedează stăruințelor făcute cu bâta și se retrag. Atunci Gh. Gheorghiu, fără nici un scrupul, începe a răscoli arhiva și își însușește [...] procesul verbal din 25 martie 1903, dosarul nr.17 al alegerii de la 3 august, sigiliul Societății și registrul de ieșire.

În urma acestei întâmplări, Consiliul de Administrație de sub președinția D-lui Papadopol hotărăște mutarea arhivei și mobilierului Societății într-un alt local deoarece erau înștiințați că a doua zi se va devasta și jefui din nou Societatea”.⁵⁸

Când oamenii lui Cincu au revenit a doua zi, pe 12 august, au trăit o „altă decepție”. „Când se pregăteau să pornească cu căruțele la Societate și să încarce arhiva aflaseră că localul <acesteia> era deja golit și mobilierul

transportat într-o casă a vicepreședintelui T. Costea. Au reclamat însă Parchetului că membrii Consiliului de Administrație au furat Societatea ca și cum ei, care n-aveau nicio calitate, erau răspunzători de averea Societății”.⁵⁹

Așa cum subliniază autorul articolului din ziarul „Scutul Tecuciului”, „acești trei indivizi (Gheorghiu, Raiciu și Ghițulescu) erau cei mai puțin îndreptățiți să lucreze în numele Societății.

Ghiță Gheorghiu [...] care n-are niciun scrupul, n-are conștiință [...] care face ce face stăpânul său Nestor Cincu [...], nu plătise cotizațiile lunare de 13 luni; Ghițulescu încasase bani de la societari fără să dea chitanță; iar Raiciu, săracu, nu mai plătise cotizația de 27 luni, cu câteva luni mai înainte de a fi depus la Arestul preventiv pentru delict politic. Și articolul 40 din statute spune doar lămurit: «Orice societar, care va fi rămas în urmă cu plata ratelor lunare timp de 6 luni, va fi exclus din Societate la începutul lunii a 7-a...»”.⁶⁰

Și cel care semnează cu pseudonimul Tecuceanu concluzionează: „Iată doar oamenii de care se servește Cincu, iată și mijloacele la care recurge pentru a cuceri politicește Societatea!” făcând, totodată, și o recomandare: „Rugăm pe Dl. Papadopol ca, în calitate de președinte, să dea judecății pe acești indivizi primejdioși instituțiunii și să curme odată jafurile și turburările produse în această societate unde orfanul și văduva își depune obolul pentru vremuri grele”.⁶¹

Conducerea Societății, revenindu-și după manevrele menite să lovească în interesele sale, în ședința din 17 august 1903, ia măsuri extrem de dure împotriva celor

care au încălcat principiile „frăției și dragostei” prevăzute în Statut, tulburând „liniștea” membrilor și înjosind Societatea, „compromițând-o astfel în fața omenirii”⁶².

Cu acest prilej aveau să fie excluși: „Ghiță I. Gheorghiu [...], dator Societății cu oarecari sume de bani, rămășiță din condica vol. 2 ce i-au fost încredințați neplătind nici cotizațiunile Dsale lunare timp de 13 luni”; „Gh. Ghițulescu pentru [...] încasări de bani” de la mai mulți societari, „fără ca să elibereze chitanțe cuvenite”, bani pe care și „i-a însușit singur asupra-i încă de la 25 martie a.c.”; Constantin Raiciu, „care pe lângă că nu și-a achitat cotizațiunile lunare timp de 27 luni își permite a aduna lumea cercând a provoca fel de fel de scandaluri care aduc daună prestigiul Societății; Alecu I. Trif „care trebuia să probeze că n-a fost niciodată condamnat pentru delictе infamante constatate de justiție, lucruri prevăzute în art. 43 din statutele Societății”; Gheorghe Lepădatu care se aliase cu cei de mai sus luând, în ziua de 11 august, registrele de ieșire și dosarele din 25 martie, precum și dosarul de alegere a lui Paul Papadopol-Calimah ca președinte, acesta „insultând și batjocorind” pe membrii Consiliului de Administrație al Societății.⁶³

Și pentru că Societatea Agricultorilor i-a deferit mai apoi, pe toți aceștia, justiției, Ghiță I. Gheorghiu, care ajunsese în arest ca urmare a tentativei sale de a sustrage arhiva, cât și a faptului că avusese grijă ca banii încasați de la contribuabili să ajungă în propriile buzunare, a avut obrăznicia de a da în judecată ziarul „Scutul Tecuciului” care, prin publicarea articolului „Banditismul cinculist

de la Societatea Agricultorilor” îi afectase, chipurile, „onorabilitatea de comerciant”.⁶⁴

Procesul durând ceva timp a făcut vâlvă printre tecuceni convingându-i pe aceștia că, pe viitor, nu mai trebuiesc tolerate sub nicio formă imixtiunile politicului în activitatea societăților filantropice. Ioan G. Demetriade, foarte competentul avocat angajat de presa incriminată, a ținut să sublinieze cu prilejul strălucitei pledoarii făcută în fața Curții cu jurați din Tecuci:

„E frumos domnilor că și la Societatea Agricultorilor se face politică? E just și echitabil ca Soc<ietatea> să refuze orice ajutor membrilor ce se îmbolnăvesc sau familiei în caz de moarte pentru cuvântul că nu li s-a dat votul ce i s-a cerut de Dl. Cincu? E frumos ca și femeile și copiii orfani să se persecute din cauză că bărbații și părinții copiilor n-au votat cu Dl. Cincu? Căci trebuie să știți, domnilor, că după art.6 și 7 din statutele Soc<ietății> au dreptul să participe și femeile societărilor, precum și copiii orfani ai căror părinți au fost societari. Acest lucru, domnilor, nu-l putem tolera; politica nu are ce căuta la instituțiunile noastre economice.

Nu trebuie să se speculeze mizeriile și bolile oamenilor, nici să se răzbune pe spinarea morților refuzând orice ajutor pentru îngropăciunea lor.”⁶⁵

Date fiind împrejurările relatate mai înainte, pentru a se putea supraveghea îndeaproape localul și arhiva Societății, în august 1903, fostul președinte Teodor M. Costea, acum doar membru al Consiliului de Administrație, acceptă să ofere „în mod gratuit casele [...] din strada Ștefan cel Mare până la 26 octombrie

1903”, urmând ca, după această dată, dacă se mai dorește, să se facă „cavenitul contract între proprietar și Societate pe suma de 200 lei anual, pe termen de trei ani, plățibili în două câștiuri: Sf. Gheorghe și Sf. Dumitru a fiecărui an”.⁶⁶

O importanță deosebită avea să se acorde și sărbătoririi datei întemeierii Societății.

Cu prilejul „împlinirii a zece ani, în ziua de 6 ianuarie 1905”, de la existență s-a hotărât organizarea unui Te-Deum la Biserica Catedrală „Sf. Nicolae” la care erau invitați să participe: „membrii societari din orașul Tecuci; precum și câte trei delegați din toate sucursalele cu drapelele respective”, Gheorghe Anghelescu, fondatorul de drept al acesteia și oficialitățile locale.⁶⁷

Steagul personalizat era unul din simbolurile prețuite de către membrii societari.

Din procesul-verbal nr.4 din 15 mai 1905, aflăm de decizia Consiliului de a comanda „2 drapeluri <în> trei culori care vor servi la orice paradă a Societății, precum și la serbările naționale”.⁶⁸

În septembrie 1907, un anume M. C. Topală din str. Francmazonilor nr. 73, din București, se angaja față de conducere „a confecționa drapelul Societății centrale cu bastonul lui, cu șnurul de alaiuri la mijloc” la prețul de 650 lei.⁶⁹

Totodată, Consiliul decide a mai cumpăra și „un port-drapel și un vultur” ținându-se cont de apropiata aniversare din anul următor când urmează a se face și sfîntirea noului drapel [...] la biserică”.⁷⁰

După ceremonialul religios s-a stabilit a se da la sediul Societății o „mică gustare” după care participanții urmau a se lăsa fotografiati.⁷¹

În octombrie 1905, Consiliul de Administrație al Societății decide „cumpărarea imobilului Dlui Iacob Sleghel cu toate atenansele aflătoare în str. Ștefan cel Mare, nr.102 cu preț de 3600 lei”.⁷²

Actul de vânzare-cumpărare s-a autentificat la Tribunal la 11 aprilie 1906, transcriindu-se la Grefă.⁷³

Odată cu preluarea noului local, Consiliul de Administrație devine interesat nu numai de amenajarea și mobilarea propriului spațiu, ci și de „supravegherea Societății”, a imobilului și patrimoniului acestuia. Din acest motiv i s-a permis secretarului Ilie Corban să se mute aici, fără a trebui să plătească vreo chirie, „împreună cu familia în odăile disponibile a<le> Societății” având astfel grijă „de toată averea Societății”.⁷⁴

Pentru că am amintit, mult mai înainte, și de filialele existente, răsfoind Registrul proceselor-verbale, ne-a reținut atenția cel cu nr. 6, din 6 august 1908. Acesta ne permite să aflăm că la Sucursala din comuna Cosmești urma ca, în ziua de Sf. Maria, să aibă loc sfințirea steagului.

Din motivul arătat, Consiliul de Administrație, prezidat de președintele Paul Papadopol-Calimah decide: „angajarea muzicii cu preț de 70 lei, transportul fiind plătit de Societate”; convocarea „a câte 3 delegați din suc<ursalele> Matca, Nicorești, Ivești și Mărășești care împreună cu drapelele suc<ursalelor> urmau să fie prezenți „cel târziu la orele 9 dimineața, la D<umnea>lui

Alexandru Gheonea, președintele Sucursalei Cosmești”; „membrii Societății centrale, delegați a lua parte la această serbare, împreună cu muzica Societății, vor pleca cu trenul de 8 dimineața [...], toate aceste cheltuieli de transport ale delegațiunilor vor privi Societatea”.

În încheiere, se specifică „la această solicitare să se facă și un mic banchet în parte că masa, oferită de Sucursala Cosmești delegațiunilor care o parte privitoare la aceste cheltuieli va contribui Societatea Centrală”⁷⁵.

Referitor la sucursale, trebuie să dezvăluim faptul că unele nu desfășurau o activitate pe măsura exigențelor impuse de la centru. „Mulți dintre societari nu sunt la curent cu plata cotizațiilor și, în plus, mulți dintre funcționarii Societății delapidază sume importante, iar, uneori, vigoarea Consiliului este înșelată angajându-se încasatori cu dosare penale”⁷⁶.

Documentele de dinaintea Primului Război Mondial menționează „dese cazuri în care agentul încasator al uneia din societăți lucrează în detrimentul celeilalte închiriind carul mortuar cu prețuri mai avantajoase, mult sub baremul fixat de Consiliu”. Aprobarea acestor nereguli „se face tacit, procesele-verbale încheiate cu prilejul ședințelor Consiliilor societăților permițându-ți să citești pseudo-machiavelismul numai printre rânduri”⁷⁷.

Uneori, „la masa mare a Consiliului” se prezintă cereri de solicitare a unor „ajutoare medicale”, „bani pentru repararea dricului”, pentru rechizite de birou,

„pentru înălțarea unor îngeri sub coroanele de hârtie ceruite ale carului mortuar”.⁷⁸

Primul Război Mondial cu cortegiul sumbru al nenorocirilor sale generează destabilizarea întregii vieți sociale și economice. Avalanșa refugiaților și proliferarea bolilor necruțătoare afectează într-o bună măsură și bunul mers al Societății Filantropice a Agricultorilor din Tecuci. Astfel, la sfârșitul anului 1916, Societatea ajunge să înregistreze „un deficit de 5916 lei”, iar după numai un an pierderile „se triplează ajungând la 15208 lei, pentru ca, în 1918, acestea să fie de 12497 lei”. Printre posibilele cauze ale declinului financiar s-ar putea număra: decesul intempestiv al multora dintre membrii care cad secerați de tifosul exantematic sau de frig, 89 societari în 1916 și 251 (!) în 1917; asigurarea unor înmormântări solicitate de Garnizoana militară sau Primărie, „fără a se percepe nicio taxă” pentru serviciile prestate acestora.⁷⁹

După încheierea războiului și Reîntregirea țării, întreaga conducere a instituției este preocupată de restabilirea situației financiare. Noul președinte, Nicolae Pavelescu, probează a avea aptitudini de bun gospodar. El pretinde societarilor să-și sporească contribuția la plata taxei lunare, precum și la utilizarea carului mortuar. Astfel, în situația de deces a membrului cotizant, „Societatea este nevoită să dea dricul plus 230 lei: 200 lei reprezentând ajutorul propriu-zis, 15 lei jumătate din costul transportului și 15 lei jumătate cost muzică”.⁸⁰

La 19 iunie 1921, capitalul Societății se cifrează la 33000 lei „care, față de valoarea leului românesc, nu întrupează o sumă însemnată” dat fiind și faptul că „s-au

scumpit orice lucru și orice plată de serviciu”. Vestea îmbucurătoare este aceea că, între timp, date fiind și învățămintele trase din anii grei ai războiului, numărul membrilor ce cotizează a crescut ridicându-se la 1477 persoane. Vestea rea este aceea că, în cadrul sucursalelor, deși extinse și în alte comune, reușesc să activeze doar 528 persoane.

Trebuie subliniat faptul că sume importante cheltuie Societatea și pe Te-Deum-uri ori serbările câmpenești. Numai în cursul anului 1926, acestea ajung la 2717 lei comparativ cu valoarea ajutorului de înmormântare care nu depășește 300 lei. În anul următor, cheltuielile „ortodoxe” ajung deja la 10000 lei, bani cu care s-ar fi putut ajuta 20 societari.⁸¹

Date fiind consecințele imprevizibile ale puternicei crize economice începută din anul 1929, precum și „sporirea ajutorului de decese de la 200 la 500 lei”,⁸² la începutul celui de al patrulea deceniu al secolului al XX-lea, Societatea este nevoită să ridice brusc cuantumul cotizației lunare, bărbații fiind nevoiți să plătească între 13-17 lei, iar soțiile acestora 13 lei.

Din 1933 și până în anul 1936, Societatea Filantropică a Agricultorilor „Regina Elisabeta” reușește să înregistreze un deficit de 22434 lei. Printre posibilele cauze s-ar putea număra: scutirea consilierilor de a plăti taxe pentru indemnizația lunară acordată, scutirea de la plata cotizației a 250 membri cu o vechime de peste 20 ani (ce dețineau diplome de onoare), neplata cotizației, vreme de o jumătate de an, a 500 societari, tuturor acestora adăugându-se și procesul inflaționist care a

anulat valoarea dobânzilor la fondurile Societății păstrate în bănci.⁸³

Pe parcurs însă, pe măsura consolidării valorii leului, avea să se revină la valori mai mici în ceea ce privește contribuția membrilor societari, dar care, adunate la un loc, înseamnă tot o sumă mare: „taxa de înscriere 3 lei + taxa de Te-Deum 5 lei anual + taxa pentru local 3 lei anual + cotizația lunară 3 lei + taxă dric 3 lei anual la care se mai adaugă amenzile [...] diferite subvenții”⁸⁴

La un moment dat, din cauza situației critice în care se ajunsese, însuși președintele se hotărăște să își doneze salariul pe 6 luni, apelând „la toți membrii Societății [...] să contribuie la sacrificii în interesul bunului mers al Societății căci numai cu sacrificii făcute de toți, deopotrivă, s-ar putea menține societatea noastră în continuare”⁸⁵.

Deși în orașul Tecuci, din cauza temerilor ca situațiile critice să nu se mai repete, unele societăți se decid să fuzioneze, așa cum s-a întâmplat în iunie 1937 când Societatea Comercianților și Meseriașilor s-a contopit cu Societatea de Ajutor Reciproc a Meseriașilor „Harles” – condusă de meșterul caretaș Iosif Harles, Societatea Filantropică a Agricultorilor continuă să reziste înfruntând vitregiile timpurilor.

Mai mult decât atât, instituția își încunoștințează membrii că se va revizui Statutul, urmărindu-se atât păstrarea caracterului filantropic, cât și crearea unei secții distincte de ajutor reciproc. Inițiativa i-a aparținut lui Stelian Răducănescu, dar concretizarea acesteia s-a produs la 26 septembrie 1937.⁸⁶

Întrucât concurența devine tot mai acerbă între societățile din localitate, Consiliul de Administrație prevede în mod clar că „se vor exclude din Societate, cu pierderea tuturor drepturilor, toți societarii care mai fac parte dintr-o altă societate cu același caracter”.⁸⁷

Deși începuse cel de al Doilea Război Mondial, Societatea Agricultorilor, cunoscută de acum și sub numele de Plugarilor, reușește să extindă pragul de înscriere a membrilor săi până la vârsta de 60 ani, ajungându-se, astfel, la finele anului 1941, la 1120 societari.

Din acest motiv și componența Consiliului de Administrație crește, acesta incluzând 2 vicepreședinți și 2 cenzori. În mod profesional se mărește și valoarea ajutorului de înmormântare.

În această perioadă, Cancelaria Societății era pavoazată cu portretele primilor președinți: Gheorghe Anghelescu și Paul Papadopol-Calimah, cu portretele unor domnitori români îndrăgiți și cu icoane.⁸⁸

Desigur că, la un moment dat, „din cauza timpurilor grele”, crește și cotizația de la 6 la 12 lei pe lună pentru fiecare din membri.

La 18 iulie 1943, Primăria, care înființase între timp și ea „un serviciu de pompe funebre”, îl înștiințează pe președintele Nicolae Pavelescu că „Societatea, pe viitor, nu mai are dreptul să facă închirierea carului funebru la nesocietari”, decizia autorității legale urmând să afecteze situația bugetară a instituției.⁸⁹ Norocul a fost acela că această măsură discreționară nu a durat prea mult.

Din 30 aprilie 1944, noul președinte ales este V. Cucoaneș, iar la 24 martie 1949 se produce contopirea

cu Societatea „Unirea”, cea mai mare și mai puternică instituție de întraajutorare dintre toate cele ce ființau în acea perioadă la Tecuci.⁹⁰

Note:

1. „Monografia orașului Tecuci”, Galați, Geneze, 1999, p. 142-143.
2. Ștefan Andronache, „Tecuci – ghid”, Tecuci, 2001, p. 30-31.
3. Statutele Societății de Filantropie „Regina Elisabeta”, a Comercianților și Meseriașilor din Tecuci, 1928, p. 23.
4. „Buciumul instrucțiunii”, Galați, 11, nr. 1, 1893, p. 18.
5. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, manuscris dactilografiat, 1973, f. IX-X.
6. [Aurel Brumă] Direcția Județeană Galați a Arhivelor Naționale, Fd. Primăria orașului Tecuci, 21/1890, f. 34.
7. „Monografia S.A.R.D. «Unirea» - Tecuci”, f. VII-VIII.
8. Idem, f. IX.
9. Idem, f. VIII.
10. Ibidem.
11. Idem, f. IX.
12. Direcția Județeană Galați a Arhivelor Naționale, Fd. Primăria Tecuci, 61/1891, f. 95f.
13. Idem, 42/1893, f. 4f.
14. Idem, 1/1894, f. 3.
- 14b. ANR, SC-Buc., Fd. Direcția Generală a Statisticii, 1934/1899, f.344, original.
- 14c. Idem.
15. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, 1973, f. XV.
16. Idem, f. XVI.
17. Idem, f. XV-XVI.
18. Statutele Societății de Filantropie „Regina Elisabeta” a Comercianților și Meseriașilor din Tecuci, Tecuci, 1928, p. 1.
19. Ibidem.
20. Idem, p. 2.
21. Idem, p. 3.
22. Idem, p. 4.
23. Idem, p. 5.
24. Idem, p. 7.
25. Idem, p. 7/8.
26. Idem, p. 9.
27. Idem, p. 11, 13 și 15.
28. Idem, p. 20.
29. Idem, p. 23.

30. Ibidem.
31. Idem, p. 24.
32. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, f. XIX.
33. Idem, f. XX.
34. Idem.
35. Direcția Județean Galați a Arhivelor Naționale, Fd. Primăria orașului Tecuci, 11/1937, f. 63.
36. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, 1973, man. dact., f. IX.
37. Registrul Consiliului de Administrație al Societății Agricultorilor „Regina Elisabeta”, 1903-1909, f. 101v.
- 37b. ANR, SC-Buc., Fd. Direcția Generală a Statisticii, 1934/1899, f.342, original
38. Idem, f. 3f.
39. Idem, f. 10f.
40. Idem, f. 19.
41. Idem, f. 25v.
42. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, f. X.
43. Idem, f. XI.
44. Registrul Consiliului de Administrație...”, f. 6f.
45. Idem, f. 12f/v.
46. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, f. XII.
47. Registrul Consiliului de Administrație..., f. 7f/v și 12v.
48. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, f. XII.
49. Eugen Boureanu, „Păcatele duduiei Aurelia”, manuscris aflat în colecțiile Bibliotecii Municipale „Șt. Petică” – Tecuci, f. 80, 81-82.
50. Idem, p. 85.
51. Idem, p. 86.
52. Idem, p. 87.
53. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, 1973, man. dact., f. XII.
54. Registrul Consiliului de Administrație..., f. 21v – 22.
55. „Scutul Tecuciului”, I, nr. 12, 31 august 1903, p. 1.
56. Ibidem.
57. Ibidem.
58. Ibidem.
59. Ibidem.
60. Ibidem.
61. Ibidem.
62. Registrul Consiliului de Administrației..., f. 30v.
63. Idem, f. 30v-31f.
64. Ion G. Demetriade, „Înfierea politicii cinculiste..., audiența de la 8 decembrie 1903, Tecuci, 1904, p. 5.
65. Idem, p. 30-31.
66. „Registrul Consiliului de Administrație...”, f. 33f.

67. Idem, f. 71f/v.
68. Idem, f. 61v.
69. Idem, f. 87v.
70. Idem, f. 89v.
71. Ibidem.
72. Idem, f. 66 și 68.
73. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci, 1913, man. dact., f. XIII.
74. „Registrul Consiliului de Administrație...”, f. 69f.
75. Idem, f. 94f/v.
76. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, 1973, f. XIV.
77. Ibidem.
78. Ibidem.
79. Idem, f. XV.
80. Idem, f. XVI.
81. Idem, f. XVII.
82. Idem, f. XVIII.
83. Idem, f. XX.
84. Idem, f. XVII.
85. Idem, f. XX.
86. Idem, f. XXVIII.
87. Idem, f. XXIX.
88. Idem, f. XXXII.
89. Idem, f. XXXIII.
90. Idem, f. XXXVI.

III. SOCIETĂȚI DE BINEFACERE ȘI AJUTOR RECIPROC CREATE LA TECUCI ÎN PERIOADA INTERBELICĂ

*„Nenorocirea învață ca toți pentru
unul și unul pentru toți să lucreze”.*

Proverb românesc

Luând drept model pe cele două societăți importante din localitate, a căror activitate am abordat-o mai înainte, și ținând cont de problemele dificile cu care au început să se confrunte după Primul Război Mondial, funcționarii fiscali din partea locului și-au constituit, la 20 octombrie 1925:

1. Societatea de Economie, Împrumut și Ajutor a Funcționarilor Financieri

În actul de întemeiere al Societății se specifică:

„Subsemnații funcționari fiscali din orașul și județul Tecuci.

Având în vedere nevoile zilnice și interesul comun de a fi ajutați în viața familială și socială față de vitregiile vremurilor în care trăim, considerăm că prin unirea la un loc a micilor economii ce ne vom sforța să le facem, vom putea fi de ajutor nouă înșine și familiilor noastre cum și societății întregi prin o chiverniseală

matur judecată. Ne-am întrunit, astăzi, în consfătuire intimă și am hotărât înființarea unei Societăți de Economie și Ajutor Reciproc a funcționarilor fiscali din orașul și județul Tecuci.

În acest scop, am luat următoarele hotărâri preliminare, până la redactarea și întocmirea statutelor:

1) Cu începere din luna octombrie 1925, fiecare funcționar să depună de bunăvoie suma de lei 30, socotit zece lei taxa de înscriere odată pentru totdeauna, iar 20 lei cotizația lunară pentru economie și capitalizare.

2) Dăm delegație provizorie, până la convocarea Adunării Generale, D-lui Const. Nenița-Șerban, sub-șef secție în serviciul interior al Administrației Financiare – Tecuci, să facă încasările cotizațiilor, iar suma capitalizată la sfârșitul lunii s-o depună la „Banca Tecuciului” din acest oraș spre fructificare.

3) Suma va fi depusă pe numele D-lui Const. Nenița Șerban ca, cotizație de la funcționarii fiscali și nu va putea fi ridicată decât tot cu autorizația noastră, prin încheierea unui asemenea proces-verbal.

4) Delegăm pe domnii: subadministrator Const. Frangulea, I. Alexandrescu șef de secție cl. I, Const. N. Șerban sub șef de secție și Const. Apostol, șef de secție cl. I perceptor circ. I Tecuci, a se ocupa și redacta un statut al acestei Societăți, care îl vor supune în deliberarea adunării generale ce va fi convocată în acest scop cel mai târziu într-o lună de astăzi.

5) Pentru înlesnirea încasărilor se va procura imediat un registru chitanțier în care se va face operațiuni de către Dl. Const. Nenița-Șerban sub controlul și supravegherea noastră.

Drept care am încheiat acest proces-verbal semnat de noi membrii fondatori ai Societății”.¹

La sfârșitul actului constitutiv sunt menționați cei 36 membri între care menționăm pe Luca V. Sobieschi, Constantin Frangulea, Constantin Nenița-Șerban, Ion Alexandrescu, Constantin Apostol, Alexandru Țarălungă, Constantin D. Apostolescu, Dumitru Grigoraș, Gheorghe Cârlan, Toma Țimbolschi, Neculai Peiu, Ioana Țanu, Alexandrina Drăgoescu, Gheorghe Genete, Ion Pohrib, Dumitru Neculau ș.a.²

Am ținut neapărat să reproducem în integralitatea sa actul constitutiv tocmai pentru a sublinia seriozitatea, legalitatea și buna organizare a Societății funcționarilor încă de la debuturile ei.

Statutul noii Societăți, publicat în primăvara anului 1926, precizează la art. 2 „scopul Societății”:

„a) Să se dezvolte spiritul de economie al membrilor, capitalizând și fructificând cotizațiunile obligatorii și depunerile voluntare;

b) A forma un fond de rezervă din care să se acorde ajutoare membrilor Societății și familiilor lor în cazuri de boală, infirmitate și moarte;

c) Să se înlesnească membrilor procurarea de combustibil sau îmbrăcăminte și aprovizionarea de orice articole de primă necesitate;

d) Să înlesnească membrilor credite prin avansuri și împrumuturi, în contul salariilor, capitalurilor sau depunerilor lor fără procente;

e) Să strângă legăturile de solidaritate și colegialitate între funcționari, pentru a studia, susține și apăra drepturile și îndatoririle lor profesionale în limitele

legilor țării, pentru a ridica starea morală și culturală și a îmbunătăți situația materială a funcționarilor”.³

Pentru faptul că marea majoritate a funcționarilor își desfășurau activitatea în impozanta clădire a Administrației Financiare (în care astăzi funcționează Judecătoria) de la strada Costache Racoviță s-a decis ca, în primă etapă, „până va avea localul ei propriu”, reședința Societății să se afle aici.⁴

Conform capitolului al II-lea, art. 5, membrii societari provin din rândul „funcționarilor fiscali români de ambele sexe, fără deosebire de vârstă”. Aceștia urmează a plăti „o taxă de înscriere de 10 lei, odată pentru totdeauna” după care „vor plăti o cotizație lunară de lei 20 fixă” după cum se precizează în art. 6. Ultimul articol, nr. 8, al capitolului prevede sancțiuni pentru „cei care lucrează contra intereselor Societății” fraudând-o sau comițând fapte ce lovesc „în demnitatea sau interesul Societății”.⁵

Proveniența fondurilor este menționată la începutul capitolului al III-lea, art.9: „a) cotizațiile membrilor depuse în mod obligator în fiecare lună; b) din depuneri voluntare; c) din donațiuni; d) din serbări și baluri; e) din diverse subvențiuni și ofrande”. Ultimele formau „fondul de rezervă care servea „la ajutorarea membrilor”.⁶

Operațiunile bănești specifice unității, așa după cum sunt evidențiate în capitolul al IV-lea, iau în calcul: „ajutoarele membrilor Societății în caz de naștere, boală și moarte”; „procurarea pentru aprovizionarea cu articole de primă necesitate”; „aconturile asupra salariului în curs”.

În privința împrumuturilor bănești, acestea „se acordă în rate lunare până la 12 luni și anume:

a) tuturor membrilor până la de 2 ori salariul primit pe o lună; b) în baza „garanției a doi membri din societate”.⁷

Administrarea și mecanismele interne de funcționare ale instituției sunt prezentate pe larg în capitolul al V-lea. Ședințele ordinare ale Consiliului se țin „în prima Duminică a fiecărei luni” cu excepția celor extraordinare care se pot desfășura „ori de câte ori se va simți nevoia”.⁸

Și, tot în Statut, la capitolul VII, sunt scoase în evidență „atribuțiile Consiliului de Administrație”, un loc important fiind acordat președintelui, casierului și secretarului contabil. De aici aflăm că patronii spirituali sunt Sfinții Împărați Constantin și Elena, cu ocazia sărbătoririi acestora membrii fiind obligați „a lua parte la Te-Deum la biserică, pentru sănătatea membrilor ei, progresul Societății și pomenirea celor decedați”.⁹

Penultimul dintre capitole, VIII, abordează problema ajutoarelor. Acestea se pot acorda tuturor membrilor societari „după o vechime de 6 luni în societate”. Primează cele „de boală, nașteri, infirmități și moarte”.

La sfârșitul Statutului, art. 50 specifică cine este președintele de onoare al Societății: „Dl. Administrator Financiar al județului Tecuci”, iar art. 51 precizează că „Luca V. Sobieschi, inițiatorul acestei Societăți, este ales de Adunarea Generală membru de onoare al acestei Societăți pentru totdeauna”.¹⁰

Conform procesului-verbal, întocmit la 1 aprilie 1926, cu ocazia desfășurării Adunării Generale,

conducerea Societății de Economie, Împrumut și Ajutor a Funcționarilor Financieri era alcătuită din: „Președinte de onoare, Luca V. Sobieschi; președinte Const. Frangulea; vice-președinte Const. V. Stoica; casier C. Neniță-Șerban; secretar I. Drăgoescu”.

Membrii Consiliului de Administrație au fost aleși Ion Alexandrescu, Const. Apostol, Alex. Țarălungă, Ernest Iacomi, Ioana Țanu, în timp ce C-tin Petrache, Gh. Genete și E. Gărliceanu fuseseră desemnați a fi cenzori.¹¹

Societatea de Economie, Împrumut și Ajutor a Funcționarilor Financieri cunoaște în anii crizei economice o nouă structurare. Membrii acesteia, care între timp sunt pasionați, trec la filiala Tecuci a Asociației Pensionarilor din România ce avea și o secție de Ajutor mutual în caz de decese.¹²

2. Societatea de Ajutor Reciproc a Pensionarilor civili, militari, văduve și invalizi de război

Afectați fiind de durata și dimensiunile crizei economice, declanșată încă din anul 1929, pensionarii tecuceni, civili și militari, cărora li se vor adăuga văduvele și invalizii din Primul Război Mondial, se hotărăsc, în iunie 1932, să găsească o modalitate de întrajutorare echitabilă și pe cât posibil benefică.

Dintr-un articol – publicat de ziarul „Opinia Tecuciului” la jumătatea lunii septembrie 1932 – aflăm că: „Duminică 4 crt. a avut loc Adunarea Generală a Societății Pensionarilor civili, militari, Văduve și Invalizi. Ședința se deschide la ora 6 p.m. sub

președinția D-lui maior Volanschi. D-sa dă citire Statutului Societății, pe care Adunarea l-a votat după ce s-au făcut unele modificări în ceea ce privește buna funcționare a Societății de Ajutor Reciproc. Dl. N. Vladimirescu, vicepreședintele Societății pensionarilor, arată că scopul Societății de Ajutor Reciproc este să acorde ajutoare tuturor pensionarilor în caz de deces cu sume necesare pentru înmormântare. Ședința s-a terminat la ora 8,30.¹³

Aceeași publicație, la rubrica „Informațiuni”, vine și cu alte completări:

„Consiliul de Administrație al Societății de Ajutor a Pensionarilor civili, militari, Văduve și Invalizi de război din orașul și județul Tecuci este alcătuit din domnii: maior G. Volanschi, președinte; N. Vladimirescu și I. Alexandrescu, vice-președinți; Cojocaru Apostol, secretar general; maior Barbu Mazilu, I. Bulai, Manole Căcu, Gh. C. Dimitriu, Vasile Varlam, C. Grama, Gh. Tufescu, P. Spulber, D. Ciuciu și V. Anton – membri în Consiliu; I. Carp și N. Teodoru, cenzori; Lungu Anton și Gh. Smeu, cenzori supleanți”¹⁴

După mai bine de o lună, pe 9 octombrie, se întrunește Consiliul de Administrație pentru „a se hotărî asupra depunerii sumelor adunate de la membrii asociației atât pentru taxa de înmormântare prevăzută în statut, precum și pentru taxele lunare”. Drept urmare, „se depune fondul la Casa de Depuneri și Consemnațiuni cu condiția de a se putea ridica imediat suma necesară ajutorului de deces” și „se cheltuiesc 430 lei pentru autentificarea Statutului și pentru ștampilă”¹⁵

În sesiunea extraordinară a Adunării Generale s-a stabilit a se depune, o singură dată, „o cotizație de înscriere de 100 lei, servind pentru înscrierea ambilor soți”. Dar pentru ca Societatea „să nu fie stingherită câtuși de puțin la capitalul de ajutor pentru înmormântare”, la achitarea fiecărui ajutor se va reține, de către casier, „suma proporțională astfel încât capitalul ultim destinat acestui ajutor să rămână neafectat”.¹⁶

Soldul Societății, la 22 martie 1933, este doar de 30 lei. Printre cauzele diminuării acestuia s-ar putea include: „cheltuielile de reprezentare și propagandă” de moment ce, „numai pentru anunțuri la ziarul «Opinia Tecuciului», se cheltuiesc 500 lei”.¹⁷

Pentru început, cancelaria Societății a funcționat chiar în casele maiorului Volanschi de pe strada Carol (astăzi 1 Decembrie 1918). „Aici, la o masă cu patru scaune dimprejur, casierul C. Grama încasează sumele de la societari oprindu-și, după prevederile statutului, remiza de 10%. În octombrie 1933, se mai instalează aici un cuier de lemn și două bănci lungi”.¹⁸

Ulterior, sediul Societății s-a mutat în imobilul lui Goleșniță din strada Elena Doamna unde se plătea o chirie lunară de 300 lei.

Conform prevederilor statutare (art. 25, alin. 6), „Consiliul de Administrație este obligat ca, în fiecare duminică, la sfârșitul lunii de după plata pensiilor, să se întrunească la sediul Societății” pentru a discuta asupra sumei acordată ca ajutor de înmormântare, în ianuarie 1934, aceasta variind „între 2000-2540 lei”. La una din aceste ședințe, „domnii consilieri se gândesc la

cumpărarea de instrumente muzicale pentru a se organiza o fanfară a Societății”.¹⁹

Pe parcurs s-au adus îmbunătățiri Statutului. Astfel „s-a aprobat ca toți membrii ce se vor înscrie, cu începere de la 1 iunie 1934, nu vor beneficia de ajutor de înmormântare decât după 3 luni de la data înscrierii”.²⁰

Datorită dificultăților, cancelaria se mută chiar în casa casierului Societății, C. Grama, care închiriază, la prețul mai mic de 200 lei pe lună, „una cameră primitivă și aceea ocupată de familia d-sale”.²¹

Din scriptele anului 1935 reiese un fond de 1100 lei, în afara celor 19250 lei depuși la Administrația Financiară din localitate. Raportul Comisiei cenzorilor din acest an consemnează: „e simplu banul d-stră adunat din cotizațiuni pentru suportarea cheltuielilor asociației și prisosul trece la fondul de rezervă pentru înmormântări”.

Ca urmare a unor neînțelegeri, la 22 august 1937, maiorul Gr. Volanschi a fost înlocuit cu N. Vladimirescu, plutonier major. Constatându-se că Societatea se află în descreștere, Consiliul de Administrație hotărăște ca aceasta să fuzioneze cu Asociația Pensionarilor Publici care, spre dezamăgirea sa, nu acceptă deloc ideea.²²

În aceste condiții, Societatea se vede nevoită să i se alăture, în septembrie 1937, celei mai puternice din oraș, adică Societății Mixte „Unirea”.

3. Filiala Tecuci a Societății de Economie, Împrumut și Ajutor a Pensionarilor Publici

Mai vechea Societate de Economie, Împrumut și Ajutor a Funcționarilor Financiari, ca urmare a crizei economice va cunoaște o nouă structurare.

„Înființarea, la București, a Asociației Solidare a Pensionarilor Civili din România, persoană juridică și instituție cu caracter de utilitate publică, prin Legea – publicată în «Monitorul Oficial» – nr.98 din 28 aprilie 1932 – face ca vechea asociație a funcționarilor financiari să devină Asociația Pensionarilor din România – filiala Tecuci”²³

„Înființarea Asociației Generale a Pensionarilor din România a fost determinată de o serie de factori pe care ni-i dezvăluie o Dare de seamă a blocului Pensionarilor Publici pe 1934, anul înființării filialei tecucene”²⁴

Din aceasta aflăm că: „Finanțele țării fiind rău conduse, iar Casa Pensiilor rău administrată, s-au produs deficite bugetare. Guvernării văzând că pensionarii și funcționarii nu au organizații solide ca să poată face o mișcare de reacțiune, când li s-o micșora sau înceta plata pensiilor și a lefurilor, au început să ne plătească pensiile peste termen și pe urmă le-au suspendat [...] Ne boceam în fața Administrației Financiare și pe la colțurile străzii [...] Pensionarii – care și-au dat seama că salvarea vine numai de la noi – au început să se întâlnească cât mai des, să se consfătuiască și să pună la cale altă societate cu baze mai largi (pensionari civili, militari, invalizi și văduve de război). Văzând că guvernării nu se mai gândesc să ne plătească restanțele sau să modifice

Jurnalul Consiliului de Miniștri Iorga-Argetoianu, care ne amputau pensiile într-un mod sălbatec, legătura dintre noi s-a cimentat mai bine, luptând ca drepturile noastre legitime să se înfăptuiască [...] Ne-am gândit să ne ajutăm reciproc în caz de decese și pe colegii noștri să-i ferim de tristul spectru de a mai fi înmormântați cu cerșitul.²⁵

Filiala din Tecuci, întemeiată în septembrie 1933²⁶, pentru ca pensionarii publici de aici să poată suporta mai bine „vitregia vremurilor”²⁷, îl are ca președinte tot pe Luca V. Sobieschi, aici regăsindu-se și ceilalți membri ai fostei Societăți Financiare. La pagina 5 din statut identificăm, alături de președinte, pe vicepreședinte, colonelul Andrei Nicolau și cei 11 membri ai Consiliului de Administrație: Costache Gh. Gheorghe, Const. Grozea, Dumitru Ivescu, Dumitru Lascăr, Neculai Constantin, Const. Rugină, V. Huhulescu, Dumitru Ciuciu, Gh. Tufescu, Gheorghe I. Barbu și Constantin Vișan.²⁸

Statutul Filialei Tecuci a Societății Pensionarilor Publici este în cea mai mare parte identic cu cel al Societății de Economie, Împrumut și Ajutor a Funcționarilor Financiar, unele mici diferențe sesizându-se la capitolul II, art.5, unde se precizează că „pot fi admiși pensionarii publici, de ambele sexe și de orice categorie și numai dacă sunt înscriși și la Asociația Pensionarilor”²⁹; capitolul IV, art.16, care specifică că împrumutul se acordă „tuturor membrilor până la concurența sumei depusă ca, capital, plus până la maximum 1000 lei în contul pensiei curentă pe luna respectivă”.³⁰

Membrii societari ai filialei Tecuci, pentru faptul că în cea mai mare parte proveneau de la cea a Funcționarilor Financieri, și-au ales „de patron tot pe Sfinții Împărați Constantin și Elena”³¹, Luca V. Sobieschi fiind desemnat atât ca președinte de onoare, cât și ca membru de onoare „pentru totdeauna”.³²

Legalizarea și înregistrarea Statutului s-a făcut la 8 mai 1934, la Tribunalul județului Tecuci.³³

Filiala tecuceană înregistra, la 1 ianuarie 1936, 1888 membri, „toți cu cotizațiile la zi”. Conducerea acesteia urmărește „mărirea ajutorului de înmormântare”, „pentru a așeza pe cel dispărut cu demnitate în locașul de veci”. Acesta „se ridică la sume cuprinse între 4000 și 6000 lei”.

Din anul 1938, președinte al filialei avea să fie ales I. Alexandrescu.³⁴

Înainte de declanșarea celui de al Doilea Război Mondial se pare că Filiala Pensionarilor Publici se număra printre societățile tecucene foarte bine organizate, în 1938 ea având înscriși 212 membri. Poate și datorită conducerii ferme, economiilor acumulate de instituție se ajunge a se plăti ca ajutor de deces suma de 5000 lei, sumă care nu se regăsea la niciuna din rivalele sale.³⁵

Totodată, pensionarilor le sunt distribuite 253000 kg. lemne, achiziționate la „prețuri mai cuviincioase”.³⁶

Sediul principal – unde funcționează cele două secții distincte „casa de economii” și „pentru ajutoare în caz de deces” – se află pe strada Elena Doamna nr.16.³⁷

După război, în 1946, Filiala Tecuci a Pensionarilor Publici număra deja 726 membri, iar Consiliul de

Administrație „caută sub toate formele să-și sprijine membrii împotriva îngreunării vieții prin inflație și secetă”.

Astfel, de-a lungul anului, acestora li se vor repartiza prin Economat „o serie de articole greu de găsit pe piață”: „marmeladă 192 kg. a 4500 lei kg., 20 <perechi> mănuși lână, 632 papiote ață de cusut și ibrișine, câte 0,250 kg. de săpun de persoană, 10 kg. măsline, 39 kg. griș, 8 perechi șireturi, 0,250 kg. pește sărat de familie etc.”³⁸

„Noul climat social și politic” de sorginte comunistă, instaurat ca urmare a imixtiunii U.R.S.S. în viața României, determină Consiliul de Administrație al Asociației Pensionarilor Publici de la București să se autodizolve.

Președintele Filialei tecucene, Ștefan Petrea, nu are ce face și se conformă hotărârii Asociației Centrale. Printr-o adresă el comunică președintelui Comitetului Provizoriu al județului Tecuci că, „prin procesul verbal al Consiliului de Administrație din 10 martie 1950”, Filiala „s-a autodizolvat”. Totodată, acesta îl roagă să aprobe „contopirea secției [...] de ajutor mutual în cazuri de decese, cu membrii ei existenți, cu Societatea de Ajutor Reciproc «Unirea».

Printr-o altă adresă, președintele Petrea îl abordă pe omologul său de la „Unirea” comunicându-i intenția de a fuziona cu condiția ca să se accepte „cooptarea în consiliul de Administrație <al Societății> a patru membri care să reprezinte clasa pensionarilor”³⁹.

Și astfel, de la 12 mai 1950, foștii societari ai Filialei Pensionarilor devin membri cu statut de drept ai Societății „Unirea”.

Nu putem încheia acest capitol fără a mai prezenta încă o instituție, ce-i drept mai modestă, dar care avea să joace, ulterior, un rol important în reorganizarea viitoarelor societăți filantropice tecucene.

4. Societatea de Ajutor Reciproc a Meseriașilor

Într-o adresă a Primăriei din Tecuci, către Direcția Casei Asigurărilor Sociale din Galați, se specifică: „meseriașii de drept au deja o corporație a lor, în plus au mai înființat o Societate nouă de Ajutor Reciproc numai pentru ei”.⁴⁰

Iosif Harles, meseriaș caretaș prezida, „la sediul asociației din str. Anton Cincu (astăzi Tudor Pamfile) ședințele Consiliului de Administrație din care mai făceau parte Grigore Florea – tâmplar, Costică Balaban – tâmplar, Costică Căparu – ceaprazar și Năstase Vasilescu – tâmplar [...]. Numărul membrilor este scăzut, oricum sub 100. Se plătește cotizație pentru fiecare deces, taxa de înscriere și o cotizație lunară”.⁴¹

Societatea de Ajutor Reciproc pentru decese „Muncitorul” din Tecuci care funcționează și astăzi, fiind una dintre cele mai importante din Moldova, a fost creată în anul 1929 de către muncitorii C.F.R.-iști din localitate.

Note:

1. Statutele Societății de Economie, Împrumut și Ajutor a Funcționarilor Financiarilor din orașul și județul Tecuci”, Tecuci, 1926, p. 1-2.
2. Idem, p. 2-3.
3. Idem, p. 7-8.
4. Ibidem.
5. Ibidem.
6. Idem, p. 9.
7. Idem, p. 10.
8. Idem, p. 11.
9. Idem, p. 13-14.
10. Idem, p. 15.
11. Idem, f. 17.
12. [Aurel Brumă], „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, 1973, man. dact., f. XXIII.
13. „Opinia Tecuciului”, I, nr. 35-36, 14 septembrie 1932, p. 1.
14. Ibidem.
15. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, f. XXI.
16. Ibidem.
17. Ibidem.
18. Idem, f. XXII.
19. Ibidem.
20. Ibidem.
21. Ibidem.
22. Ibidem.
23. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, f. XXIII.
24. Ibidem.
25. Ibidem.
26. „Statutele Societății de Economie, Împrumut și Ajutor a Pensionarilor Publici – Filiala Tecuci din orașul și județul Tecuci”, Tecuci, 1935, p. 1, 3.
27. Idem, p. 3.
28. Idem, p. 5.
29. Idem, p. 7.
30. Idem, p. 9.
31. Idem, p. 13.
32. Idem, p. 15.
33. Idem, p. 16.
34. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, f. XXIV.
35. Idem, f. XXX.
36. Idem, f. XXXI.
37. Ibidem.
38. Idem, f. XXXIV.
39. Idem, f. XXXVII.
40. Idem, f. XXIV.
41. Ibidem, f. XXV.

IV. SOCIETATEA MIXTĂ „UNIREA” – TECUCI, REZULTATUL FUZIUNILOR BENEFICE DINTRE SOCIETATEA FILANTROPICĂ A COMERCIANȚILOR, SOCIETATEA MESERIAȘILOR HARLES ȘI SOCIETATEA PENSIONARILOR CIVILI, MILITARI...

*„Unde-i unul nu-i putere
La nevoi și la durere;
Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește.”*

V. Alecsandri – „Hora Unirii”

La începutul anului 1937, Societatea Filantropică a Comercianților și Meseriașilor, care își avea sediul în „localul lui Grigore Constantinescu de pe strada Mare”, număra 182 membri din care „numai 42 sunt comercianți și meseriași, restul de 140 fiind casnici, plugari, muncitori”. Așadar, într-o atare situație, „votul primirii cu bile numai a unor adevărați comercianți sau meseriași stăpâni de ateliere nu mai este la modă”.¹

De mai multă vreme, președintele în exercițiu al Societății era preocupat de „ideea înființării unei secții de ajutor reciproc după modelul Asociației Solidare a Pensionarilor, a Societății de Ajutor Reciproc a Pensionarilor civili, militari, văduve și invalizi de război sau a Societății lui Harles”. Ținându-se cont de numărul

redus de membri ai societății Meseriașilor se încearcă „cooptarea acestora prin fuziune”², motiv pentru care președintele D. Velicu, împuternicit fiind de către Consiliul de Administrație, la 14 iunie 1937, începe tratativele privind fuzionarea.

Scopul demersului pare să fie cât se poate de clar: „în cazul când nu se poate ajunge la o fuzionare, să se studieze modalitatea transformării Societății Comercianților și Meseriașilor în ramură cu ajutor reciproc, având în vedere imperioasa nevoie a vremurilor în care trăim”. Practic, se intenționa nu „trecerea întregii Societăți de Filantropie la Harles”, ci înscrierea de membri la această formă de întrajutorare”³.

Afectat fiind de demersurile Societății Filantropice a Agricultorilor, care urmărea la rândul-i crearea „unei secții de ajutor reciproc”, președintele D. Velicu solicita „să se tipărească publicațiuni prin toate localurile în care să se arate că această societate este cea mai veche dintre toate și că funcționează fără întrerupere dând fiecărui asociat decedat ajutorul de înmormântare mult mai mare decât la plugari”, vrând astfel să contracareze zvonul lansat de rivala sa că aceasta s-ar fi desființat.⁴

După ce, în sfârșit, Societatea Filantropică „Regina Elisabeta” a Comercianților și Meseriașilor și Societatea Meseriașilor Harles fuzionează acțiunile de popularizare se intensifică.

În luna iulie 1937 este conceput un afiș-apel adresat „iubiților societari” și în care se spune: „Societatea, prin consiliul ei de administrație și conducere văzând că viața se scumpește pe fiecare zi ce vine, iar ajutorul în bani ce se dă după statut, circa 700 lei, unui societar pentru

cheltuielile de înmormântare nu este suficient nici pentru strictul necesar, a luat inițiativa organizând această Societate și cu ajutor reciproc, adică la moartea unui societar să contribuie fiecare dând câte ... lei, așa cum se procedează la ceferiști, pensionari etc., iar pentru formarea unui fond de rezervă trebuie să depuneți odată pentru totdeauna 100 lei, sumă pe care cei nevoiași o vor depune în 2-3 rate”.⁵

În această perioadă, agentul încasator N. Nazarie împrăștie afișele prin oraș, „face agitație pentru înscrierea de noi membri”, „încasează 40% din cotizația membrilor, 30% din venitul dricului” și, uneori, ajunge să „defileze în fruntea unui cortegiu funerar ducând, pentru 50 lei, drapelul Societății” al cărei sediu se afla instalat de câțva timp în casa lui Rădulescu de pe strada Ștefan cel Mare nr.249, vizavi de Farmacia Bosie.⁶

Benefica inițiativă a Societății Filantropice a Comercianților, care a condus practic la întărirea sa îi determină pe membrii de la Societatea de Ajutor Reciproc a Pensionarilor civili, militari, Văduve și Invalizi de război să-și dorească să i se alăture necondiționat. Demersurile de unificare aveau să le poarte N. Vladimirescu, C. Grama și Simion Vasile.

Și, astfel, la 8 septembrie 1937, în urma hotărârii Adunării Generale a membrilor societari „se formează Consiliul de Administrație al noii Societăți având titulatura de Societatea Mixtă «Unirea» de Ajutor Reciproc a pensionarilor, comercianților, meseriașilor din toate breslele, văduvelor și invalizilor de război din orașul și județul Tecuci”.⁷

Iată și componența primului Consiliu de Administrație al Societății Mixte (filantropie + ajutor reciproc) „Unirea” – Tecuci:

președinte: D. Velicu
vicepreședinți: N. Vladimirescu
Panaite Focșăneanu
consilieri: Gh. Țanu
Chivor Dodachian
Simion Vasile
Gh. Antonescu
C. Brăiescu
Iosif Harles
A. Popovici
cenzori: Neculai Petrea
Ioan Velican
C. Căpraru
supleanți: C. Balabn
Nestor Vasilescu
Gh. Leordea
secretar gral: V. Anton
casier: C. Grama
agent încasator: Năstase Nazare

Cu acest prilej, membrii societari, „care au aderat a se trece la ajutorul reciproc”, sunt rugați să depună „suma de lei 100 care formează capitalul de rezervă pentru înmormântări și care se păstrează la Administrația Financiară Tecuci”.⁸

Dar, după cum era și firesc, fuziunea odată încheiată declanșează și unele nemulțumiri în rândul aderenților. Neculai Vladimirescu contestă, pe 25 septembrie 1937, componența Consiliului de Administrație, menționând

faptul că „în Consiliul de Administrație nu ne-a băgat jumătate” și că „se face prea multă deosebire între membrii noștri și ceilalți când știut este că toată lumea într-o societate este egală fiindcă se plătește la fel”.⁹ Argumentele sale se sprijineau pe faptul că el adusese aici 75-80 de membri, inclusiv fondul destul de substanțial al Societății pe care o condusesse până în momentul fuziunii.

Pe măsură ce „filantropia se transformă cu pași repezi în ajutor reciproc” se cotizează „lunar cu câte 5 lei, iar pentru deces se plătește de membru câte 22 lei, din care 20 decesul + 2 lei cheltuieli diferite”. „La înscriere se percepe o taxă de 100 lei, pentru cei de la filantropie și 130 pentru noii membri”.¹⁰

Note:

1. [Aurel Brumă], „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, 1973, man. dact., f. XXV.
2. Ibidem.
3. Idem, f. XXVI.
4. Ibidem.
5. Ibidem.
6. Ibidem.
7. Idem, f. XXVII.
8. Ibidem.
9. Idem, f. XXVIII.
10. Ibidem.

V. SOCIETATEA MIXTĂ „UNIREA” DE AJUTOR RECIPROC ÎNTRE ANII 1937-1948

*„Picurii cu strop de strop
Fac al mărilor potop
Zilnic câte-un spic adună
Și-n curând tu ai un snop.”*

George Coșbuc

Începând cu luna septembrie a anului 1937, Societatea Mixtă „Unirea” cunoaște „un oarecare reveriment” tocmai datorită „măririi numărului de membri” ai secției de ajutor reciproc. Diminuarea numărului membrilor de la secția de filantropie conduce însă la micșorarea fondurilor.

Concomitent se îmbogățește și inventarul mobilierului de la sediul din Strada Ștefan cel Mare nr. 249. Se achiziționează, printre altele, o pendulă de perete care va declanșa un scandal „încheiat penal”.¹

În urma demisiei, de la 6 noiembrie 1937, a lui D. Velicu, a fost ales ca președinte K. M. Dodachian, un meseriaș pietrar de origine armeană. De la bun început, acesta s-a dovedit a fi capabil să apere interesele societărilor. Atunci când i s-a propus a transforma Societatea într-o „cooperativă aflată sub controlul statului” el a refuzat categoric, în sprijinul său venind și membrii Consiliului de Administrație care au accentuat

că „scopul Societății este de întrajutorare a societarilor indiferent de evenimentele politice”.²

Cum președintele era unul de tranziție și nu era văzut cu ochi buni nici de autorități, la 15 ianuarie 1938, la conducerea instituției ajunge, prin vot, Constantin Balaban, de profesie tâmplar.³

Faptul că în acea perioadă, Societatea Pensionarilor Publici, condusă de I. Alexandrescu, acordă o sumă mai mare ca ajutor de deces decât putea să ofere „Unirea”, se simte imperios necesară modificarea Statutului său pentru a se putea crește valoarea acesteia măcar până la suma de 4300 lei. Din acest motiv, câțiva consilieri vor fi antrenați în revizuirea conținutului unora dintre articolele Statutului. La 20 februarie 1938, Adunarea Generală extraordinară a Societății „Unirea” – care avea să aibă loc în localul Școlii nr.1 de băieți (actuala Școală Gimnazială nr.4 „Ion Petrovici”) – acceptă proiectul de statut pe care-l prezintă cenzorul Neculai I. Petrea. Autentificarea primului Statut al Societății Mixte „Unirea” de Ajutor Reciproc s-a făcut însă ceva mai târziu, la 9 iulie 1938, la Tribunalul din Tecuci.⁴ Deși, la începutul constituirii Societății „Unirea”, se convenise ca „pe lângă ajutorul reciproc în cazuri de decese să se dea societarilor, în funcție de fondul bănesc personal, ajutoare sub formă de împrumut, poate și datorită categoriilor sociale [defavorizate, n.n.] din care fac parte”. Statutul adoptat prevede, în mod clar, la articolul 3, că „Scopul Societății este de a da ajutor bănesc familiei membrilor decedați”.⁵

În cadrul capitolului al II-lea al Statutului se specifică faptul că cei ce vor să devină membri societari,

de acum în colo, vor trebui să aibă etatea de „cel puțin 21 ani și cel mult 55 ani”. „În cazul când decesul a provenit din accident, să se acorde ajutorul de înmormântare fără a i se cere vechimea prevăzută”, când, conform art. 19, cei care au până în 50 ani „intră în drepturi după șase luni de la înscriere”, iar cei cu vârsta până la 55 ani „intră în drepturi după un an de la data înscrierii”.⁶

În acest Statut sancțiunile, stipulate în cadrul art. 48, par a fi destul de dure pentru membrii care „nu plătesc cotizațiile lunare timp de trei luni în mod consecutiv, patru taxe de deces în mod consecutiv; care insultă Societatea” lucrând „contra intereselor” ei, care se dovedesc a fi „vicioși și vădit turbulenți, Consiliul de Administrație putând hotărî ștergerea lor din registre, în care caz, după art. 50, aceștia pierd „orice drept asupra ratelor și cotizațiilor plătite, nemaiputând a mai avea nicio pretenție în averea și la onorurile societății”.⁷

Articolul 29 prevede că „orice altă societate de ajutor reciproc care va cere înscrierea în bloc a membrilor ei în Societatea noastră, membrii acelei societăți se vor bucura de toate drepturile ce decurg din prezentul Statut”, vădita disponibilitate determinând, pe parcurs, și contopirea altor asociații tecucene cu Societatea Mixtă „Unirea”.⁸

În Statut, art. 58, la Capitolul VII, ce se referă la „membrii fostei Societăți de Filantropie a Comercianților și Meseriașilor care nu s-au trecut la ajutor reciproc”, aceștia vor primi ajutorul bănesc „în raport cu data înscrierii”: „1. De la 6 la 10 ani inclusiv, ajutor bănesc 300 lei, plus dricul cu patru cai; 2. De la 11 la 20 ani

inclusiv, ajutor bănesc 500 lei, plus dricul cu patru cai;
3. Iar de la 21 ani înainte ajutor bănesc 600 lei plus dricul cu patru cai”⁹.

Fondul Societății, cât și patrimoniul acestuia sunt dezvăluite în cadrul art.34, Cap.IV.

„Patrimoniul său inițial este:

1. Numerar la Ad-ția Finan. Tecuci	33.000
2. Efectiv de Stat	50.500
3. Una casă de fier	5.000
4. Un dric cu accesoriile lui	30.000
5. Un drapel	2.000
6. Una pendulă	500
7. Două mese de tei	1.500
8. Una sobă «godin» cu 7 burlane	584
9. Un birou de brad	500
10. Un pupitru de brad	300
11. Două bănci de brad	200
12. Șapte scaune cu spătară	300
13. Un steag cu trei culori	200

Total 150.500 lei”

„Venitul Societății, după art. 35, se compune din:

1. Fondul de înmormântare de una sută lei pentru fiecare membru ca garanție.

2. Taxa de înscriere de 30 lei

3. Cotizația lunară de 5 lei

4. Închirierea dricului și venit de la serbări

5. Vânzare de statute și insigne”¹⁰

Începând cu 18 februarie 1940, „conform Ordinului Casei Centrale a Asigurărilor Sociale, Direcția I Asigurări, Serviciul Mutualității nr. 85814/1939, Statutul

Societății se transferă [...] din moral în persoană juridică”.¹¹

Devastatorul cutremur din 9/10 noiembrie 1940 și intrarea României în cel de al Doilea Război Mondial sunt evenimente ce aveau să se repercuteze și asupra bunului mers al Societății Mixte „Unirea” din Tecuci.

Proprietarii localului în care se află sediul Societății „cer o majorare a chiriei”, care se adaugă cheltuielilor cu reparațiile carului, salariile și remizele”. Nici cotizațiile nu mai pot fi plătite la timp”.¹²

La începutul anului 1942, puterea de cumpărare a cetățenilor, inclusiv a membrilor societari se reduce simțitor. „La Societatea «Unirea», agentul încasator solicită în două rânduri mărirea salariului (de la 1200-1500 lei în martie și de la 1500-2000 lei în iunie) pentru ca, la 30 decembrie, să solicite o a treia mărire a salariului de la 2000 la 3000 lei lunar din «cauza timpurilor grele»”.¹³

În plus, interesele Societății sunt afectate și de hotărârea Primăriei care „interzice închirierea carului funebru la nesocietari”, una dintre modalitățile frecvente de supraviețuire a instituției.

Anul 1944 avea să marcheze nu numai sfârșitul calvarului războiului pentru tecuceni, ci și înlocuirea președinților societăților: „la 30 aprilie președinte la «Regina Elisabeta» e ales V. Cucoaneș, iar pe 22 iunie, la «Unirea» este ales Spirache Florea”.¹⁴

Gheorghe Țanu în calitatea sa de vicepreședinte încearcă să angajeze, „oricând și pentru sume convenabile, carul mortuar al Societății”. În 1945, aici, ajutorul pentru decese ajunge la 25000 lei, iar în octombrie,

„agentul încasator cere mărirea salariului la 20000 lei lunar”.¹⁵

Pagubele considerabile provocate de război, precum și seceta din anul 1946 accentuează procesul inflaționist pe care doar stabilizarea monetară avea să-l domolească. Astfel, numai în 1947, dacă la 31 ianuarie pentru ajutorul de deces se plăteau 450.000 lei, în mai se ajunge la 1.800.000 lei, iar în vară acesta se cifrează la 3.400.000 lei.¹⁶

Deși centrele de preschimbare, din timpul stabilizării, aveau să blocheze sumele de bani de proveniență suspectă, Societății nu i se fac greutăți avându-se în vedere faptul că ea „reprezintă interesele generale”.

„Dintre cele mai prețioase documente” ale Societății Mixte „Unirea” din această perioadă se remarcă un proces-verbal din luna ianuarie 1948 din care aflăm că „Adunarea Generală a Societarilor s-a încheiat în urale” strigându-se: „Trăiască Republica Populară Română!”¹⁷

Odată încheiată acțiunea de stabilizare a leului, la Societatea „Unirea” ajutorul de deces ajunge, în luna februarie 1948, la 7000 lei.

În luna martie a aceluiași an, se stabilesc unele contacte cu Societatea Filantropică a Agricultorilor. Delegați ai Consiliului de Administrație ai Societății: Spirache Florea, D. Vișan, I. Harles, P. Focșăneanu, M. Damian și Niță Caloianu încep să lucreze pentru a face „contopirea membrilor” celor două societăți care, „conform art.29 din Statut, vor beneficia de aceleași drepturi după data contopirii”.¹⁸

Cum, în ultima Adunare Generală a Societății Agricultorilor cunoscută și sub numele Plugarilor (din 6

martie 1942) s-a discutat „problema fuzionării” și s-a acceptat chiar conținutul Statutului Societății Mixte „Unirea”, fuzionarea s-a realizat la 24 martie 1949, „sediul societăților fuzionate” aflându-se deja „în clădirea agricultorilor” de pe strada Ștefan cel Mare nr.21.¹⁹

Iată și componența Consiliului de Administrație al Societății Mixte „Unirea” de Ajutor Reciproc după această nouă fuziune:

președinte: Niță Caloianu, maistru cizmar
Vârlănuță Ioan

Consilieri: Țanu Gheorghe, tâmplar
Nazare Iordache
Vișan Dumitru
Vlad Toader
Muscă Alexandru
Șendrea Neculai
Samoilă Ioan
Blănaru Gheorghe

cenzori: Marin Constantin
Pascu Vasile

supleanți: Miron Panaite
Florea Grigore

În fine, după numai un an, la „Unirea”, mai aderă și Filiala Tecuci a Asociației Generale a Pensionarilor Publici care, la recomandarea președintelui acesteia, Ștefan Petrea, avea să-și transfere odată cu membrii, destul de numeroși, și fondurile pe care le posedă.²⁰

La 12 mai a aceluiași an, „Consiliul «Unirii» aprobă, în unanimitate, „înscrierea în corpore a membrilor filialei [...] la curent cu cotizațiile, cât și pe cei în urmă

cu șase luni”. În aceste condiții, „soldul de 26.611 lei de la pensionari este vărsat în casa noii societăți”.

Prin această ultimă fuziune, Societatea Mixtă de Ajutor „Unirea” din Tecuci devine tot mai puternică, ajungând a se număra printre cele mai importante și mai credibile din partea de sud a Moldovei.

Note:

1. [Aurel Brumă], „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, 1973, man. dact., f. XXIX.
2. Idem, f. XXX.
3. Ibidem.
4. Ibidem.
5. „Statutul Societății Mixte Unirea de Ajutor Reciproc”, Tecuci, 1951, p. 2.
6. Idem, p. 7.
7. Idem, p. 15.
8. Idem, p. 10.
9. Idem, p. 17.
10. Idem, p. 11-12.
11. „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, f. XXXI.
12. Idem, f. XXXII.
13. Idem, f. XXXII-XXXIII.
14. Idem, f. XXXIV.
15. Ibidem.
16. Ibidem.
17. Idem, f. XXXV.
18. Idem, f. XXXVI.
19. Ibidem.
20. Idem, f. XXXVII.

VI. SOCIETATEA DE AJUTOR RECIPROC „UNIREA” DIN 1950 ȘI PÂNĂ ÎN 1990

*„Adună argint la tinerețe ca
să ai aur la bătrânețe.”*

Proverb românesc

După cum am putut constata, Societatea de Ajutor Reciproc „Unirea” a devenit principala matcă în care s-au adunat și, desigur, regăsit cu toate interesele și oportunitățile lor, toate celelalte instituții de întrajutorare create, în Tecuci, de-a lungul a opt decenii.

Cumulul unor experiențe notabile, numărul sporit de membri și fondurile acumulate de asociațiile unificate, la care s-a adăugat, firește, și un sediu stabil și autonom, sunt elemente ce au contribuit la consolidarea prestigiului Societății „Unirea”, motiv pentru care atât populația așezării, cât și cea a comunelor înconjurătoare și-a pus toată încrederea în demersurile sale.

Începând cu anul 1950 „se trece la o epocă nouă în viața Societății”. Aici se află în evidență 1210 societari. „Ajutoarele de deces ajung în ianuarie la 10000 lei [...] Se pun bazele unei biblioteci a societarilor”.¹

Dorind să cinstească memoria înaintașilor Gheorghe C. Purcel și Paul Papadopol-Calimah, Consiliul de Administrație al Societății a ridicat o cruce monumentală pe mormântul lor din Cimitirul orașului.

Începutul anului 1952, marcat de reforma monetară, nu a fost prea dificil pentru Societate pentru că stabilizarea a prins-o, în casă, cu „o sumă totală de numai 1.487,50 lei”. După reformă, „taxa de înscriere este de 1,50 lei, statutul <costă> 2 lei, cotizația anuală 4 lei, iar ajutorul pentru un deces de 5 lei”. Ajutorul de înmormântare „este fixat la 520 lei”, dar acesta „se stipulează a fi plătit în două sau trei rate, în funcție de încasări”.

În anul următor, soldul Societății se ridică deja la 18.845,61 lei, iar numărul membrilor este de 1685, aici urmând a se mai adăuga și soțiile acestora, „membre onorifice cu drepturi de ajutor”.

Iată cum arată și structura socială a membrilor societari: meseriași 265, agricultori 541, văduve 201, muncitori necalificați 125, salariați 206, pensionari 295, invalizi 52.²

În anul 1954, când – existau 2000 membri, valoarea ajutorului de deces ajunge la 1.500 lei.

Noul Statut al Societății din această perioadă „face o serie întregă de reveniri asupra articolelor pe care Societatea, prin evoluția sa le-a trecut la index”. Astfel, art.18 prevede „admiterea în Societate de noi membri indiferent de naționalitate, sex sau religie”. Consiliul de Administrație sau Adunările Generale din această perioadă, nu prea ușoară pentru instituție, „dau un cadru elastic înțelegerii articolelor, punând în valoare un profund umanism, trăsătură evidențiată de o serie întregă de cazuri” pe care documentele le relevă. S-a ajuns, uneori, a se face și înmormântări gratuite, acestea fiind considerate ca „donație din partea Societății”.

Firește că astfel de acte caritabile se fac cu mult discernământ pentru a nu afecta în mod direct interesele membrilor cotizanți.

Pentru faptul că numărul membrilor societari, în 1960, se apropie de cifra de 4700, crește și valoarea ajutorului de deces, acesta ajungând la 4100 lei.³

Consilierii, „buni gospodari” și „purtătorii intereselor tuturor membrilor”, își fac des „simțită prezența” printre funcționarii plătiți ai Societății.

„Salariile din această perioadă sunt mai mult onorifice: președintele – 300, contabilul – 400, casierul – 500, agentul de urmărire 300 lei”.⁴

Din anul 1961, odată cu „creșterea numărului de membri, cotizația de deces cunoaște reduceri importante”. Se hotărăște, totodată, ca „membrii care au cotizat 25 de ani la Societate să fie scutiți de plata deceselor înmânându-li-se diplome”.

Scopul principal al Societății din această perioadă este nu numai de „a crea economii membrilor familiilor societarilor decedați”, ci și acela de „a oferi, prin ajutor, sumele apropiate de necesarul ce-l implică ceremonialul înmormântării”, indiferent de modalitatea desfășurării sale.⁵

Din anul 1962, vechea titulatură de Consiliu de Administrație, datorită normelor statuate de comuniști, este înlocuită cu cea de Comitet de Conducere, mult mai agreată acum.

De asemenea, se înființează un post de contabil și de operator partizi. „Vârsta maximă de primire a noilor membri este de 60-65 ani, făcându-se partizi separate soți-soție”.

La 15 martie 1964, când s-au făcut realegeri pentru Comitetul de Conducere, ca președinte al Societății a fost ales Ion Balica. Tot acum s-a hotărât că „pot fi primiți membri din tot județul Galați”.⁶ Noul Comitet revine și asupra „hotărârii privind cotizatorii cu vechime de 25 ani, anulând-o spre binele Societății”.

Se cuvine reamintit faptul că, în aprilie 1969, a fost publicat Statutul Societății de Ajutor Reciproc pentru Decese „Unirea”, ce fusese modificat și aprobat de Adunarea Generală din 23 martie a aceluiași an. Articolul 4 este cel mai dezvoltat, el făcând referire la conducerea și angajații permanenți ai acesteia. „Comitetul de Conducere”, „ales de Adunarea Generală pentru 3 ani” poate fi compus din „7-9-11 membri, bărbați și femei și 3 supleanți din sânul cărora se alege un președinte și un vicepreședinte”.

Printre funcționarii care „vor fi numiți” de Comitetul de Conducere figurează: „1 contabil care va îndeplini și funcția de secretar [...], 1 casier secundar care va preda banii din încasări zilnice consilierului principal, 3 operatori de fișe și o femeie de serviciu cu o jumătate de normă”. Pentru prima dată se specifică faptul că „funcționarii Societății au dreptul la concediu de odihnă sau de boală”, ceea ce dovedește o acordare a Statutului cu drepturile ce le revin salariaților din „Codul Muncii”. Și, tot de aici, aflăm de „prime de muncă” ale salariaților ce se pot acorda, trimestrial, „în raport cu venitul Societății”.⁷ Articolul 14 precizează, la punctul a), că „Pot deveni membri ai Societății orice cetățean, fără deosebire de naționalitate, sex, religie sau profesie, care domiciliază în raza județului Galați și județul Vrancea”,

în timp ce punctul c), al aceluiași articol, completează:
„Mai pot fi primiți membri în Societate și din alte localități cu condiția asigurării plății contribuției printr-o persoană din orașul Tecuci”.⁸

Vom încheia referirile la acest Statut prezentând și conținutul art.46.

„Comitetul de Conducere, Comisia cenzorilor și funcționarii se compun din:

- 1) Balica Ion președinte
- 2) Anghel Petrache vicepreședinte
- 3) Cârlan Gheorghe membru al Societății
- 4) Epure Ion – „ –
- 5) Galea Maria – „ –
- 6) Franțescu Nicolae – „ –
- 7) Hurjui Ion – „ –
- 8) Marian Ioan – „ –
- 9) Brumă Constantin – „ –

Comisia de cenzori:

- 1) Mircescu Ștefan; 2) Moraru Vasile;
- 3) Găitânaru Gheorghe

Funcționari:

- 1) Buță Maria contabil
- 2) Glăvănescu Maria casier I
- 3) Anghel Petrache casier II
- 4) Burac Emil operator fișe
- 5) Dobre Elena – „ –
- 6) Lazăr Tudor – „ – ”⁹

Pentru că, între timp, s-a ajuns la 6730 membri (capi de familie) se mai înființează un post de contabil ajutor, iar cotizația de deces „scade de la 0,75 lei în 1963 la

0,30 lei în 1973, pentru că, în acest ultim an, numărul membrilor este de 29.000 persoane.

Reîmpărțirea administrativă a țării a adus încă o revenire asupra art.18 din statut. Noua formulare a acestuia specifică faptul că „Pot fi primiți membri societari și din alte localități cu condiția de a asigura plata printr-o persoană din Tecuci, întrucât Societatea nu primește bani prin poștă”.¹⁰

Treptat-treptat, Societatea „participă activ la viața orașului” [...] în fața membrilor aducându-se, de multe ori, de către Comitetul de Conducere, probleme cu aspect civic, politic sau cultural”. Astfel, în anul 1970, la solicitarea organelor administrației locale, s-a acordat din fondurile Societății suma de 40.000 lei pentru sinistrații afectați de inundațiile care avuseseră loc în Ardeal. În 1971, s-au acordat Casei de Cultură pentru finalizarea construcției Sălii de spectacole suma de 25.000 lei, „membrii Societății aducând, spre același scop, încă 80.000 lei, contribuție benevolă”.¹¹

În anul 1973, ca urmare a sporirii surprinzătoare a numărului de membri societari, se simte imperios nevoia creșterii „aparaturii funcționăresc” care se ridică la 11.¹² Din nefericire însă, localul, din strada Ștefan cel Mare nr. 137, în care vor fi nevoiți să lucreze aceștia, devine tot mai impropriu, fiind cu totul depășit de dimensiunea activităților celei mai prolifică dintre societățile de ajutor reciproc din județul Galați și, implicit, din partea de sud a Moldovei.

Poate și din cauza condițiilor, la un moment dat, s-a pus problema unificării instituției cu Societatea „Muncitorul”.

Curios ni se pare faptul că, deși Societatea trecea prin momente dificile, un participant la Adunarea Generală din 22 aprilie 1973 a avut cuvinte de laudă la adresa acesteia, inclusiv la persoana președintelui: „Societatea are un Comitet bun, dârz (!), în frunte cu tov. Balica Ioan, Societatea a făcut un salt mare” pentru ca, la un moment dat, să propună celor prezenți la ședința de analiză să se gândească la „conducerea de partid și de stat care ne sprijină (!) în toate situațiile” și să strige „Trăiască P.C.R., în frunte cu tov. N. Ceaușescu!”¹³

La 30 august 1973, Societatea „Unirea” reușește să cumpere cu 200.000 lei imobilul din str. 23 August (1 Decembrie 1918, astăzi) nr. 37, ce aparținuse familiei Ionescu.¹⁴

Noua adresă este menționată și în cadrul noului Statut al S.A.R.D. „Unirea” adoptat cu prilejul Adunării Generale din 3 martie 1974. Cu acea ocazie s-a menționat că noul Statut „vine în ajutorul celor căzuți în necazuri și satisface pe deplin drepturile membrilor societari, arătând și obligațiile acestora”¹⁵

În cadrul Cap. I, art. 2, remarcăm faptul că Societatea „organizează în cadrul dispozițiilor legale, ședințe și simpozioane (!) cu participarea largă a membrilor societari, în care se vor prezenta și dezbate probleme principale de educație politico-cetățenească, precum și legi, acte normative cu caracter general”¹⁶

Articolul 6 (1) prevede că „Membrii Societății sunt obligați să plătească o contribuție de 0,25 lei pentru fiecare deces și o cotizație anuală, pentru cheltuieli generale, de 5 lei”¹⁷

Conform articolului 12 (2), „Consiliul de Conducere se alege pe o durată de 2 ani și este format din 9 membri titulari și 2 membri supleanți”¹⁸, acestora „nu li se pot acorda remunerații lunare, cu excepția președintelui și a secretarului care au calitatea de angajați”.¹⁹

Mai reținem din statut (art.16-2) că „numirea secretarului și a contabilului șef se face cu avizul Consiliului Popular Județean Galați, prin Direcția Muncii pentru Probleme de Ocrotiri Sociale”²⁰, (art.21) „S.A.R.D. «Unirea» - Tecuci își constituie următoarele fonduri:

- (1) Fonduri pentru ajutoarele de deces (nerambursabile);
- (2) Fond pentru activități cultural-artistice (!);
- (3) Fond pentru investiții;
- (4) Fond pentru cheltuieli generale”.²¹

Constantin Aliman la Adunarea Generală extraordinară din 3 martie 1974, reia o propunere mai veche pe care o mai făcuse pe 20 ianuarie a aceluiași an, aceea de a se înființa un C.A.R.²² Din nefericire, acest lucru avea să se realizeze de abia după două decenii.

Din procesul-verbal nr.3 reiese faptul că „vechea conducere a Societății a făcut necazuri, Balica și ceilalți au fost scoși, însă cel mai mare vinovat a fost Mircescu Ștefan, fost revizor și șef contabil”, incriminat că ar fi „decontat ilegal mese la restaurant, consum de băuturi alcoolice și altele”.²³

În anul următor, Adunarea Generală a aprobat „majorarea fondului social-cultural, de la 0,05% la 0,2%”²⁴ pentru ca „în felul acesta Societatea să poată

contribui, într-o măsură mai mare, la acțiunile sociale și culturale ale municipiului Tecuci”²⁵.

În anul 1973, pe baza unor investigații riguroase, tânărul profesor Aurel Brumă din Tecuci, viitorul jurnalist și prozator umorist, a elaborat o primă monografie a Societății.

Aceasta, deși fusese concepută pe baza unor criterii ideologice impuse de vechiul sistem politic, conține suficiente informații pertinente ce ne-au permis reconstituirea unor etape importante din istoria bogată a unității.

Marele cutremur de pământ din 4 martie 1977 nu putea lăsa indiferentă conducerea Societății tecucene. La numai două săptămâni de la producerea evenimentului, Adunarea Generală ordinară a aprobat „fondul ce se acordă drept ajutor pentru sinistrați”, adică „suma de 70.000 lei, donată ca ajutor acestora.”²⁶

Totodată, s-a stabilit „ca fiecare membru să contribuie cu suma de 5 lei pentru sinistrați”, în timp ce ajutorul de deces s-a mărit de la 7000 lei la 7500 lei.²⁷

Imixtiunea organelor de partid de la nivelul municipiului continuă să se facă simțită. Cum acestea aveau obsesia „rotirii cadrelor”, iar la Tecuci se nimerise să existe unități de același profil, „președinții de la cele două societăți «Unirea» și «Muncitorul», respectiv tov. Toma Vasile și tov. Florea Vasile, având rezultate bune în activitatea lor, indică rotarea(!) acestor cadre de conducere”²⁸. Astfel, Vasile Florea, care fusese până atunci conducătorul „Muncitorului”, avea să fie „propus” și aprobat „în unanimitate” (!) ca „președinte al

Consiliului de Conducere al Societății «Unirea» (...) începând cu data de 1 aprilie 1981”.²⁹

Trebuie să scoatem în evidență și faptul că, între anii 1980 și 1989, majoritatea Adunărilor Generale pentru a fi mai bine supravegheate s-au ținut în sala mare de ședințe a Comitetului Municipal P.C.R., la acestea participând, ca „delegat” și un reprezentant al acestuia, deci un activist de partid care, de fapt, era ales automat în prezidiu și conducea ședința reprezentanților membrilor societari.

În anul 1982, „problema înscrierii de noi membri” avea să stea „în atenția Consiliului”. „S-a planificat să realizăm 3.500 înscriși, plan care s-a realizat” din care motiv Societatea număra 57.000 membri.³⁰ Pentru că, „la înscriere”, noii membri primiseră „în mod gratuit extras din Statut” s-a ajuns ca, în aceeași perioadă, „99,9% să își achite obligațiile la timp”, numărul restanțierilor pe unitate reducându-se la 200.³¹ Din acest motiv, „bugetul administrativ, pe anul 1982, al Societății «Unirea» - Tecuci s-a încheiat cu o economie de 127.984 lei, disponibilul la CEC, la 31 decembrie 1982, a fost de 11.077.093 lei”.³²

Conducerea Societății „Unirea” din anii 1985-1986 s-a implicat în îmbunătățirea raporturilor acesteia cu beneficiarii. Reprezentanții societarilor întruniți în Adunarea Generală din 13 aprilie 1986 au avut cuvinte de laudă la adresa sa. Au fost apreciate, de vorbitori: „activitatea rodnică depusă de întreg colectivul Societății”, „activitatea ghișeului cu loturi și plata prin poștă”, „măsura organizatorică luată de Consiliul de Conducere privind separarea loturilor”.³³

„Mulțumit de operativitatea” pe care a întâlnit-o, cineva a precizat: „este o deosebire mare între cele două societăți privind operativitatea cu care se muncește la Societatea «Unirea» față de Societatea «Muncitorul»”.³⁴

Cu prilejul Adunării Generale din 12 aprilie 1987, ec. Elena Materniuc, contabilă șefă, arăta că „situația financiară a Societății «Unirea» dă garanția fiecărui membru că va fi ajutat prompt și la timp pentru a se putea rezolva toate problemele”.³⁵

În timpul președinției lui Panaite Anghel, Biblioteca Municipală din Tecuci a beneficiat de un substanțial sprijin. Instituției i s-au pus la dispoziție 10.000 lei pentru achiziționarea de carte într-o perioadă când fondurile Bibliotecii fuseseră diminuate.

Din anul 1987, conducerea Societății a fost preluată de Maricica Papuc.

La Adunarea Generală din 1 aprilie 1990, care a analizat activitatea desfășurată în cursul anului anterior, s-a păstrat un „moment de reculegere pentru eroii căzuți în Decembrie 1989” și s-au adus unele modificări la Statutul Societății. Astfel, art. 7, pct. 3 specifică: „ajutor de deces de 10.000 și 10.500 lei, iar art. 8, pct. 3 avea următorul conținut: „plata contribuției anticipate să fie de 400 lei și 2 lei taxa lunară față de 3 lei”.³⁶

Nu putem încheia rândurile acestui capitol fără a aminti de faptul că, în anul 1989, s-au înscris 3182 noi membri, totalul carnetelor plătitoare ridicându-se la 71155.

Note:

1. [Aurel Brumă], „Monografia S.A.R. «Unirea» - Tecuci”, 1973, man. dact., f. XXXVIII.
2. Ibidem.
3. Ibidem.
4. Idem, f. XXXIX.
5. Ibidem.
6. Ibidem.
7. „Statutul Societății de Ajutor Reciproc pentru Decese «Unirea» Tecuci”, 1965, p. 3, 4.
8. Idem, p. 6, 7.
9. Idem, p. 14.
10. Ibidem.
11. Idem, f. XL.
12. Ibidem.
13. Registrul de procese-verbale ale adunărilor generale ale S.A.R.D. „Unirea” – Tecuci, 1972-1992, f. 7.
14. Ibidem, f. 31v.
15. Idem, f. 33f.
16. „Statutul Societății de Ajutor Reciproc pentru Decese «Unirea» – Tecuci”, Galați, 1974, p. 4.
17. Idem, p. 7.
18. Idem, p. 12.
19. Idem, art.13, p. 15.
20. Idem, p. 16.
21. Idem, p. 18.
22. Registrul de procese-verbale ale Adunărilor Generale ale S.A.R.D. „Unirea” – Tecuci, 1972-1992, filele 27 și 34v.
23. Idem, f. 34 f/v.
24. Idem, f. 47.
25. Idem, f. 41.
26. Idem, f. 64 f/v.
27. Idem, f. 67 f; 68 v.
28. Idem, f. 113.
29. Ibidem.
30. Idem, f. 123 v.
31. Idem, f. 124.
32. Idem, f. 125 v.
33. Idem, f. 144 f/v.
34. Ibidem.
35. Ibidem, f. 151.
36. Idem, f. 164 v – 165.

VII. DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA S.A.R.D. – C.A.R. „UNIREA” – TECUCI ÎNTRE ANII 1990-2007

*„Banii sunt totdeauna binecuvântați,
când îi folosești la fapte bune.”*

Gala Galaction

După Revoluția din Decembrie 1989, Societatea de Ajutor Reciproc pentru Decese „Unirea” – Tecuci avea să cunoască o evoluție continuu ascendentă, dezvoltarea sa ulterioară fiind stimulată și de noua legislație adoptată de organele noii puteri constituite pe baze democratice.

Conform modificărilor operate în Statut, Societatea tecuceană devine „o unitate de grup, particulară, democratică, independentă, depolitizată” (Cap. I, art. 1). În plus, s-a decis ca aceasta să fie scoasă din izolarea primejdioasă în care se cantonase vreme de mai bine de patru decenii. Acum „Societatea colaborează și face schimb de experiență cu orice societate similară, din Tecuci sau din țară, și cu alte asociații libere care au același caracter și scop umanitar” (Cap. I, art. 5).

Și, tot în Statut, identificăm, pentru prima dată, un capitol distinct: „Angajarea, atribuțiile și drepturile personalului angajat”, determinat fiind și de creșterea numărului acestuia.

Faptul că unitatea se află într-un imobil situat pe str. 1 Decembrie 1918 nr.37 prezintă un dublu avantaj: are o poziție preponderent centrală ce permite identificarea sa cu multă ușurință, iar spațiul modernizat din interior a permis o mult mai bună organizare a serviciilor.

În anul 1991, ajutoarele de deces au fost majorate astfel: de la 0-15 ani = 13.000 lei; de la 15-25 ani = 14.000 lei; peste 25 ani vechime = 16.000 lei. Tot atunci s-a hotărât a se crea și o secție de confecționat sicrie „la prețuri mai rezonabile” decât cele de pe piață.

Problema modificării și adaptării Statutului la realitățile României postdecembriste a suscitad numeroase controverse. S-a ajuns până într-acolo încât întrunirea Adunării Generale a fost amânată de la 12 aprilie, la 17 mai 1992.

În procesul verbal al acesteia din urmă, unul dintre vorbitori a ținut să concluzioneze: „haosul din actuala adunare se datorește faptului că nu a fost stimată conducerea”. „Ca să fii conducător”, preciza acesta, „trebuie să ai prestigiu”.

Aflați într-un moment de cumpănă, dar și într-o ipostază de luciditate, reprezentanții membrilor societari din municipiu, din județ, dar și din țară se hotărăsc să o rupă cu trecutul, adică nu-și mai doresc să aibă în fruntea instituției oameni impuși de partidele politice, așa cum se obișnuise până atunci. Drept dovadă, „Adunarea Generală, în unanimitate de voturi, hotărăște revocarea Consiliului de Conducere al Societății (art. 1) și „cu aceeași dată, Papuc Maricica, președinte al Societății, se revocă din funcție (art. 2).

Noul Consiliu de Conducere, ales cu acest prilej în mod democratic și împuternicit să hotărască, în cunoștință de cauză, cine să preia conducerea unității, întrunit în ședință, decide: „începând cu data de 2 iunie 1992, se alege ca președinte al Societății «Unirea», dl. Mihai Sârbu, cu un salariu tarifar lunar de ½ normă în cuantum de 8.552 lei”.

Schimbarea produsă atunci avea să contribuie la redimensionarea întregii activități a Societății, proces care continuă și astăzi sub aceleași bune auspicii.

Spre exemplificare, ne vom folosi de unele mențiuni făcute în „Darea de seamă a Consiliului de Conducere asupra activității desfășurate în anul 1992”. Astfel, la sectorul „plata cu anticipație” s-a înregistrat o creștere a numărului de fișe de până la 19.737 cu o valoare financiară de 215.000.000 lei. La sectorul „plata prin delegați” existau „375 loturi cu un total de 18.857 fișe”. Totodată, „biroul operațional” gestiona, la rândul-i, 33.794 fișe” din totalul de 72.388 înregistrate pe întreaga Societate.

În același an, Consiliul de Conducere se implicase „cu toată hotărârea și răspunderea (.....) în vederea realizării investiției, executată, recepționată și dată în funcție” care consta din următoarele: „microcentrală termică ce funcționează prin consum de gaze naturale; racordarea la conducta principală de gaze și bransamente; instalația de încălzire centrală cu corpuri statice; instalația sanitară; racordarea la canalizarea urbei; refacerea și betonarea beciului; confecții metalice la intrarea în curtea Societății și la beci”.

Dar rezultatele notabile în domeniul administrativ-gospodăresc ale noului președinte Mihai Sârbu, colonel în rezervă, nu se opresc aici.

Din „Darea de seamă...”, prezentată în Adunarea Generală din 27 martie 1994, aflăm că s-au mai efectuat diverse reparații, între care: acoperirea cu tablă galvanizată a imobilului, lucrări de vopsitorie. S-a amenajat o florărie, s-au confecționat rafturi pentru arhivă, s-a montat garduțul metalic din curte și s-au achiziționat 100 mc scânduri pentru confecționat sicrie. Cu acel prilej s-a pus și problema „modernizării ghișeelor” pentru „deservirea civilizată” a membrilor societari.

Anul 1994 poate fi considerat drept un moment de cotitură în activitatea Societății „Unirea” Tecuci. Aprecierea noastră are drept suport conținutul „Dării de seamă” prezentată în Adunarea Generală din 26 martie 1995.

Conform acesteia, deși „țara trecea printr-o puternică criză și recesiune economico-financiară (...) recunoscută și de putere”, ce avea să conducă implicit la „devalorizarea leului”, numărul de membri societari a crescut odată cu „valorile încasate” fapt ce a determinat realizarea unor „beneficii de 1.812.900 lei. Chiar dacă, de-a lungul celor 12 luni, s-a înregistrat un număr record de decese 3200 persoane, pentru care s-au plătit 497.525.000 lei, instituția reușise să-și facă un depozit în bancă de 148.362.120 lei.

Ca urmare a „disciplinei, competenței, ordinii, cinstei, corectitudinii (...) de care a dat dovadă întregul personal angajat al S.A.R.D. - C.A.R. «Unirea», în 1994,

s-au înscris 2226 membri, cu 427 mai mulți decât în anul precedent”.

Președintele Mihai Sârbu, contabilul-șef Elena Martiniuc, vicepreședinta Domnica Similache, Consiliul de Conducere din acea perioadă (Veronica Pascal, Gheorghe Crivineanu, Aurel Spaimă, Iordache Gălățeanu, Alexe Tăbăcilă și Aurel Hâncu) au pus bazele unui nou segment distinct, acela al Casei de Ajutor Reciproc a cărei menire era aceea de a veni în sprijinul membrilor societari. De altfel, tabelul nominal al celor ce și-au exprimat dorința de „înființare a C.A.R.-ului pe lângă S.A.R.D. „Unirea”, a început să fie completat de la 1 ianuarie 1994, pentru ca, la 4 martie 1994, să se înregistreze deja 296 membri cu semnătură. Practic, la Adunarea Generală din 26 martie 1995 s-a stabilit ca C.A.R.-ul să „funcționeze distinct ca personalitate juridică cu fonduri proprii” pentru a „nu leza cu nicio sumă fondurile Societății «Unirea»”.

Conform art. 27 din Statutul acestuia: C.A.R.-ul putea „acorda împrumuturi membrilor săi de până la 3 ori totalul cotizațiilor depuse și care au o vechime de cel puțin 3 ani ca membri”.

După numai un an de la întemeiere, acest nou sector de activitate al unității număra 1150 membri și reușise să asigure împrumuturi pentru diverse nevoi personale în valoare de 3.506.000.000 lei.

Se mai cuvine a aminti faptul că S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” – Tecuci, în acest an, a acordat sprijinul necesar pentru realizarea statuii din bronz a Cercetașului, ce avea să fie repusă pe vechiul soclu de la întretărirea străzilor Elena Doamna și Tudor Pamfile – Nicorești din

municipiul Tecuci, a oferit ajutoare Cantinei Săracilor din localitate „cu ocazia sărbătorilor de iarnă” și a finanțat o parte din costurile lucrărilor de reparații ale unor lăcașuri de cult din Adjud și Tecuci.

În luările de cuvânt – prilejuite de Adunarea Generală ordinară din primăvara anului 1995 – s-a subliniat faptul că „roadele muncii președintelui sunt vizibile” (aprecierea fiind preluată din procesul-verbal al Adunării).

Pentru președintele în exercițiu, col. (rez.) Mihai Sârbu, a avut cuvinte de laudă și Spiridon Omer, președintele Ligii Naționale Române pentru Drepturile Omului „Fiii satelor Ștefan cel Mare și Sfânt” din Bacău, care, în adresa cu nr.28, din 27 martie 1995, îi aprecia „atitudinea principială”, „stilul de muncă corespunzător”, „cinstea”, precum și calitățile sale organizatorice, însușiri ce au condus la buna funcționare și la gospodărirea unității.

La sfârșitul anului 1996, Societatea „Unirea” – Tecuci avea următoarea structură organizatorică:

- sectorul operativ – casierie centrală;
- sectorul plăți cu anticipație (anuală, prin expedierea banilor cu mandat poștal);
- sectorul loturi, prin delegație (unde se fac încasări zilnice pentru 267 loturi cu un număr de 13.389 fișe);
- sectorul de activități și prestații funerare (cu program neîntrerupt).

Deprecierea leului a condus la diminuarea valorii ajutorului de deces. Pentru că numărul membrilor societari crescuse la 120.000 și decesele plătite, în 1996, s-au ridicat la 3371.

În aceeași perioadă s-au mai materializat: construirea unei hale cu perdea metalică pentru depozitarea cherestelei, procurarea unei mașini TV, reparații și zugrăveli la exteriorul clădirii ș.a.

Din Raportul de gestiune al C.A.R.-ului, conceput ca o „alternativă de întrajutorare în perioada de tranziție” aflăm că, între 01.07.1995 și 31.12.1996, capitalul social contabilizat s-a ridicat la 784.766.170 lei, 1508 membri din totalul de 1681 reușind să împrumute „de 2 și chiar 3 ori” sume de bani care au totalizat 1.905.507.200 lei.

Tot acum s-au adus unele modificări și Statutului C.A.R., art. 27 (1) având următoarea formulare:

„C.A.R.-S.A.R.D. «Unirea» – Tecuci acordă împrumuturi membrilor săi de până la 3 ori totalul cotizației depuse, după trecerea unui termen de 3 luni de la înscriere ca membru”.

Datorită acestui important sector de activitate, Societatea „Unirea”, la finele anului 1997, se înfățișa ca „o societate puternică” (se înscriseseră, în numai 12 luni, 2888 membri!) devenind „candidată serioasă la primele locuri” pe țară „ale societăților de același profil”. Totodată, aceasta întreține „relații foarte bune cu Societatea «Expresul» din București (...) bazate, de regulă, pe „schimburi de idei” și „întrajutorare tehnico-publicitară”.

În aceeași perioadă a fost elaborat și „Regulamentul de ordine interioară” care „reglementează organizarea și desfășurarea în bune condiții a activității Societății, organizarea și disciplina muncii” salariaților săi.

Raportul de gestiune al Consiliului de Administrație pe exercițiul financiar 1998 prezentat în Adunarea

Generală din 18 aprilie 1999 a subliniat scopul Societății „Unirea”: „într-ajutorarea umană, de suflet, a membrilor săi atunci când aceștia sunt loviți de cele mai cumplite încercări ale vieții”.

Urmărind „protecția socială a membrilor săi”, Societatea prin reprezentanții săi s-a străduit, prin activitatea desfășurată să fie „întotdeauna alături de cei necăjiți”.

În afara acordării ajutoarelor financiare „se mai adaugă și ajutoarele materiale și de prestații servicii funebre contra-cost la prețurile și tarifele cele mai avantajoase față de sectorul economic particular”. Iată și motivul pentru care, numai în anul menționat, s-au asigurat: „822 sicrie de diferite tipuri + cruci; 817 seturi garnituri îmbrăcat sicrie; 526 prestații funerare cu mașina Societății”.

Datorită „deprecierii în termeni reali a leului pe piață” fapt ce a generat o puternică stare de inflație”, C.A.R.-ul a venit în sprijinul a „mii de oameni” ajutându-i să-și rezolve: „problemele sociale de sănătate, problemele gospodărești (...) construcția sau achiziționarea de locuințe”. Acest sector număra peste 4000 membri, iar valoarea totală a împrumuturilor acordate s-a cifrat la peste 1.200.000.000 lei.

La sfârșitul anului 1998, Consiliul de Administrație al Societății de Ajutor pentru Decese și Casa de Ajutor Reciproc și de Împrumuturi bănești „Unirea” – Tecuci a stabilit unele modificări ale Statutului în favoarea membrilor înscriși.

Astfel, conform informațiilor apărute în publicația „Părerii tutovene”, Bârlad, IX, nr. 336 din 15-18 ianuarie

1999, p. 2; „Membrii societari înscriși, cu vârsta între 18-40 ani, intră în drepturi după trei luni; între 40-50 ani, după șase luni; între 50-60 ani, după un an; de la 60 ani fără limită de vârstă intră în drepturi la doi ani de la înscriere”. Toți aceștia, în caz de deces, „primesc un ajutor bănesc de 900.000 lei de la data intrării în drepturi”.

Desigur, și „membrilor societari noi înscriși și neîntrași în drepturi”, din cauza neîndeplinirii termenelor menționate, li se garantează un ajutor ce variază, în funcție de vârstă și perioadă, de la 200.000 la 500.000 lei. Împrumuturile bănești acordate de C.A.R. se ridicau la maximum 5.000.000 lei de persoană, dobânda percepută fiind de 8%.

Din anul 1999, S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” începe să lucreze cu două instituții bancare B.C.R. și Raiffeisen Bank.

În aceeași perioadă s-a asigurat dotarea integrală a unității cu calculatoare și imprimante fapt ce a contribuit nu numai la „deservirea civilizată și decentă a membrilor”, ci și la „o așezare corectă a salariaților pe funcții”.¹

În anul 2002, Societatea „Unirea” s-a implicat în câteva acțiuni de binefacere. Au fost ajutate 6 familii din Tecuci, Bârlad, Munteni și Iași care „au suferit de pe urma incendiului”, acestora punându-li-se la dispoziție sume cuprinse între 5.000.000 și 10.000.000 lei. S-a asigurat protecția socială a 5 copii cu handicap urmând ca, în caz de deces, acestora să li se suporte și cheltuielile de înmormântare.

Suma de 25.000.000 lei a fost acordată drept sprijin unor biserici ortodoxe „pentru lucrări de construcție și consolidări”.

La 31 decembrie 2002, situația Societății se înfățișa astfel:

Carnete plătitoare 70.410 cu un total de peste 140.000 membri;

Decese – 3513 pentru care s-au plătit 17.544.800.000 lei;

Exercițiul financiar se încheia cu suma de 12.263.610.000 lei;

Disponibilitățile în contul curent 751.693.000 lei; iar în depozite bancare 10.882.365.000 lei.

În cadrul C.A.R.-ului figurau 7.500 membri care au beneficiat de împrumuturi individuale de circa 8.000.000 lei, valoare totală a împrumuturilor cifrându-se la 59.592.300.000 lei.

Începând cu 1 martie 2003, valoarea maximă a împrumutului acordat ajungea deja la 20.000.000 lei, bineînțeles aceasta fiind condiționată de capitalul social al solicitantului.

Ca urmare a inflației din 2003, s-a mărit și valoarea ajutoarelor de deces, aceasta pornind de la 4.500.000 lei (pentru cei cu o vechime de la 1-5 ani) și ajungând la un plafon maxim de 12.000.000 lei pentru cei cu peste 40 ani vechime în Societate.

Raportul de activitate pentru anul 2004 al Consiliului de Administrație a evidențiat nu numai bilanțul pozitiv al exercițiului financiar pentru că disponibilitățile în depozite ajunseser la peste 15.000.000.000 lei, ci și faptul că Societatea a fost informatizată în totalitate după

implementarea tehnicii de calcul produsă cu 3 ani în urmă.

Organigrama unității cuprindea la acea dată 16 salariați: 1 inginer de sistem (analist programator), 9 casieri-operatori, 1 administrator baze de date, 3 funcții tehnice de deservire, 1 post îngrijitor și 1 post paznic.

Faptul că dobânda pentru împrumuturile bănești din cadrul C.A.R.-ului a scăzut de la 8 la 4% a determinat dezvoltarea acestei activități, numărul membrilor ajungând la 8.500, motiv pentru care un reprezentant al acesteia a mărturisit, la ședința de bilanț din 2005, că C.A.R.-ul „dispune de credibilitate și seriozitate, lucruri care-i garantează în mod sigur buna funcționare” și pe viitor.

Iată, așadar, o modalitate creată de „oameni cu bună credință și cu dragoste față de Societate”, ce a întărit și mai mult „legătura între unitate și miile de membri societari”.

La nici doi ani de la „cele mai umanitare măsuri de solidaritate socială” care au contribuit la ajutorarea de către S.A.R.D. - C.A.R. a 35 membri, „cu sume de bani cuprinse între 5.000.000 și 20.000.000 lei” drept compensație pentru pierderile pricinuite de incendii sau inundații, instituția a mai acordat sprijin unor biserici, precum și Grădiniței nr.3 „Voinicel-Hărnicuța”, în vederea organizării cum se cuvine a Pomului de Crăciun.

În mod cert, „măsurile de caritate și filantropie pe care Societatea le-a împlinit” cu bună credință au condus la asigurarea unui plus de „simpatie”, de „încredere în oameni”, contribuind la „înscriserea de noi membri”.

În anul 2004 a fost aleasă și conducerea Societății pentru următorii patru ani:

Președinte S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” și al Consiliului de Administrație, Mihai Sârbu;

Vicepreședinte, Domnica Similache, îndeplinește și funcția de secretar;

Membri permanenți: Aurel Hâncu, Gh. Crivineanu, Aurel Budacu, Iordache Gălățeanu, Virginia Cermac;

Membri supleanți: Gheorghe Benea, Gheorghe Panchiosu.

Comisia de cenzori: - membri permanenți: Nicolae Carabă, președinte, Constantin Văleanu, Maria Portase; - membri supleanți: Nicolae Catană, Mircea Lupu.

Activitatea anului 2005 a fost analizată în ședința ordinară a Adunării Generale din 30 aprilie 2006 care a determinat și demararea acțiunilor prilejuite de trinitatea aniversară din anul 2007, prilej cu care s-a adus, de către președintele în exercițiu, Mihai Sârbu, un omagiu „binecredincioșilor întemeietori și conducători de onoare” considerați „adevărații ajutători ai pensionarilor, comercianților, meseriașilor, văduvelor și invalizilor de război” din localitate.

În acest an, când „înscrierile au luat-o înaintea deceselor”, s-a ajuns la „72.200 cartele active cu 140.000 membri societari”.

Dintre membrii decedați, 132 depășiseră 40 ani vechime din care cauză s-au plătit ajutoare de 16.000.000 lei de persoană, suma totală cifrându-se la 2.111.000.000 lei.

Tot cu acest prilej s-a propus și mărirea ajutoarelor fără a se mai pretinde ridicarea cotizației. Acestea au

ajuns să aibă un prag minim de 800 RON și unul maxim de 1800 RON.

Pentru un surplus de garanție, Societatea și-a mai creat un cont și la Banca „Carpatica” S.A.

Cât privește C.A.R.-ul, acesta și-a continuat demersul benefic pentru care a fost întemeiat. În ciuda excluderii a 396 membri care au dat dovadă de neseriozitate sau au adus prejudicii minore, sectorul nu a avut în evidență „insolvabili care să fi afectat fondul de rezervă și de risc”.

S-a dispus ca din acest fond să se cedeze 20% „pentru crearea unui fond social de solidaritate îndreptat spre acțiuni sociale”. Au fost acordate ajutoare bănești mai multor membri societari din comunele sinistrate aparținând județelor: Galați, Vrancea și Bacău. Cei care și-au pierdut casele din cauza inundațiilor sau incendiilor au fost ajutați cu sume importante de bani, totalul acestora fiind de cca. 30.000 RON.

Merită a fi amintit și gestul de a fi virat, într-un cont deschis de Guvernul României, a sumei de 5.000 RON pentru sinistrații din județul Timiș.

Conducerea Societății „Unirea” s-a deplasat în mod special, în ziua de 19 august 2006, în comuna Arbore, din județul Suceava, încercând să fie alături de 37 familii ce fuseseră puternic afectate de inundațiile produse în noaptea 30 iunie a aceluiași an.

Printre cei care au ținut să-și exprime, ulterior, mulțumirea pentru ajutorul acordat (500 RON) de către Consiliul de Administrație al S.A.R.D.- C.A.R. „Unirea” s-a numărat și Vasile Pahomi. Iată ce spunea acesta într-o scrisoare adresată președintelui Societății din

Tecuci: „Doresc să vă mulțumesc din suflet în numele tuturor arborenilor pentru gestul Societății dumneavoastră – acela de a fi venit atât de departe pentru a sprijini financiar pe locuitorii comunei noastre. Să vă dea Dumnezeu sănătate și putere pentru a putea continua cu astfel de acțiuni și în alte zone ale țării noastre atât de încercată în ultima perioadă”.²

O analiză succintă a rezultatelor Societății „Unirea” din anul 2006 evidențiază faptul că, numai între 1-31 decembrie, se înscriuseră 5984 membri noi, ceea ce înseamnă că numărul deceselor fusese depășit cu 2600. Acest indicator important constituia deja o garanție că Societatea avea să-și îndeplinească toate obligațiile asumate, dar și un element de bază în strategia de întocmire a bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2007. La aceeași dată existau 75.350 carnete cu un total de 140.000 membri.

Merită să scoatem în evidență faptul că s-a stabilizat și numărul membrilor societari, în 2006 fiind excluși doar 826, ceea ce reprezenta doar 50 la sută față de anii precedenți.

Datorită drepturilor stipulate în Statut au fost repuși în drepturi 1955 membri.

În anul 2006 s-au plătit ajutoare de deces la 3387 persoane, totalul sumelor acordate cifrându-se la aproape 43 miliarde lei.

Costurile au fost mai mari pentru că dintre cei decedați, 182 avuseseră o vechime de peste 40 ani.

Legat de acest aspect, de altfel destul de important pentru membrii societari, se cuvine a preciza că,

începând cu 1 aprilie 2007, ajutoarele de deces s-au majorat după cum urmează:

1 – 5 ani	tranșa	I	vechime	900 lei
5 – 10 ani	„	II	„	1000 lei
10 – 15 ani	„	III	„	1100 lei
15 – 20 ani	„	IV	„	1200 lei
20 – 25 ani	„	V	„	1300 lei
25 – 30 ani	„	VI	„	1400 lei
30 – 40 ani	„	VII	„	1700 lei
peste 40 ani	„	VIII	„	2000 lei

La 31 decembrie 2006 valoarea inventarului activelor corporale ale S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” se ridică la 120400 lei noi. Menționăm câteva dintre acestea: clădirea actuală (sediul) din str. 1 Decembrie 1918 nr. 37, vechiul imobil (închiriat) din str. Ștefan cel Mare nr. 137, 2 mașini pentru prestat servicii funerare, 2 garaje auto, 2 magazine metalice, 1 sistem de calcul extins, 2 mașini de numărat bani, 1 instalație încălzire centrală etc.

Cei 20 angajați, conform organigramei aprobate în Adunarea Generală, a permis o mai bună organizare a muncii contribuind, implicit, la rezolvarea multitudinii de probleme cu care se confruntă Societatea „Unirea” în momentul de față.

Casa de Ajutor Reciproc numără, în anul 2007, 8915 membri. Trebuie menționat faptul că această formă de întrajutorare a reușit să rezolve probleme sociale de sănătate, dar și gospodărești, a contribuit la achiziționarea de locuințe, la înființarea de culturi agricole sau la

plata unor taxe de studii pentru studenți. În acest sens, s-au rezolvat 6814 cereri, totalul ajutoarelor acordate fiind de 11.120.400 lei noi.

Drumul parcurs de S.A.R.D.-C.A.R. „Unirea” din Tecuci nu a fost deloc ușor, dar priceperea și chibzuința Consiliului de Administrație a condus la depășirea obstacolelor, la rezolvarea cu promptitudine a problemelor.

La 27 aprilie 2007 a fost redactat Statutul unic al S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” pe baza „transformărilor legislative noi, precum și a unor completări și amendamente imperios necesare pentru buna conducere” a Societății.³

În această ultimă variantă, în prima secțiune, sunt mai bine formulate scopul și obiectivele S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea”, sunt scoase în evidență drepturile și obiectivele membrilor, modalitatea de constituire a veniturilor și fondurilor sociale.

La secțiunea a doua, care privește în mod direct Casa de Ajutor Reciproc, se prezintă condițiile de înscriere, drepturile și îndatoririle membrilor, mijloacele bănești și constituirea fondurilor specifice, cât și modalitățile de acordare a împrumuturilor.

Cel mai dens dintre capitole este al XI-lea, care se referă la organizarea Societății. Aici, la punctul I, sunt subliniate atribuțiunile Adunării Generale, iar la punctul II, de la art. 37 la art. 41 inclusiv, sunt scoase în evidență multitudinea de responsabilități ale Consiliului de Administrație, inclusiv ale președintelui.

Ultimul capitol, XII, include dispoziții finale și tranzitorii.

Aici au fost mai clar enunțate „condițiile și calitățile ce trebuiesc întrunite de membrii societari aleși în Consiliul de Administrație și Comisia de Cenzori”. Între acestea figurează: competența profesională, „experiența economico-financiară” și de conducere, „calitățile de bun gospodar”, „spiritul de inițiativă dezvoltat” etc.⁴

La punctul 13 al art. 46 se subliniază: „Între cele două secțiuni ale S.A.R.D. - C.A.R., permanent și oricând vor exista relații de întrajutorare, material-financiar, cu respectarea regulilor prevăzute ale statutului și a obligațiilor dacă impune situația”.⁵

În fine, conform art. 49, „S.A.R.D. - C.A.R. poate adera la una din federații (confederații), cu respectarea condițiilor stabilite în statut”.⁶

La paginile 89 și, respectiv, 92 ale Statutului unic sunt menționate: valorile ajutoarelor de deces, tarifele și prețurile prestatorilor de servicii pe anul 2007, acestea fiind prezentate și aprobate de Adunarea Generală din 29 aprilie 2007.⁷

Desigur că nu putem încheia acest capitol fără a face câteva aprecieri de ordin general.

Perioada de după Decembrie 1989, în ciuda unor neîmpliniri din primii ani, poate fi considerată drept cea mai benefică din întreaga istorie a Societății „Unirea”.

În primul rând, au fost preluate, într-un mod selectiv și creativ, toate lucrurile bune din activitatea vechilor societăți de ajutor care, prin unificare, au constituit Societatea Mixtă „Unirea”. Adică, Consiliul de Administrație a optat pentru o reconectare la experiența pozitivă a trecutului, marjând pe asigurarea unei continuități în toate demersurile întreprinse.

Apoi, ținându-se cont de cele două importante câștiguri ale poporului român din ultimii 18 ani: libertate și democrație, conducerea actuală a pus un accent deosebit pe afirmarea propriei identități, pe promovarea imaginii pozitive a unității la nivelul întregii țări, pe modernizarea și, mai ales, diversificarea serviciilor prestate pentru membrii societari.

Iată, așadar, câteva dintre împlinirile notabile care au făcut ca Societatea de Ajutor Reciproc pentru Decese și Casa de Ajutor Reciproc „Unirea” din Tecuci să se bucure în mod permanent de încrederea oamenilor și să figureze nu numai printre cele mai vechi și mai active, dar și printre cele mai importante și mai prospere din România.

Note:

1. Raportul de gestiune pe bază de bilanț al Consiliului de Administrație pentru anul 1999.
2. „Observator T”, Tecuci, XI, nr. 619, 8 noiembrie 2006, p. 5.
3. Societatea de Ajutor Reciproc pentru Decese și Casa de Ajutor Reciproc „Unirea” – Tecuci, Statut unic, [Bârlad], 2007, p. 86.
4. Idem, p. 82.
5. Idem, p. 84.
6. Idem, p. 86.
7. Idem.

VIII. ASOCIAȚIA DE AJUTOR RECIPROC ȘI DECESE ȘI C.A.R. „UNIREA“ ÎN PERIOADA 2008-2012

*„A fi responsabil înseamnă a munci
pentru obște ca pentru tine însuși.“*
Petru Vintilă

Vom începe acest ultim capitol al lucrării de față cu prezentarea succintă a principalelor evenimente care s-au derulat, în ultimii patru ani, în cadrul Asociației de Ajutor Reciproc și Decese „Unirea“, urmând ca, pe parcurs, să facem și o detaliere a acestora:

Anul 2008:

- decedează pe 28 martie 2008 col.rez. Mihai Sârbu, președintele S.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“;

- se achiziționează, din Germania, mașina funerară Mercedes Vito;

- are loc Adunarea Generală ordinară din 4 mai 2008 (adunare la care ar fi trebuit să se aleagă noul Consiliu de Administrație), ce avea să fie perturbată de diferiți oameni ce nu aveau nicio legătură cu unitatea, motiv pentru care se hotărăște amânarea punctului Alegeri pentru o Adunare Excepțională;

- s-a desfășurat Adunarea Generală excepțională din 31 mai 2008, cu care prilej s-a ales un Consiliul de Administrație compus din oameni noi procentul acestora

fiind de 75% comparativ cu cei care formau vechiul Consiliu;

Anul 2009:

- noul Consiliu de Administrație ales și-a început activitatea, hotărând printre altele, pe baza Ordonanței 26/2000, a Codului Fiscal și a Legii 93/2009, schimbarea denumirii de Societate de Ajutor Reciproc ..... în aceea de Asociație de Ajutor Reciproc ..... demersul fiind finalizat în cursul anului 2009;

- trecerea Asociației printr-o procedură de recunoaștere juridică în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor la Grefa Tribunalului Tecuci, în ședință de Cameră de Consiliu în ziua de 24.06.2009. Trebuie menționat că această acțiune se mai încercase odată în anul 2004, dar fără niciun succes. De această dată, revenindu-se cu argumente solide și clare, acțiunea s-a soldat cu succes în 2009;

- trecerea Asociației prin procedura de luare în evidență în Registrul de Evidență al Băncii Naționale a României, finalizată cu un proces verbal de luare în evidență din data de 30.07.2009;

- introducerea în activitatea C.A.R. a Contractelor de Împrumut anexe la Cererile de Împrumut, contractele având calitatea de titlu executoriu pentru ușurarea muncii de urmărire a restanțierilor;

- s-a terminat intabularea sediului de pe strada 1 Decembrie 1918 (sediul principal al Asociației);

- conform Ordonanței nr. 26, Consiliul de Administrație devine Consiliu Director;

Anul 2010:

- s-a aprobat, în Adunarea Generală, din anul 2010, noul Statut cu prevederi comune așezate într-o formă sistematizată, acesta fiind structurat pe capitole distincte, schematice, astfel încât să fie ușor de citit și înțeles.

Toate aceste demersuri menționate, în baza unei cronologii, putem spune că au avut menirea să așeze activitatea Asociației noastre, din punctul de vedere al legitimității actelor, într-o zonă de normalitate lăsată, care anterior fusese lăsată la o parte.

Adunările Generale ale membrilor asociați hotărâseră, încă din anii '90, că era necesară înființarea unei Case Mortuare la nivelul orașului Tecuci. În luarările de cuvânt din Adunarea Generală din 2008, s-a reafirmat dorința membrilor asociați de a avea un locaș de asemenea tip.

De aceea, în anul 2009, în urma vânzării terenului din strada Ștefan cel Mare, s-a reușit cu banii obținuți să se achiziționeze terenul din strada Dimitrie Hârlescu, în paralel având loc discuții preliminare în Consiliul Director referitor la Casa Mortuară – ceea ce trebuie să fie, ceea ce trebuie să constituie, ceea ce trebuie să conțină.

După aceste discuții preliminare, s-a predat tema de proiectare domnului inginer Apostol Popovici din Focșani, reprezentant al S.C. Cristal Proiect s.r.l. Proiectul a fost definitivat și aprobat în ședința de Consiliu Director din 15 iunie 2009.

Caietele de sarcină au fost înmânate către S.C. Vila S.A., S.C. Unicom S.A. și către S.C. „Avram Iancu“ S.R.L. respectându-se astfel dorința membrilor

Asociației de a executa lucrarea doar cu firme din municipiul Tecuci.

În ziua de 24 august 2009, la ora 9.00 dimineața, are loc, la sediul Asociației, în prezența Consiliului Director, a contabilului șef, a inginerului proiectant, a reprezentanților firmelor mai sus menționate, deschiderea plicurilor cu ofertele scrise din partea S.C. Vila S.A. și S.C. Unicom S.A., S.C. „Avram Iancu“ S.R.L. solicitându-se o amânare de 24 de ore, respinsă însă prin vot de către Consiliul Director.

S-au analizat ofertele devenite publice odată cu deschiderea plicurilor, oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere financiar și ca timp de execuție fiind cea a S.C. Vila S.A. Tecuci. Cu acest prilej, s-a încheiat procesul-verbal și au început discuțiile legate de contract.

Pe 31 august 2009, se încheie contractul de execuție cu S.C. Vila S.A., urmând ca lucrările să înceapă la la 1 septembrie 2009 cu termen de finalizare într-un an.

Practic, pe 1 septembrie 2009, s-a pus piatra de temelie a unui locaș aparte prin locație, prin unicitate și formă, cât și prin destinație. Conform uzanțelor, executantul a afișat, la fața locului, un panou cu indicarea denumirii obiectivului, a destinației, a beneficiarului, precum și a duratei execuției – proiectul devenind astfel public.

Ca un element aparte, trebuie să menționăm faptul că, în decursul săpăturilor efectuate, s-a descoperit o bombă neexplodată din al Doilea Război Mondial, motiv pentru care a fost necesară intervenția de urgență a geniștilor pentru dezamorsarea acesteia.

Pe 15 decembrie 2009, execuția lucrărilor se suspendă datorită iernii grele, reluarea acestora făcându-se abia în luna martie a anului 2010.

În aprilie 2010, o delegație a Consiliului Director participă la Adunarea Generală a S.A.R.D. „Muncitorul“ Tecuci la care este reeasă în funcția de Președinte doamna Ionica Furtună, prilej de a reafirma apartenența comună a celor două unități și dorința sinceră de colaborare pe viitor.

Tot în aprilie 2010, o delegație a Consiliului Director al Asociației „Unirea“ din Tecuci participă la Adunarea Generală a A.R.D. „Unirea“ Adjud, prilej cu care reprezentanții tecuceni lansează ideea unei reuniuni, la nivel de conducere, a celor 5 mari asociații cu profil de ajutorare la decese, propunere îmbrățișată de toți cei prezenți, dar nematerializată nici până astăzi.

În ceea ce privește Casa Mortuară, menționăm faptul că prima realizare concretă a avut loc, pe 15 iunie 2010, atunci când s-a montat crucea de oțel inox pe turla noului edificiu. În ziua de 24 septembrie 2010, s-a preluat de la executant întregul obiectiv Casa Mortuară pe baza procesului verbal și cu o garanție de lucrări.

La eveniment, au fost de față, pe lângă reprezentanții constructorului și ai Consiliului Director al A.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ Tecuci, reprezentanți ai Primăriei Tecuci, precum și alți membri asociați. Totodată, s-au început demersurile pentru instalarea gazului în clădire, aceasta fiind practic singura utilitate neinclusă în devizul inițial.

În ziua de 11 octombrie 2010, Consiliul Director a invitat, la sediul nou al Casei Mortuare, prin mijlocirea

preotului Gheorghe Joghiu, Protopop de Tecuci, pe toți preoții din municipiu. Au mai fost prezenți domnul Eduard Finkelstein, Primarul Tecuciului, doamna Aura Chițu, arhitectul orașului. Cu acest prilej s-a desfășurat un dialog social tripartit între reprezentanții clerului, ai Primăriei și ai Consiliului Director asupra unui cod de uzanță comună și în bune condiții a Casei Mortuare. Totodată, s-a stabilit ca data de 11 octombrie 2010 să se constituie ca un moment de referință din viața Asociației „Unirea“, ea marcând debutul activităților specifice Casei Mortuare.

În luna noiembrie 2010, Asociația achiziționează a doua mașină cu specific mortuar din Germania, de această dată un Volkswagen T5 Kombi.

Așa cum s-a hotărât și cu prilejul Adunărilor Generale desfășurate în anii 2009 și 2010, fuseseră îndeplinite toate condițiile începerii unor activități cu specific – depuneri decedați, magazin aprovizionat cu toate obiectele specifice decesului, transport funerar intern și internațional, inclusiv repatriere decedați, sală de pomeniri cu peste 70 de locuri – toate făcute în respectul atât al decedatului, cât și al celor care participă la astfel de momente. Menționăm faptul că aceste servicii întrunesc exigențele normelor europene în domeniu, ele având deja recunoașterea atât a eforturilor depuse, cât și a corectitudinii manifestată față de oameni sau a înțelegerii necazurilor cu care aceștia se confruntă. Toate acestea au capătat o formă finală, în anul 2011, când s-au demarat activitățile din toate sectoarele.

Putem sublinia faptul că s-a terminat o etapă foarte importantă de investiții. Făcută la timp (în condiții de

criză este bine să investești datorită costurilor mult mai reduse), această activitate nouă este practic o confirmare a muncii depuse la nivel de unitate în ultimii douăzeci de ani, când activitatea desfășurată a avut o direcționare clară pe om. Această nouă deschidere a fost gândită să aducă, chiar de la începuturile ei, mai multe avantaje și mai multe direcții – a fost gândită ca un serviciu mortuar suplimentar complet, ca activitate aducătoare de profit pentru membrii Asociației (sub formă de ajutoare de deces majorate) și o formă firească a așezării fiecărui salariat în locul unde realizează venit.

În paralel, Asociația și-a continuat activitatea profund filantropică. Am fost întotdeauna alături, la bine, de preoții care ne-au solicitat ajutor pentru bisericile aflate fie în construcție, fie în renovare; de copiii de la grădinițele din oraș cu ocazia sărbătoririi Crăciunului; de Biblioteca Municipală „Ștefan Petică” sau Casa de Cultură, unități pe care le-am sprijinit în desfășurarea demersurilor lor cultural-educative.

Asociația a declanșat, în 2010, programul *Crăciun alături de oameni*, dedicat ajutorării familiilor de bătrâni, membri asociați, aflați în suferință sau nevoi. În 2010, membrii Consiliului Director s-au deplasat punctual și direct, acasă, la peste 120 de familii.

În anul următor 2011, am reușit să aducem bucurie la alte peste 400 de familii de oameni bătrâni.

Programul acesta se dorește a fi permanentizat, dar ceea ce ne preocupă cel mai mult în momentul de față este refacerea unor pârghii sociale și umane ce par a fi rupte în societatea românească sau cel puțin uitate.

Am fost alături – la necaz – de inundații din Suceava anulului 2008 (orașul Rădăuți), de oamenii aflați în suferință pe paturile de spital, plecați la operații sau cu copiii în dificultate. Mărturie stau în acest sens procesele-verbale ale Asociației „Unirea“, cu dezbaterile fiecărui caz în parte și soluțiile găsite.

Constituie un moment de referință în activitatea proprie și introducerea unui tip nou de împrumut, cu o perioadă de rambursare de 18 luni, în valoare de 7.500 lei, precum și creșterea, timp de trei ani, în această perioadă a ajutoarelor de deces fără a mări contribuția la deces. Tot aici sunt de menționat unele decizii luate în favoarea membrilor asociați așa cum ar fi reducerea penalității de întârziere de la 1 la 0,5 pe ziua de întârziere, reducerea cotei din venitul net de la 0,5 la 0,3 la înscrierea la C.A.R. și decizia Consiului Director de a acorda chiar și în caz de neplată mai mult de un an – până la trei ani de neplată, reparând astfel ceea ce se considerase a fi o nedreptate.

Am lăsat deoparte sediul din strada 1 Decembrie pentru că dacă am reușit să dăm publicului două toalete noi, complet utilizate (tot la cerința membrilor asociați) și să pavelăm curtea principală, vrem să punem în valoare și frumusețea arhitectonică a clădirii Asociației încercând o renovare mai întâi a spațiului interior și mai apoi a exteriorului.

Iarna lungă și grea din perioada 2011-2012, care s-a remarcat prin viscole intense, mari căderi de zăpadă și geruri deosebite fapt ce nu s-a mai întâlnit în ultimii 50 de ani, a afectat familiile multora dintre membrii asociați originari din satele și comunele alăturate Tecuciului.

Tocmai de aceea, după desfășurarea unei campanii de strângere de ajutoare, la care au subscris și diverși oameni din Tecuci, conducerea Asociației noastre, cea care a asigurat principalul suport financiar, s-a deplasat în satele din comunele Buciumeni, Nicorești sau Poiana pentru a dona sinistraților ajutoarele constând din alimente de bază și rezerve de apă potabilă.

La finalul capitolului de față, prezentăm și câteva date statistice elocvente pentru perioada abordată.

C.A.R.
-lei-

An	2007	2008	2009	2010	2011
Imprumutri acordate	11.825.700	14.042.700	16.376.600	16.092.900	17.102.100
Cotizatie inceput an	6.324.992	6.819.161	7.460.848	8.230.243	8.632.152
Cota penalitate	1%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%
Fond repartizat (%)	4.21%	3.67%	4.33%	4.00%	3.20%
Fise Active	6.840	6.926	7.342	7.518	7.714
Dosare executare	2	2	8	15	24
Inscrieri	364	507	518	561	587
Taxa Insciere	0.5%	0.3%	0.3%	0.3%	0.3%
Numar imprumuturi	3.675	4.385	4.425	4.741	4.816

A.A.R.D.
-lei-

An	2007	2008	2009	2010	2011
Decese	3.380	3.765	3.865	3.864	3.833
Ajutoare deces plătite	4.638.600	6.252.150	6.915.300	7.233.750	7.525.250

Președinte: ing.ec. Cătălin Dodu

CRONOLOGIE ISTORICĂ

1877 - Ia ființă Comitetul Doamnelor din Tecuci a cărui principală menire era aceea de a strânge colecte pentru sprijinirea ostașilor implicați în Războiul de Independență;

1879, decembrie 16 - Se înființează Societatea de Binefacere și Ajutorare pentru cei aflați în suferință. Fondatori: protoiereul Gheorghe Dimitriu, Anton Cincu, istoricul Alexandru Papadopol-Calimah, doctorii Constantin Petraș și Jan Kopečki, Ioniță Hrisanti;

1882, ianuarie 31 - A fost fondată Societatea cu caracter filantropic a Funcționarilor Publici;

1885, septembrie 1 - A fost creată Societatea Independentă a Meseriașilor și Comercianților;

1892, februarie 22 - S-a întemeiat Societatea de Filantropie „Regina Elisabeta“ a Comercianților și Meseriașilor (numită și Industriașilor pentru un timp);

iulie 19 - În cadrul Adunării Generale a fost stabilită conducerea Societății „Regina Elisabeta“, președinte de onoare fiind desemnat Theodor Cincu, proprietar de pământ și om politic;

august 1 - Profesorul Gheorghe Anghelescu, directorul Liceului Real de băieți din localitate, fondează Societatea de Ajutor a membrilor Corpului Didactic din județul Tecuci;

1894, februarie - La Tecuci ființa Societatea de Ajutor Reciproc „Achedes“ (Unirea, n.n.) a Comunității evreiești locale;

decembrie - Societatea Comercianților și Meseriașilor ajunge să numere deja 170 membri;

1895, august 2 - În cadrul Societății de Filantropie și Economie a Comercianților și Industriașilor s-a înființat, pentru membrii săi, o Secțiune de Economie și Depuneri voluntare;

1895, februarie - S-a creat Societatea de Economie a Funcționarilor Publici din județul Tecuci;

1896, ianuarie 6 - Profesorul Gheorghe Anghelescu, originar din comuna Matca, fondează Societatea Agricultorilor din județul Tecuci. Ca patron al acesteia a fost aleasă tot Regina Elisabeta;

aprilie 1 - A fost întemeiată prima Societate Filantropică a Meseriașilor de origine israelită;

1899, decembrie 31 - Societatea de Filantropie și Economie a Comercianților și Industriașilor ajunge să numere 415 membri;

- Paul Papadopol-Calimah devine Președinte activ al Societății Agricultorilor „Regina Elisabeta“;

1903, martie 27 - Societatea Agricultorilor „Regina Elisabeta“ avea create sucursale la Matca, Nicorești, Ivești, Cosmești, Brăhășești etc., dar și la Mărășești, în județul Putna;

- Ulisse Negroponte, de la Ivești, a fost ales ca președinte onorific al Societății Agricultorilor „Regina Elisabeta“;

1906 - Societatea Agricultorilor se mută în noul sediu din str. Ștefan cel Mare, nr. 102, în imobilul achiziționat de la Iacob Sleghel;

1918 - Datorită privațiunilor cauzate de Primul Război Mondial, Societatea Agricultorilor înregistrează un deficit de 12497 lei, o sumă foarte mare pentru acea perioadă;

1921 - La Societatea Agricultorilor, numărul membrilor care plătea cotizație se ridică la 1477 persoane, iar capitalul Societății se cifrează la 33000 lei;

1923 - Se reînființează Societatea „Regina Elisabeta“ a Comercianților și Meseriașilor, care își întrerupsese activitatea după Primul Război Mondial, ce va avea ca patron spiritual pe Sfântul Mare mucenic Gheorghe, iar ca Președinte în exercițiu pe Carol Pelin;

1925, octombrie 20 - Funcționarii fiscali din Tecuci pun bazele Societății de Economie, Împrumut și Ajutor a Funcționarilor Financieri;

1926, aprilie 1 - Ca președinte de onoare al Societății de Economie, Împrumut și Ajutor a Funcționarilor Financieri a fost

ales Luca V. Sobieschi, iar ca Președinte activ Constantin Frangulea;

1929 - Societatea de Ajutor Reciproc pentru Decese a Meseriașilor a fost creată de către muncitorii CFR-iști din localitate;

1931 - Dintr-un Anuar statistic al epocii aflăm că, la Tecuci, funcționau: Azilul de bătrâni „Alecă și Catinca Anastasiu“, Orfelinatul „General Rășcanu“ și Societatea de Ajutor a Doamnelor „Sprijinul“ ;

1932, iunie - S-au pus bazele Societății de Ajutor Reciproc a Pensionarilor civili, militari, văduve și invalizi de război, Președinte fiind maiorul G. Volanschi în casele căruia funcționa și societatea;

1934, septembrie - Ia ființă filiala Tecuci (sediul în str. Elena Doamna, nr.16) a Asociației Generale a Pensionarilor din România, Președintele acesteia fiind desemnat Luca V. Sobieschi;

1935 - Societatea Comercianților și Meseriașilor înregistrează 180 membri, cuantumul ajutorului de deces variind între 200 și 700 lei;

1936, ianuarie 1 - Filiala Tecuci a Asociației Generale a Pensionarilor din România numără 1888 membri, „toți cu cotizația la zi“;

septembrie 1 - Societatea Comercianților și Meseriașilor își stabilește sediul în imobilul Băncii Populare „Independența“ de pe str. Ștefan cel Mare, nr. 229;

1937, iunie - Societatea Comercianților și Meseriașilor se contopește cu Societatea de Ajutor Reciproc a Meseriașilor „Harles“;

septembrie - Societatea de Ajutor Reciproc a Pensionarilor civili și militari se alătură Societății „Unirea“;

1939, septembrie / octombrie - Reprezentantele filialei Tecuci a Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor din România acordă ajutoare constând din alimente refugiaților polonezi;

1941, decembrie - Societatea Agricultorilor, numită acum și a Plugarilor, înregistrează 1120 societari;

1943, iulie 18 - Primăria înființează „un serviciu de pompe funebre“ venind în sprijinul celor foarte săraci;

1944, aprilie 30 - V. Cucoaneș a fost ales ca Președinte al Societății Agricultorilor și Plugarilor „Regina Elisabeta“ ;

        iunie 22 - Ca Președinte al Societății Mixte „Unirea“ avea să fie ales Spirache Florea;

1949, martie 24 - Sub președenția lui V. Cucoaneș se produce contopirea Societății Agricultorilor și Plugarilor cu Societatea Mixtă „Unirea“ care, la acea vreme, devenise cea mai mare și mai puternică unitate de întrajutorare din localitate;

- După fuziunea Societății Agricultorilor și Plugarilor cu Societatea Mixtă „Unirea“, noul Consiliu de Administrație ales, format din 14 membri, avea să fie condus de președinții: Niță Caloianu și Ion Vârlănuț;

1950, martie 10 - Filiala Tecuci a Asociației Pensionarilor din România s-a autodizolvat;

1950, mai 12 - Foștii cotizanți ai filialei Tecuci a Asociației Generale a Pensionarilor din România sunt preluați ca membri de Societatea Mixtă „Unirea“;

- Societatea „Unirea“ are în evidențele sale 1210 societari, în cadrul acesteia a fost creată și o Bibliotecă care împrumuta cărți solicitanților, iar pentru cinstirea memoriei înaintașilor (Gheorghe C. Purcel și Paul Papadopol-Calimah) s-a înălțat o cruce monumentală în Cimitirul orașului;

1953 - Structura socială a membrilor Societății Mixte „Unirea“ era următoarea: 265 meseriași, 541 agricultori, 201 văduve, 125 muncitori necalificați, 206 salariați, 295 pensionari și 52 invalizi;

1960 - Numărul membrilor societari este de 4700.

1961 - Membrii care au cotizat vreme de 25 de ani în cadrul Societății „Unirea“ sunt scutiți de taxa de plată pentru decese;

1962 - Titulatura de Consiliu de Administrație avea să fie înlocuită cu cea de Comitet de Conducere mult mai agreată de regimul comunist;

1964, martie 15 - Ion Balica a fost ales ca Președinte al Comitetului de Conducere al Societății;

1969 - S-a publicat Statutul modificat al Societății de Ajutor Reciproc pentru Decese „Unirea“;

1970 - La solicitarea organelor de partid și de stat locale s-a acordat suma de 40000 lei pentru ajutorarea persoanelor afectate de inundații devastatoare din Transilvania;

1971 - S-a acordat Casei de Cultură suma de 105000 lei pentru finalizarea construcției Sălii de Spectacole „Popular“ (denumită, ulterior, „I. Petrovici“);

1973 - Societatea Mixtă „Unirea“ cumpără imobilul din str. 23 August (astăzi 1 Decembrie 1918), nr. 37 pentru care a plătit suma de 200000 lei;

- Pe baza unor investigații riguroase, profesorul tecucean Aurel Brumă, viitorul jurnalist și scriitor, elaborează primă încercare de monografie a Societății;

- Societatea „Unirea“ înregistrează 6730 membri;

1977, martie/aprilie - Conducerea Societății donează, din fondurile de rezervă, 70000 lei sinistraților afectați de puternicul cutremur din 4 martie;

martie 27 - În cadrul Adunării Generale s-a hotărât și aprobat înscrierea de membri din toate județele țării;

1981, aprilie 1 - Vasile Florea, la recomandarea organelor locale de partid, este „ales“ Președinte al Consiliului de Conducere al Societății ;

1982, decembrie 31 - Societatea „Unirea“ ajunsese să înregistreze 57000 membri, motiv pentru care bugetul unității se ridică la suma de 11077093 lei;

1983 - Au fost achiziționate mai multe sute de volume în valoare de 10000 lei pentru îmbogățirea fondurilor de carte ale Bibliotecii Municipale – Tecuci;

1988, ianuarie 16 – Contabila Societății, Maricica Papuc, a fost desemnată de către Comitetul Municipal Tecuci al P.C.R. ca Președinte al Societății „Unirea“;

1989 - În cursul anului s-au înscris 3182 membri noi, totalul celor care cotizau ridicându-se la 71155;

1990 – Societatea a sponsorizat tipărirea ziarului „Glasul Tecuciului“ și „Fundația pentru întemeierea județului Tecuci“;

1992, iunie 2 – Membrii Consiliului de administrație aleși de Adunarea Generală l-au desemnat ca Președinte al Societății Mixte „Unirea“ pe Mihai Sârbu, colonel în rezervă.

- S-au executat reparații capitale și amenajări de interior la sediul Societății; a fost rezolvată problema încălzirii spațiilor prin achiziționarea unei microcentrale termice;

1993 - S-a creat Fundația de Binefacere „Anton Cincu“ de pe lângă Clubul Copiilor din oraș;

1994, ianuarie 1 - În cadrul Societății s-au pus bazele unui nou segment de activitate cu caracter social, constituindu-se Casa de Ajutor Reciproc;

ianuarie 17 - La Protoieria Tecuci s-a creat o Fundație de Binefacere, întemeietorii acestei fiind Cornelia Naum și Jose Cabrera;

1995, martie 26 - Adunarea Generală decide ca subunitatea nou creată, adică C.A.R.-ul, să funcționeze distinct ca personalitate juridică și cu fonduri proprii;

- S.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ a acordat fondurile necesare pentru realizarea statuiei din bronz a Cercetașului, pentru efectuarea lucrărilor de reparații la unele lăcașuri de cult din orașele Tecuci și Adjud;

1999 - Numărul membrilor societari s-a ridicat la 120000 persoane;

- S.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ lucrează cu două noi conturi bancare care au fost deschise la B.C.R și Raiffeisen Bank;

2000 - S-a asigurat dotarea integrală a unității cu calculatoare și imprimante;

2002, decembrie 31 - Societatea numără 140000 membri, iar fondurile acesteia totalizează peste 12 miliarde lei; C.A.R.-ul are deja 7500 cotizanți (beneficiari);

- La dispoziția unor familii afectate de incendii din Tecuci, Munteni, Bârlad sau Iași s-au pus sume cuprinse între 5-1000000 lei;

2005 - Pentru un plus de garanție, a fost creat un cont nou și la Banca „Carpatina“ SA;

- Au fost acordate ajutoare bănești în valoare de 30000 RON unor membri societari din județele Galați, Vrancea și Bacău care au avut de suferit în urma inundațiilor catastrofale din timpul verii;

2006, august 19 - Conducerea S.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ s-a deplasat în comuna Arbore, din județul Suceava, pentru a ajuta cu fonduri bănești 37 familii ce fuseseră afectate de inundații;

2007, aprilie - A fost publicată la Editura „Sfera“ din Bârlad, prima Monografie reprezentativă a S.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“, autorul acesteia fiind profesorul Ștefan Andronache;

- Are loc sfințirea noului steag al Societății, precum și a monumentului impunător din Cimitirul orașului consacrat fondatorilor primelor societăți de ajutorare pentru decese din Tecuci care, ulterior, s-au reunit ajungându-se astăzi la A.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“;

- S-a elaborat și aprobat noul Statut unic al S.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ ținându-se cont de transformările legislative din ultima perioadă;

2008, martie 28 - Încetează din viață col. (rez.) Mihai Sârbu, unul dintre cei mai activi președinți ai S.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ – Tecuci;

martie - S-a achiziționat mașina pentru procesiuni funerare „Mercedes Vito“;

mai 31 - În cadrul Adunării Generale excepționale s-a ales noul Consiliu de Administrație format în cea mai mare majoritate din oameni noi, iar Președinte al S.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ a fost ales ing. Ec. Cătălin Dodu;

2008, august - Au fost ajutați cu importante sume de bani persoanele sinistrate din Rădăuți, jud. Suceava;

2009 - S-a achiziționat terenul din str. Dimitrie Hârlescu;

- Conform Ordonanței nr. 26, Consiliul de Administrație se transformă în Consiliu Director;

- S-a realizat intabularea sediului principal al S.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“;

iunie 24 - Noul Consiliu de Administrație hotărăște schimbarea denumirii de Societate în aceea de Asociație;

iulie 30 - A.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ este recunoscută și inclusă în Registrul de evidență al Băncii Naționale a României;

  septembrie 1 - Se pune piatra de temelie a viitoarei Case Mortuare a Asociației;

  2010 - În Adunarea Generală a A.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ s-a discutat și aprobat noul Statut cu modificări;

  iunie 15 - S-a montat crucea din oțel inoxidabil pe turla noii Capele de la Casa Mortuară;

  septembrie 24 - S-a terminat întreaga construcție a casei Mortuare din str. Dimitrie Hârlescu, care reprezintă finalizarea celei mai importante investiții din ultimii cinci ani;

  octombrie 11 - În cadrul noii clădiri a Casei Mortuare, inaugurată la această dată, s-a desfășurat un dialog social tripartit în cadrul căruia s-au mai implicat Primăria și Protoieria Tecuci;

  noiembrie - Asociația achiziționează o nouă mașină mortuară marca Volkswagen T5 Kombi;

  decembrie - A.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ demarează programul de ajutorare „Crăciun alături de oameni“ de care aveau să beneficieze 120 familii nevoiașe din Tecuci;

  2011, decembrie - în cadrul programului cu caracter social, „Crăciun alături de oameni“, conducerea Asociației a oferit alimente la peste 400 familii de oameni în vârstă;

  - Numărul deceselor a fost în acest an de 3833, cu mult mai mic decât în anii 2009 și 2010, iar ajutoarele de decese au depășit 7525000 lei;

  decembrie 31 – Nivelul împrumuturilor acordate celor 4816 solicitanți, prin C.A.R. „Unirea“ – Tecuci, s-a ridicat la suma de 17102100 lei;

  2012, februarie - Membrii Consiliului Director s-au deplasat, în satele din comunele Nicorești, Poiana și Buciumeni, cu ajutoare substanțiale pentru a le oferi sinistraților afectați de masivele căderi de zăpadă;

  martie 25 - S-a tipărit a doua ediție revizuită și îmbogățită a Monografiei A.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ – Tecuci;

  martie 31 - S-a desfășurat Adunarea Generală a membrilor A.A.R.D.-C.A.R. „Unirea“ – Tecuci.

CONDUCĂTORII A.A.R.D. - C.A.R. „UNIREA” TECUCI

**Președinții de onoare ai societăților fuzionate care au
format marea Societate Mixtă „Unirea” – Tecuci**

Regina Elisabeta
Alexandru Papadopol-Calimah
Theodor Cincu
Nestor Cincu
George Negroponte
Luca V. Sobieschi
Gheorghe Popovici

**Președinții
Societăților de Economie, Împrumut și Ajutor care
au fuzionat, de-a lungul timpului, ai Societății Mixte
„Unirea” și A.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” Tecuci
(din 1882 și până în 2012)**

C.I. Cosmeanu	1882–1893
Constantin Gh. Nenița	1891–1892
Gheorghe C. Purcel	1892–1903
Costică N. Brăiliță	1893
Gheorghe Anghelescu	1896–1899
Paul Papadopol–Calimah	1899–1909
Toader M. Costea	1903
Matei Gheorghiu	1906–1910

Gheorghe Ovanes	1920–
Nicolae Pavelescu	1920–1944
Constantin Frangulea	1926
Carol Pelin	1926–
Panaite V. Focșăneanu	1930–1931
Dimitrie Velicu	1931–1937
Grigore Volanschi	1932–1937
Iosif Harles	1933–1937
Luca V. Sobieschi	1934–1938
K. M. Dodachian	1937–
Nicolae Vladimirescu	1937–
Ioan Alexandrescu	1938–1950
Constantin Balaban	1938–1943
Vasile Cucoaneș	1944–1949
Spirache Florea	1944–1949
Gheorghe Țanu	1946
Ion Bogos	1948–1949
Ștefan Petrea	1948–1950
Niță Caloianu	1949
Ioan Dropol	1950–1964
Ion Balica	1964–1973
Ioan Hurjui	1973
Vasile Toma	1974–1981
Vasile Florea	1981–1985
Panaite Anghel	1985–1987
Maricica Papuc	1987–1992
Mihai Sârbu	1992–2008
Cătălin Dodu	2008–

CONDUCEREA
A.A.R.D. – C.A.R. „Unirea” - Tecuci
în anul 2012

Consiliul Director

Președinte: ing.ec. Cătălin DODU
Vicepreședinte: Domnica SIMILACHE
Gheorghe CRIVINEANU
Gheorghe PANCHIOSU
Teodor CRUCEANU
Ionel POPA
Mirel TIGĂNUȘ

Activitatea economico-financiară:
contabilul șef: ec. Daniela Sanda Motoc

Comisia de cenzori:
Președinte: Elena PAMFILE

Membri:
Nicolae CATANĂ
Angela LĂZĂRESCU

**SALARIAȚII A.A.R.D.-C.A.R. „UNIREA”
din anul 2012**

1. Marilena STANCIU - administrator bază de date

Ajutorare la deces:

2. Doina NECHITA - casier central
3. Doina Ioana CARP - casier
4. Cecilia BORȘ - casier
5. Fănuța BALABAN - casier
6. Florina BUTUCEL - casier

Personal C.A.R.:

7. Geanina RUSU - casier central
8. Maria BALAN - casier
9. Mariana STAN - casier

Personal auxiliar:

10. Octav MUNTEANU - administrator sediu central
11. Sonia Doina SĂNDULESCU - îngrijitor

ILUSTRĂȚII
Facsimile după documente și
fotografii

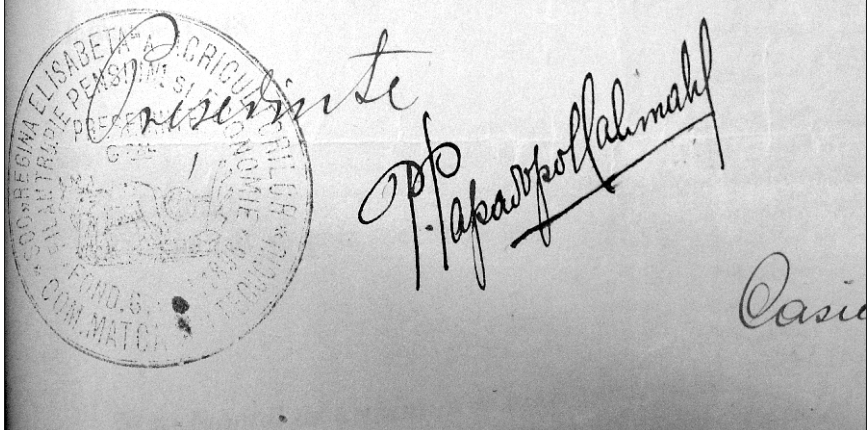

CESTIONAR

- 1) Numele societății; natura și scopul ei. *Regina Elisabeta*
Soc. de filantropie și economie a comer-
ciantilor și industriașilor din Tecuci în scop
de a ajuta membrii ce jăluia cazuri de boala
medicamentelor, medic, subșanșii boșorci, etc. unii și
a aduna și mulțimea deșeurilor voluntarilor membrii.
- 2) Data înființării (adică înscrierea la tribunal,
sau, dacă societatea nu e înscrisă, data începerii
operativelor). *Societatea este înființată la 22 Ianuarie 1892 cu*
scop filantropic și înscrisă la tribunal la 23
1892, iar la 1895 modificându-se statutul și a în-
ființată și o asociație de economie din deșeu-
neri voluntare. El deșeurile membrilor societății
și s'a înscris la tribunal la 23 August 1895.
- 3) Numarul membrilor: a) la înființare, b) la 1
Ianuarie 1898. *La înființare au fost înscriși 37 membri*
al caror număr până la 1 Ianuarie 1893, au
crescut la 564, plus 61 membri înscriși de la
1 Ianuarie 1893 până la 31 Dec 1898 în total numărul
membrilor înscriși e de 415, dintr-o care 97 au fost
escluzi și morți.
- 4) Capital: a) la înființare, b) la 1 Ianuarie
1898: pe cât se poate specificat în: *La 23 Ianuarie 1892 capitalul filantropic a fost de 2836 lei*
obligabile înscrise până la 31 Dec 1893 suma de 152.406
Capitalul economie la înființare a fost de 1795 a fost de 2836 lei
care în ratele înscrise și dividendele până la 31 Dec 1898, a
crescut la suma de 80.293 lei în care intră și 15240 lei
capitalul filantropic după 3 pro. participare.
- 5) a) Capital de acțiuni (a se arăta câte sunt, în
ce valoare și dacă sunt pe deplin vărsate sau nu). *Capital de acțiuni nu este.*
- b) Capital de obligațiuni (acesta constituie pasiv,
dar reprezintă, ca și cel de acțiuni, banii încredin-
țați societății). *Capital în obligațiuni ipotecare, micrografare*
și poștite 60132 lei și 20111 în numerar
pană la 31 Dec 1898
- c) Capital de rezervă. *Capital de rezervă 3 lei 6000 format*
din reteniri de 2% la capitalurile restituite.
- d) Depozite: Există un maximum pentru de-
pozite? *Nu sunt*
- e) Capital din cotizații. *Acest capital se arata la 1/4 de mai sus.*

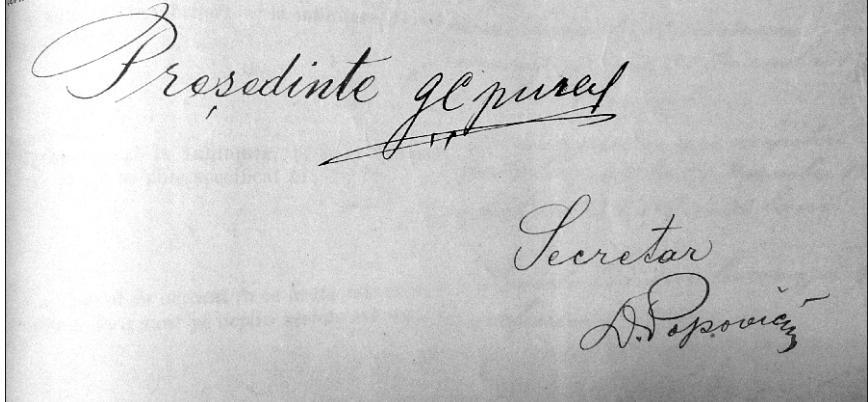
Informații despre începuturile Societății Agricultorilor
din județul Tecuci, manuscris din anul 1899

18) Care sunt operațiunile din care este partea principală a câștigului? Care sunt acelea care se termină mai des cu pagubă? *Nu sunt.*

Semnătura Președintelui Societății Agricultorilor din județul Tecuci din anul 1899

18) Care sunt operațiunile din care este partea principală a câștigului? Care sunt acelea care se termină mai des cu pagubă? —

Semnătura Președintelui Societății de Filantropie a Comercianților și Meseriașilor din anul 1899

1
Deciziunea A. I.
Convocatul # 96.

Deciziunea Adunării Generale.

Atârând anul 1903 luna Martie în 24 zile douăzeci și cinci
Noi subsemnati membri secretari a Societati de Filantropie a apărut.
Toulor dñi Tâncuși întrunite în adunare Generală Sesione Costra ordonam
în urma convocării Sui Prevedute al Societati; La ora 10.00 m noi
cși prezenti am declarat sedinta deschisă la ora fixa și preșzuta
în Convocare.

Si am decis astfel.

Preșzute al Biroului de alegere pe dñu Petru Constantin.
Secretari Sⁿⁱ C. Dimitriadă și Sanda Sandica cu secretari
C. Lupascu și Pamate Tancu. —

Biroul constituit sa Preșzdat la alegere. —

12) C. Băciu, C. Dimitriadă, I. Lonsca, V. I. Cuzan, I. Costea
Amecu, C. Lupascu, I. Lupascu, Gh. Gh. Iulianu I. Ion, G. Vasile
Jacob Constantin, nedescifabil, Gh. I. Ghergheș, C. Dimitrova, nedescifabil
Mica I. Tîrș, Costachi Ilututu, C. Matei, D. Bogdan, P. Tancu
V. I. Ivan, I. Pamatecu, M. Constantin, I. Buzgheles, N. Dumitru
P. Lepadatu, I. Gula, Toulor Dumitru, M. Putaru, M. Aldes,
I. Dumitru. —

Urmăzătorii Secretari

Preșzute M. Căstă

Secretar I. Căstă

Facsimil după o decizie din anul 1903 a Adunării Generale a
Societății Agricultorilor.

Constantin, redescifabil, Gh. T. Gheorghiu, C. Dimitrescu, redescifabil
 T. Trif, Costach. Hurutiu, C. Matei, D. Boghian, P. Tame
 Ioan, T. Paminteanu, H. Constantin, T. Bunghelea, N. Dimitrie
 Padatu, T. Golu, Toader Dumitrescu, M. Pulame, H. Aldes,
 Dimitrie.

Urmasia Comitetului

Prezinte M. Costea

Secretar S. Cauturaru

Semnătura președintelui și a secretarului Societății Agricultorilor, din anul 1903.

Foie de jurământ.

Jurăm pe omare și conștiința în fața lui
 Regelui și a onorabilei Curții de Apel din
 Regală Română, că vom respecta legea și
 Statutul Societății Agricultorilor din Tecuci.

De vom da ascultare altor Propuneri, Decizi
 Prezidiului, Membrelor din Consiliul de Administrație și
 din alte Comitete și Comisii create în a ne
 purta drepturile noastre în limitele Statutului,
 că vom păstra cu sfintească secretă Societății
 și Consiliului de Administrație de astăzi și în
 toate comunicările noastre cu alte persoane. Trebuie
 să comunicăm și cu ne vom abține să nu vorbim
 exteriorul noastre și lumii curioasă.

Așa saue astăzi 30
 Martie 1903 în asință cu Preș
 și a alți membri din Consiliul de Administrație
 Semnat și marș 1903

Urmasia Comitetului Membrelor

Prezinte M. Costea

Secretar S. Cauturaru

Stampa: SOCIETATEA AGRICULTORILOR TEUCI

Foia de jurământ din 30 martie 1903 a membrilor Consiliului de Administrație al Societății Agricultorilor

lui de Ura
 quit sigi la

Pres

SOC. REGINA ELISABETA A AGRICULTORILOR
 PENSIUNIERI IECOC
 PRESEDINTE
 37
 FOND. 6. JAN. 1896
 COM. MATCA JUD. TECUCIU

Prima ștampilă a Societății Agricultorilor „Regina Elisabeta” din anul 1896

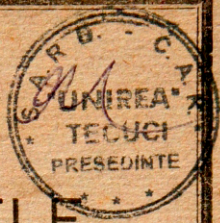

Statutul Societății Agricultorilor din anul 1904,
reeditat și în anul 1920.

Statutul Societății de Economie a Funcționarilor Financiari
din anul 1925.

1926

STATUTELE

SOCIETĂȚII DE FILANTROPIE

„REGINA ELISABETA“

A

COMERCIANȚILOR ȘI MESERIAȘILOR

DIN TECUCI

Intocmit și Autentificat de Tribunalul Tecuciu
la data de 25 Septembrie și 4 Noembrie 1926

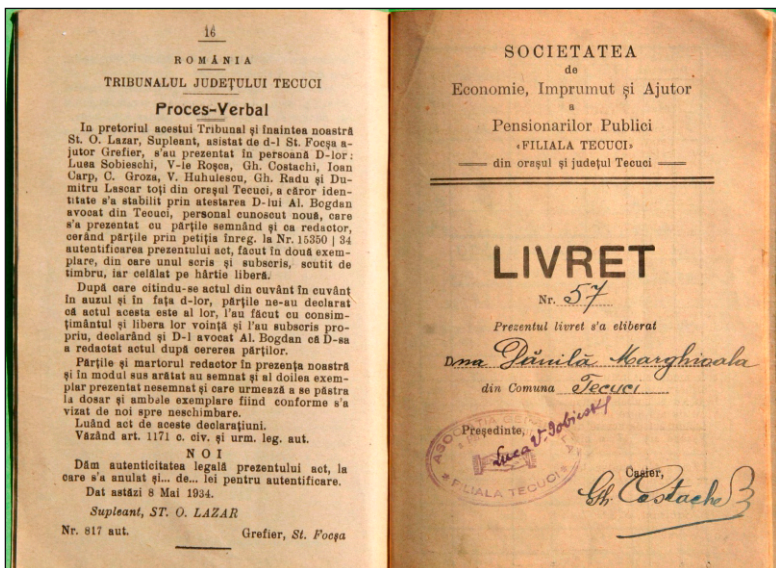

TECUCI

Tipografia și Legătoria de Cărți Vasile S. Adam

1928

Statutul Societății de Filantropie a Comercianților și Meseriașilor din anul 1926

Livretul unei membre a Societății de Economie, Împrumut și Ajutor a Pensionarilor din anul 1935.

DATA Depunerii			SUME DEPUSE			CAPITAL în finele anului	Nr. membrii
Anul	Luna	Ziua	Depuneri	Depuneri	Donații		
1934	Dec.	31	100	—	—	600	—
1935	Feb.	16	100	—	—	700	176
"	"	12	50	—	—	750	241
"	Avr.	18	50	—	—	800	420
			La 31 Dec 1935			800	—
1937	Januar.	18	—	—	—	800	38
			La 31 Dec 1937			839	—
1938	Nov.	15	260	—	—	1100	549
"	"	27	30	—	—	1130	583

DATA			SUME DEPUSE			CAPITAL în finele anului	Nr. membrii
Anul	Luna	Ziua	Depuneri	Depuneri	Donații		
1935	Apr.	2	100	—	—	100	129
"	Avr.	18	100	—	—	200	140
"	Oct.	4	100	—	—	300	171
			TOTAL			100	100
			La 31 Dec 1935			1935	5
1936	Dec.	31	100	—	—	2935	100
1937	"	"	100	—	—	3935	100
1938	Nov.	27	300	—	—	4235	63

Evidența sumelor depuse la Societatea de Economie, Împrumut și Ajutor a Pensionarilor, din anul 1935.

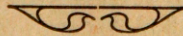
Dua Birtea Vochita

1934

STATUTELE

SOCIETĂȚII DE ECONOMIE
ÎMPRUMUT ȘI AJUTOR
A
PENSIONARILOR PUBLICI
— FILIALA TECUCI —
DIN ORAȘUL ȘI JUDEȚUL TECUCI

Iniințată în anul 1933.

— TECUCI —
Tipografia și Legătoria de Cărți, V. S. ADAM
— 1935 —

Statutul Societății de Economie, Împrumut și Ajutor a Pensionarilor Publici, din anul 1935.

REGISTRU D

Nr. curent	Numele Pronumele Societarului și data înscrierii	Numele și Pronumele Decedatului	Sume plătite	Numele și Pronumele Decedatului
	Crăciun I.	Ștef. Stefan 10	600	
	Ioan	Sofia Domita 10	686	
		Miguel Andria 10	969	
			612	
			149	
	Traycip la 28 Mote	Monica Butea 10	119	
	1946-	Marie Tada 10	560	
		Mogor Kencsei 10	850	
	Prinsivici I-2	Ioan K. Bolcu 10	1000	
		Sofia Stefan 10	2600	
		Costa Petric 10	5000	
		Bordea Ionescu 10	2600	
		Bordea Ionescu 10	950	
		Simca V. Ionescu 10	800	
		Dimitrie Popa 10	600	
		Beta Dumitrescu 10	1000	
			250	
			600	
		Blm Mycum	5	2966 din 27-VIII-1950
		Balazs Horci	6	4195 din 19-VIII-1950

Fragment dintr-un registru de partizi al Societății Mixte „UNIREA” din anul 1948.

Partida Nr. 7 Pensionarul Bejan Maria Domiciliul Com. Tecuci
 Soția Georg Str. Baba Bona

DATA					Suma achitate					DATA								
Anul	Luna	Nr. chitanței de achitare	Taxa înscr. la țară	Cota pe cap	Deces	Școlă	Școlă	Școlă	Dela	până la	Anul	Luna	Nr. chitanței de achitare	Taxa înscr. la țară	Cota pe cap	Deces	Dela	până la
1947	Oct.	288	105	105					105	1/10 - 1/10/1947								
1948	Mar.	288	170	20	60	220			170	1/10 - 1/10/1948								

Partida Nr. 7 Pensionarul Boatulanu Ecaterina Domiciliul Com. Tecuci
 Soția Bulgari 34

DATA					Suma achitate					DATA								
Anul	Luna	Nr. chitanței de achitare	Taxa înscr. la țară	Cota pe cap	Deces	Școlă	Școlă	Școlă	Dela	până la	Anul	Luna	Nr. chitanței de achitare	Taxa înscr. la țară	Cota pe cap	Deces	Dela	până la
1948	Apr.	555	135	135					135	1/10 - 1/10/1948								
1948	Apr.	822	230	220	60	110			230	1/10 - 1/10/1948								
1949	Apr.	99	105	90					105	1/10 - 1/10/1949								
1949	Apr.	182	90	20	90	210			90	1/10 - 1/10/1949								
1949	Apr.	518	210	270					210	1/10 - 1/10/1949								
1949	Apr.	319	185	270					185	1/10 - 1/10/1949								

R 1103/1950

Partida Nr. 7 Pensionarul Boatulanu Ecaterina Domiciliul Com. Tecuci
 Soția Carol 60

DATA					Suma achitate					DATA								
Anul	Luna	Nr. chitanței de achitare	Taxa înscr. la țară	Cota pe cap	Deces	Școlă	Școlă	Școlă	Dela	până la	Anul	Luna	Nr. chitanței de achitare	Taxa înscr. la țară	Cota pe cap	Deces	Dela	până la
1948	Apr.	204	20	40	60	120			20	1/10 - 1/10/1948								
1948	Apr.	409	105	100	60	165			105	1/10 - 1/10/1948								
1948	Apr.	528	205	100	205	175			205	1/10 - 1/10/1948								
1948	Apr.	666	60	60	60	180			60	1/10 - 1/10/1948								
1948	Apr.	787	105	105	105	315			105	1/10 - 1/10/1948								
1948	Apr.	826	105	40	105	145			105	1/10 - 1/10/1948								
1948	Apr.	202	105	70	90	265			105	1/10 - 1/10/1948								
1948	Apr.	211	210	260					210	1/10 - 1/10/1948								
1948	Apr.	147	105	105	105	315			105	1/10 - 1/10/1948								

R 1102

Partida Nr. 7 Pensionarul Boacă Pavel Domiciliul Com. Tecuci
 Soția Alba

DATA					Suma achitate					DATA								
Anul	Luna	Nr. chitanței de achitare	Taxa înscr. la țară	Cota pe cap	Deces	Școlă	Școlă	Școlă	Dela	până la	Anul	Luna	Nr. chitanței de achitare	Taxa înscr. la țară	Cota pe cap	Deces	Dela	până la
1948	Apr.	222	105	60	165	115			105	1/10 - 1/10/1948								
1948	Apr.	422	95	80	60	235			95	1/10 - 1/10/1948								

O filă din registrul de evidență al membrilor Societății Mixte „UNIREA”, din anul 1948.

B. A. R. P. R.

1
247189

STATUTUL

SOCIETĂȚII MIXTE „UNIREA“

DE AJUTOR RECIPROC

a

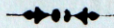
comercianților, meseriașilor,

pensionarilor, văduvelor

și invalizilor de război

din

ORAȘUL ȘI RAIONUL TECUCI

cd. 837 — Centrul Poligrafic Nr. 12 Filiala Tecuci

L. 2/98/1117

Statutul Societății Mixte de Ajutor Reciproc „UNIREA” editat în
anul 1951 (din colecția Bibliotecii Academiei Române).

Nr. ar. **1001**
 Numele și prenumele **Apoteu S. Elena**
 Inscris la data de **6 februarie 1954**
1888
 Numele și prenumele **Waulache St. Vasile**
 Inscris la data de **11 Iunie 1954**
 Sotia **Lucrezia**
 Intrat în drepturi la data de **Plugului** nr. **35**
 Domiciliul **Str. Plugului**
 Profesia **Lucrezia**

Nr. și data chitanței de plată înscrierii				Suma plătită		Nr. și data chitanței de plată înscrierii				Suma plătită			
Nr.	Anul	Luna	Zile	Nr. chitanțe	Total plătit	Nr.	Anul	Luna	Zile	Nr. chitanțe	Total plătit		
NUMELE DECEDATULUI până la care s-a făcut plata				Lei	B.	NUMELE DECEDATULUI până la care s-a făcut plata				Lei	B.		
1100	1901	Febr.	14	-	8	82	3380	0	9	25	Urm. Ana	11	270
7446	+	II	15	-	7	7	5453	+	VI	26	Hanna C	15	1250
10983	+	April	17	-	5	5	41272	+	XV	26	Ruxanda P	13	950
13598	+	mai	20	-	10	10	2620	+	I	26	Filimon Stef	13	1550
16657	+	June	21	-	6	6	8118	+	II	26	Bogdan	-	65
19124	+	Iulie	15	1/61	5	8	13577	+	V	26	Simonele	-	11 770
22269	+	08	18	-	11	11	17314	+	V	7	Ramona E	-	15 1050
25355	+	09	15	-	4	4							
77544	+	oct	17	-	5	5							
31332	+	XI	18	-	12	11							
84	+	1902	I	3	6/62	9	15						
4582	+	II	11	-	8	720							
7198	+	III	10	-	12	11							
11640	+	4	18	-	20	18							
14438	+	5	11	-	14	13							
18688	+	6	12	-	15	19							
21822	+	7	11	-	6	6							
25656	+	8	18	-	9	820							
29360	+	9	24	3/2	11	12							
32164	+	10	17	-	9	8							
36612	+	11	25	-	14	14							
40237	+	12	28	-	9	8							
2533	1963	I	28	4/63	10	14							
6198	+	II	22	-	12	10							
80294	+	IV	28	-	11	8							
13131	+	V	24	-	8	7							
16881	+	5	25	-	11	8							
19138	+	6	26	-	5	7							
24146	+	7	27	-	13	9							
27882	+	8	27	-	12	9							
30626	+	9	27	-	10	7							

Extras dintr-un registru de evidență al Societății Mixte „UNIREA”

1969

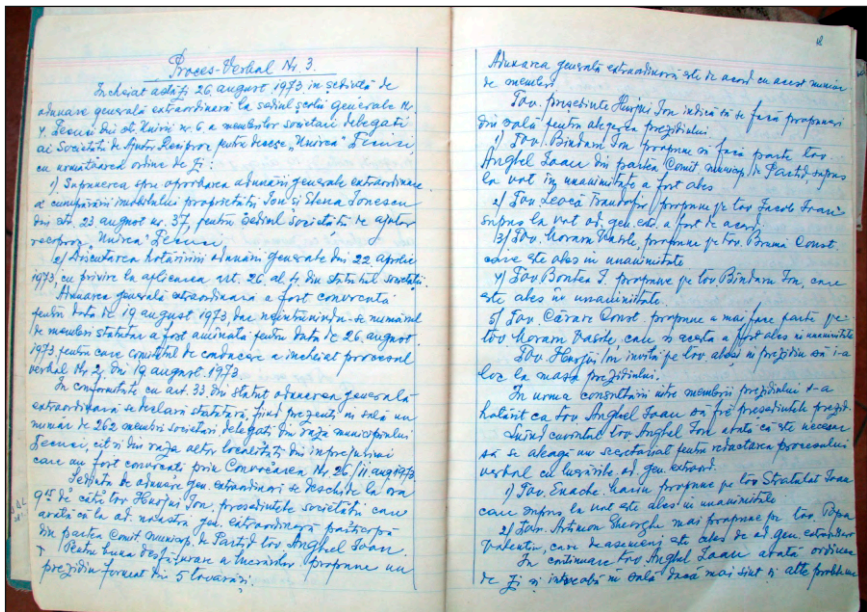
pag 12

SOCIETATEA DE AJUTOR RECIPROC „UNIREA“
- TECUCI -

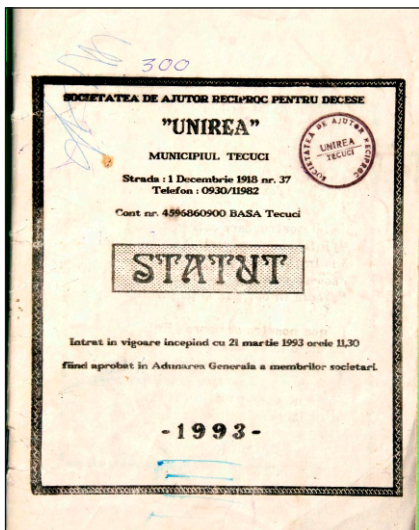
STATUTUL
SOCIETĂȚII DE AJUTOR RECIPROC
PENTRU DECESE
„UNIREA“ TECUCI

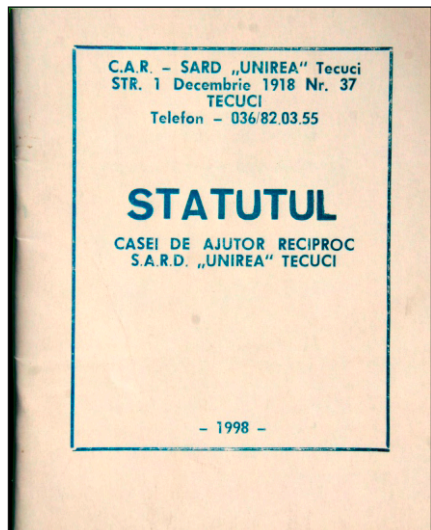
Ediția din anul 1969 a Statutului SARD „UNIREA” Tecuci

Procesul-verbal din 26 august 1973 al ședinței Adunării Generale extraordinare a SARD „UNIREA”

Statutul SARD „UNIREA” intrat în vigoare din 21 martie 1993.

Statutul Casei de Ajutor Reciproc din anul 1998

S.D.R. „Unirea” Tecuci.

2

Proces Verbal Nr. 1

Incheiat o zi 27 MARTIE 1994.

Azi data de mai sus, are loc ADUNAREA GENERALA ORDINARA, cu delegatii impiterniciti a participa la aceasta

Inainte de inceperea lucrărilor adunării, S. Președintele al Societății de Științe Reciproce pentru Decese „UNIREA” Solicită ordonări Generale, cu credința în Dumnezeu, păstrarea unui moment de reculegere în memoria celor 2900 de membri Societății, decedați în cursul anului 1993 precum și a fetei noastre salariate, tânăra OREGA CECILIA, care la data de 16 Oct. 1994 împlinea 32 ani, a rarei cheltuieli de deces, cu fost suportate de către Societate și prin contribuția salariaților Societății.

Președintele Societății deschide lucrările Ad. Generale, arătând că sunt îndeplinite condițiile de desfășurare prevăzute de Cap. IV Art. 9 subal. 4 în care se prevede că adunarea se consideră legal constituită când la ele sunt prezenți cel puțin 90% din delegații convocați pe baza normei de reprezentare de un delegat la 600 membri Societății pe principatul teritorial proporțional pe Zone și localități cu participarea obligatorie a delegaților flatibori.

Au fost convocați 146 delegați impiterniciti, sunt prezenți 125 delegați. Ad. Generala fiind statutară, Președintele

Facsimil după procesul-verbal nr. 1 / 1994 întocmit la
Adunarea Generală ordinară a Societății.

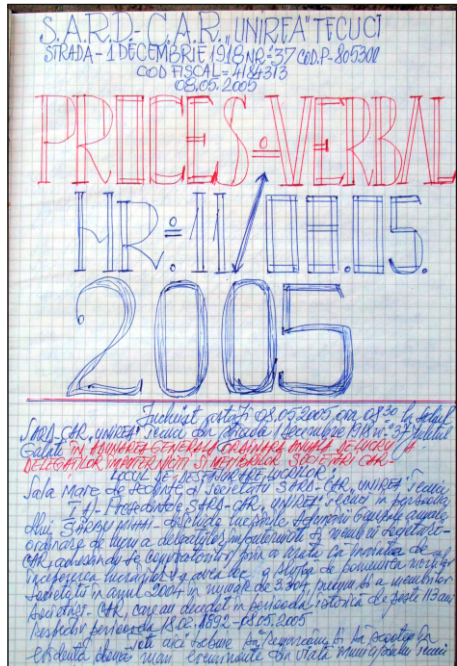
C.A.R. – S.A.R.D. „UNIREA” TECUCI
 Str. 1 Decembrie 1918, Nr.37
 Cont la B.C.R.-Filiala TECUCI
 Nr. 2511-4661.1 / ROL

SCADENTARUL
 Dobânzilor de 8% prevazute de ART.7 (I) LITERA “f” calculat
 pe SOLD incepand cu 01.01.2003

Nr. Crt.	VOLUMUL IMPRUMUTULUI STABILIT PE RATE IN CERERI	
	19000000	20000000
1	19000000	20000000
2	17400000	18300000
3	15800000	16600000
4	14200000	14900000
5	12600000	13200000
6	11000000	11500000
7	9400000	9800000
8	7800000	8100000
9	6200000	6400000
10	4600000	4700000
11	3000000	3000000
12	1400000	1300000
13	122400000	127800000
14	10200000	10650000
Dobanda	816000	825000

Imprimat cu scadențarul
 dobânzilor practicate de
 CAR - SARD „UNIREA”

Consemnarea desfășurării
 Adunării Generale a SARD -
 CAR „UNIREA” din 2005

ROMÂNIA

**SOCIETATEA DE AJUTOR RECIPROC
PENTRU DECESE ȘI CASA DE AJUTOR
RECIPROC "UNIREA" TECUCI**

**STRADA 1 DECEMBRIE 1918 NR. 37; TEL./FAX: 0236/820355
Cod Fiscal nr. 4184313 Cod CAEN - 9133**

STATUT UNIC

**Fondată în 31 ianuarie 1882
Redactat: 27 aprilie 2007**

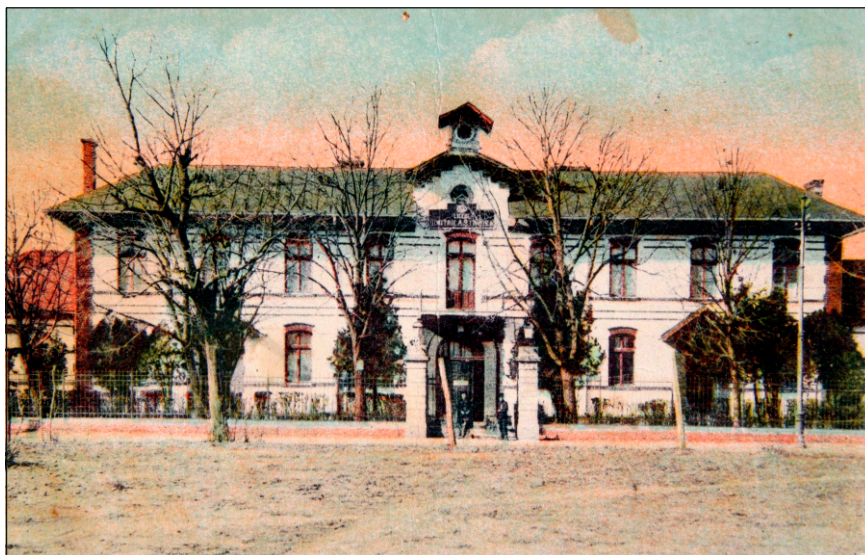
Statutul unic al SARD - CAR „UNIREA”,
ediția valabilă din anul 2007.

Acad. Al. Papadopol-Calimah, istoric și om politic,
președinte de onoare al primei societăți filantropice tecucene

Centrul oraşului Tecuci la sfârşitul sec. al XIX-lea

Gimnaziul Real de băieţi în localul căruia s-au pus, la 19 iulie 1892, bazele Societăţii Comercianţilor şi Meseriaşilor din Tecuci.

Grădina Publică în care se organizau serbările venețiene ale societăților.

Sediul Primăriei de altădată în care societățile de ajutor organizau baluri de binefacere.

Strada Ștefan cel Mare pe care și-au avut sediile mai multe societăți.

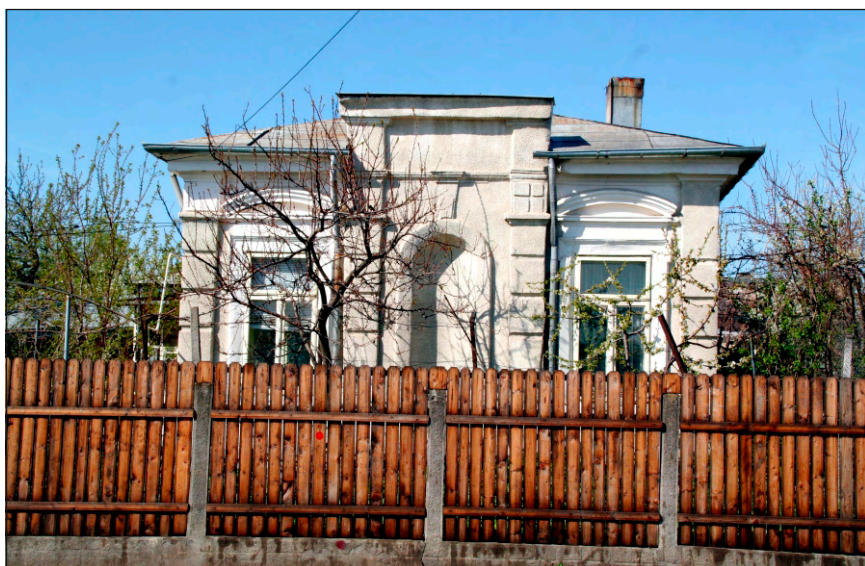
Palatul Administrației Financiare (astăzi Judecătoria Tecuci) în care a funcționat, între anii 1925-1930, Societatea de Economie, Împrumut și Ajutor a Funcționarilor Financiar.

Imobilul din str. Ștefan cel Mare, în care și-a desfășurat activitatea, între anii 1905-1944, Societatea Agricultorilor.

Sediul din 1930 al Societății Comercianților și Meseriașilor
din str. Ștefan cel Mare nr. 229

Casa Iraclie în care a funcționat, după 1936,
Societatea Comercianților și Meseriașilor

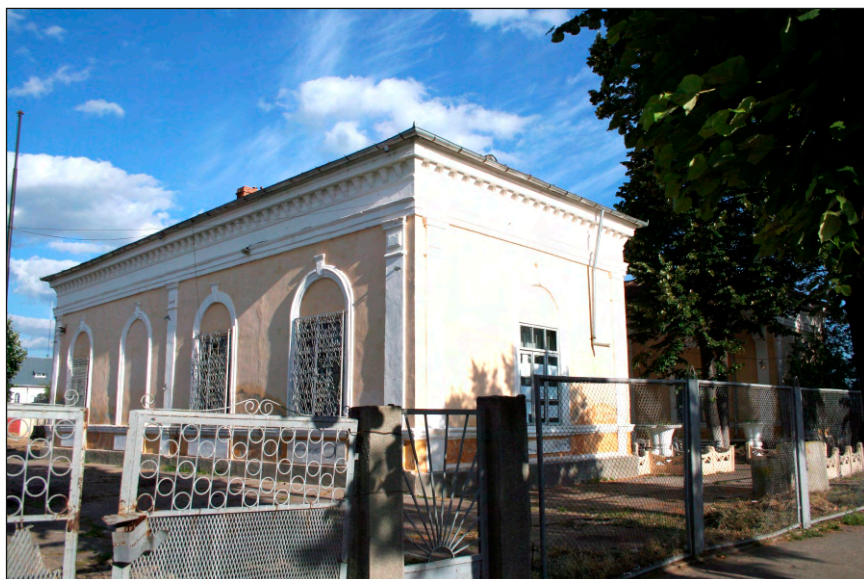

Casa Rădulescu în care au funcționat din anul 1937 birourile Societății Mixte „UNIREA”.

Aici a fost sediul Societății de Economie, Împrumut și Ajutor Reciproc a Pensionarilor Publici.

Vechiul local al Școlii nr. 1 de băieți în care s-a ținut, la 20 februarie 1938, Adunarea Generală a Societății Mixte „UNIREA”.

Vechiul sediu al SARD „UNIREA” în care aceasta a funcționat până în anul 1973.

Sediul de astăzi al AARD - CAR „UNIREA” Tecuci din
str. 1 Decembrie 1918 nr. 37

Membrii Consiliului Director lucrând la avizări, 2012

Consiliul Director al AARD „UNIREA“ la sărbătorirea
Zilei Naționale a României, 1 Decembrie 2011

Reprezentanți ai conducerii Societății „UNIREA” la sărbătorirea
Zilei Eroilor din anul 2006

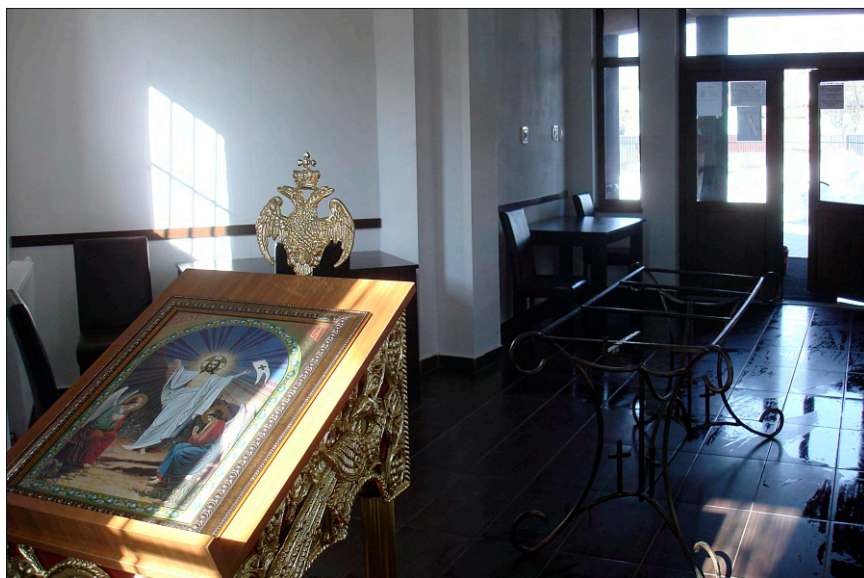
Monumentul dedicat înaintașilor Gh. Purcel și Paul Papadopol-Calimah (sfințit pe 23 aprilie 2007) din Cimitirul municipiului Tecuci.

Casa Mortuară – vedere laterală

Casa mortuară - sala de pomeniri

Capela mortuară principală

Capela mortuară 2

Magazinul de pompe funebre, aspect din interior

Mașinile pentru procesiuni funerare

Casa Mortuară – vedere de ansamblu, 2011

Participanții la dialogul pe teme sociale care a avut loc pe
11 octombrie 2011

Aspecte din iarna grea 2011-2012

CUPRINS

<i>Cuvânt de întâmpinare</i>	5
Cuvânt înainte.....	7
I. Predispoziția tecucenilor pentru activitățile filantropice, pentru sprijinirea celor aflați în suferință	15
II. Primele societăți de binefacere întemeiate la sfârșitul secolului al XIX-lea.....	27
1. <i>Societatea de Filantropie „Regina Elisabeta” a Comercianților și Meseriașilor</i>	29
2. <i>Societatea Agricultorilor „Regina Elisabeta” din județul Tecuci</i>	41
III. Societăți de binefacere și ajutor reciproc create la Tecuci în perioada interbelică	65
1. <i>Societatea de Economie, Împrumut și Ajutor a Funcționarilor Financieri</i>	65
2. <i>Societatea de Ajutor Reciproc a Pensionarilor civili, militari, văduve și invalizi de război</i>	70
3. <i>Filiala Tecuci a Societății de Economie, Împrumut și Ajutor a Pensionarilor Publici</i>	74
4. <i>Societatea de Ajutor Reciproc a Meseriașilor</i>	78
IV. Societatea Mixtă „Unirea” – Tecuci, rezultatul fuziunilor benefice dintre Societatea Filantropică a Comercianților, Societatea Meseriașilor „Harles“ și Societatea Pensionarilor civili, militari... ..	80
V. Societatea Mixtă „Unirea” de Ajutor Reciproc între anii 1937-1948	85
VI. Societatea de Ajutor Reciproc „Unirea” din 1950 și până în 1990.....	93
VII. Dezvoltarea și modernizarea S.A.R.D. – C.A.R. „Unirea” – Tecuci între anii 1990-2007	105

VIII. Asociația de Ajutor Reciproc și Decese – C.A.R. „Unirea“ – Tecuci în perioada 2008-2012	123
Cronologie istorică	132
Conducătorii S.A.R.D. - C.A.R. „Unirea” Tecuci.....	140
<i>Ilustrații</i>	<i>144</i>

Tipărit la: S.C. IRIMPEX S.R.L.
Bârlad – str. C. Hamangiu nr. 15
Tel./Fax: 0335 425302

